

3 ESOTERISK LIVSÅSKÅDNING

3.1 LIVSÅSKÅDNING

¹Världsåskådningen är vår totalkunskap om verklighetens materiaspekt. Till världsåskådningen hör naturvetenskaperna och deras avläggare. Livsåskådningen berör tillvarons medvetenhetsaspekt och utgör sammanfattning av människans inställning till livet, dess mening och mål samt hennes syn på mänskligheten och mänskliga företeelser.

²Utan världsåskådning, kunskap om verkligheten, saknas den nödvändiga grunden för livsåskådningen. En förnuftig verklighetsuppfattning är så mycket viktigare som livsåskådningen är av fundamental, oersättlig betydelse. Det är ur livsåskådningen människan hämtar grunder för värderingar, synpunkter för bedömning, motiv för handlandet. Till livsåskådningen hör rättsuppfattning och vad som ingår i begreppet kultur.

³Föreliggande livsåskådning vill orientera i livsdjungeln, vara ariadnetråden i livslabyrinten. Aldrig har en dylik behövts bättre, ty aldrig var desorienteringen större. Man börjar allt klarare inse det fiktiva och illusiva, okunnighetens godtyckliga konstruktioner i nedärvda åskådningar och historiska betraktelsesätt. De allt nedrivande krafterna, som med frenesi arbeta på återgång till barbarstadiet, ha tillräckligt tydligt avslöjat sin destruktiva tendens. Den allmänna desorienteringen har medfört en allmän känsla av laglöshet och godtycke inom alla områden, även i materiella verklighetens värld. Det har felats en arbetshypotes, som förenar naturforskarens verklighetssyn på tillvaron med kultursökarens strävan att finna en syntes, upptagande det väsentliga i mänsklighetens allmänna livserfarenhet och den omistliga idealism Platon gjorde sig till tolk för.

⁴I arvet från fäderna förekomma esoteriska livsaxiom, som okunnigheten misstolkat. Dessa pärlor kunna numera återinsättas i sin ursprungliga infattning. Ideerna ha därigenom återfått sin betydelse och blivit förstaeliga.

⁵Livsåskådningen betecknas såsom esoterisk, därför att den är grundad på esoteriska världsåskådningen och på esoteriska fakta om livets mål. Ingen åskådning passar för alla på alla utvecklingsnivåer. Det gemensamma är kunskapen om livslagarna, som envar må tillämpa efter egen livsförståelse. Den som därutöver önskar tillämpa allehanda konventioner, må gärna göra detta för egen del.

⁶Lagar finnas i allt: natur- eller materielagar i tillvarons materiaspekt, livs- eller medvetenhetslagar i medvetenhetsaspekten. Den som har kunskap om lagarna har verklighetsinsikt och livsförståelse. Innan man kan säga, hur det bör vara, måste man veta, hur det är. Livslagarna ge frihet. Livslagarna äro inga förbud. De som behöva föreskrifter sakna kunskap och egen omdömesförmåga. Genom förståelse för livslagarna få vi möjlighet att förnuftigt lösa egna livsproblem. Därmed klargöras betingelserna för individuell utveckling.

⁷Esoteriska livsåskådningar tillgodose berättigade krav på intellektualitet och idealitet. Envar må avgöra för egen del. Ansvar för föreskrifter för andra tar ingen, som vet vad ansvar betyder. Man kan alltid säga: så ser jag saken. Förr eller senare måste individen skaffa sig egen uppfattning, anpassad efter livsförståelsen. Envar är själv ansvarig för egen livssyn. Ansvarigheten betyder individens uppgörelse med livslagarna och medför konsekvenser i framtida inkarnationer. Individen måste själv utveckla sina rättsbegrepp, själv söka sina ideal. Den vise avstår från att konstruera rättsbegrepp för andra. Envar befinner sig någonstans på utvecklingsskalan med den rättsuppfattning, som motsvarar hans nivå.

⁸En annans livsåskådning kan ha sitt intresse såsom en syntes av individuell erfarenhet. Dess värde för andra kan ligga däri, att den kanske visar en individuell livssyn, befriad från förlamande traditionella betraktelsesätt, och kan ge impulser till utformandet av egen livsinställning. Naturligtvis hindrar intet godtagandet av annans livsuppfattning. De flesta torde sakna erforderliga möjligheter eller tillfällen utforma egen. Men detta förblir tillfällig nödfallsutväg. Den dag

kommer i något liv, då individen ställs inför nödvändigheten att för sig själv klargöra egen uppfattning.

⁹I inkarnation efter inkarnation, från vaggan till graven är livet en serie problem. Frånsett de första stapplande stegen har envar att lösa sina problem utan någon hjälp, problem som icke kunna lösas på enda riktiga sättet med annans hjälp. Den vise upptäcker problemen och finner deras lösning. De flesta se varken problem eller lösning, och många bekymra sig icke om dem eller fuska dem ifrån sig med auktoritetens stöd.

¹⁰Vad en författare framför allt önskar är läsare som vilja förstå, även när författaren misslyckats med att göra sig begriplig. Gamla ord, uttryckssätt ha sin konventionella betydelse. Det har sina vanskligheter att med dylikas hjälp söka beskriva nya förhållanden, ge de gamla orden nytt innehåll. Oftast blir det först ur totaluppfattningen man får möjlighet förstå meningen.

3.2 LIVSLAGAR

¹Lag är frihetens förutsättning. Lag är enhetens förutsättning. Lag är den enhet människan alltid sökt.

²Intet universum byggs utan lag. Lagenlighet utmärker såväl materiens som medvetenhetens värld. Lagenlighet är förutsättning för livets möjlighet, tillblivelse, utveckling och fortbestånd.

³I begreppet lag ingå oföränderlighet och opersonlighet såsom de två värdefullaste bestämningarna. Lagbegreppet är ett varde ljus i godtyckets och rättslöshetens kaos. Lagenligheten är den klippa på vilken vi kunna bygga vår tillit till och vår förtröstan på livet. Den möjliggör förnuftig uppfattning av verkligheten. Den möjliggör förnuftigt förverkligande av livets mening. Må vara att naturen framstår såsom kall och hård. Den är dock sann, rättvis och omutlig. Den ger oss därmed förutsättning för kunskap, frihet och makt. Den skänker mänskliga förnuftet den ställning som tillkommer detsamma. Idel ovärderliga verkligheter, möjligheter och rättigheter.

⁴Antalet lagar förefaller obegränsat. Ju mer medvetenhetens gränser vidgas, ju större vår kunskap om verkligheten blir, desto fler lagar upptäcka vi. Och detta ger oss allt större tillförsikt till livets förnuftighet. Saknades lagar, vore vi offer för godtycke. Saknas kunskap om lagar, bli vi offer för fiktioner och vidskepligheter. Liksom kunskapen om naturlagarna ger oss makt över naturen, visar oss kunskapen om livslagarna, hur vi ska kunna gestalta livet.

⁵Livslagarna äro livets rättslagstiftning. Innan mänskligheten kommit till den insikten, skall den utpekulera mer eller mindre misslyckade rättssystem i enlighet med uppnått utvecklingsstadium.

⁶Livslagarna äro alla ett med vårt väsen. I den mån vi upptäcka oss själva och förverkliga oss själva, upptäcka vi lagar såsom förverkligandets förutsättning. Vi bli dessa lagar genom att frigöra oss från vår okunnighets fiktioner och illusioner.

⁷Lagar ange att krafter verka samt de sätt på och de betingelser under vilka krafter verka. Med hänsyn till tillvarons tre aspekter kan man sammanföra alla lagar i tre huvudgrupper: materiens, viljans och medvetenhetens lagar. I det följande uppräknas endast de, som erfordras för att begripa föreliggande livsåskådning.

⁸Fundamentallagen, dynamiska urmateriens lag, den egentliga naturlagen, ur vilken alla andra lagar kunna härledas och varpå alla lagars oföränderlighet beror, har flera beteckningar, såsom balans-, harmoni-, återställelse- eller stabilitetslagen.

⁹Orsaks- eller kausalitetslagen anger, att ifall samtliga betingelser förefinnas, följer oundvikligt ett visst skeende, att givna orsaker ha sin grund i manifesterade krafter, att verkan eller skeendet är en resultant av en mångfald krafter.

¹⁰Skördelagen, lagen för sådd och skörd, är även en medvetenhetens lag.

¹¹Utvecklingslagen är en ändamålsenlighetens lag. Den anger, att allt liv från det lägsta till det högsta utvecklas, att krafter verka på vissa sätt i riktning mot vissa mål. Varje uratom är potentialiter gud och skall en gång genom manifestationsprocessen bli aktualiteter gud (= högsta form av medvetenhet).

¹²Formlagen anger, att livsformen är anpassad efter inneboende livets utvecklingsstadium, att varje högre slag av medvetenhet kräver en högre livsform, en mer ändamålsenlig möjlighet att förvärva ökad medvetenhet.

¹³Förvandlingslagen anger, att livsformen ständigt förändras och upplöses endast för att förnyas.

¹⁴Återformningslagen anger, att varje väsen vid formens förnyande erhåller en likartad livsform, tills dess medvetenhetsexpansion kräver en artskild högre form.

¹⁵Ödeslagen anger vilka krafter som ska påverka individen i varje ny livsform med hänsyn till egenartens behov av nödvändiga erfarenheter samt strävan att förvärva erforderliga egenskaper och förmågor.

¹⁶Frihetslagen anger, att varje väsen är sin egen frihet och sin egen lag, att frihet förvärfvas genom lag. Frihet är rätt till egenart och aktivitet inom gränserna för allas lika rätt.

¹⁷Separerings- eller isoleringslagen anger, att varje väsen måste för utvecklande av egenartens självförtroende och självbestämmande bli medvetet om sig självt såsom något från allt annat skilt. Människostadiet betecknar den utvecklingsfas under vilken atommedvetenheten är isolerad från andra väsens medvetenhet.

¹⁸Enhetslagen anger, att alla väsen utgöra en enhet och att varje väsen för överindividuell medvetenhetsexpansion måste förverkliga sin enhet med allt liv.

¹⁹Lagen för självförverkligande anger, att varje väsen självt måste förvärva alla för allvetenhet och allmakt erforderliga egenskaper och förmågor, självt förverkliga sin gudomlighet.

²⁰Aktiveringslagen anger, att liv är aktivitet, att livet utvecklas genom aktivitet, att individuell utveckling är möjlig endast genom självinitierad medvetenhetsaktivitet.

FRIHETSLAGEN

DEN OFÖRYTTERLIGA, GUDOMLIGA FRIHETEN

3.3 Frihet och lag

¹För okunnigheten är friheten ett mysterium. Ty om friheten uppfattas såsom godtycke, upphäver den sig själv både hos individen och i kollektiviteten. Om friheten upphäver sig själv, visar den därmed, att den är en illusion.

²För de livsokunniga är högsta väsendet högsta godtycke. Föga ana de lags och ändamåls-enlighets nödvändighet, att en enda godtycklig vilja skulle omöjliggöra all utveckling, alla livs-lagar. Absolut frihet vore godtycke och skulle upphäva sig själv.

³Utan kunskap om materiella verklighetens världar och mot dessa svarande medvetenhetens världar samt livslagarna är ”förnuftigt” eller ändamålsenligt handlande i livshänseende omöjligt.

⁴Frihet är lag. Full frihet är enhetens lag. Innan det kan bli yttre frihet, måste det finnas inre frihet (spontan lagenlighet).

⁵Utan lag ingen frihet. Utan frihet ingen lag. Frihet utan lag vore godtycke, kaos. Lag utan frihet vore ansvarsfrihet, ihjälmechaniserad individualitet. Frihet och lag äro lika nödvändiga.

⁶Frihet är allvetenhet och allmakt, emedan den är allvis och ofelbar i sin lagtillämpning. Ofrihet är okunnighet och vanmakt.

⁷Medvetenheten känner sig fri, när inga hinder möta dess aktivitet. Genom manifestationen lär den sig efterhand att ohämmad aktivitet för till kaos. När den förvärvat allvetenhet, vet den, att lagen är frihetens förutsättning, emedan endast genom allvis tillämpning av livslagarna högsta möjliga frihet kan förvärvas, att lagenlighet är förutsättning för en kosmos som icke urartar i kaos.

⁸Människan förvärvar frihet genom att själv upptäcka och själv tillämpa livslagarna.

⁹Individen är potentiellt fri såsom potentiell gudomlighet. Full frihet är aktualiserad gudomlighet.

3.4 Frihet genom insikt och förståelse

¹Okunniga intellektualismen trodde, att människan hastigt kan förvandlas genom enbart upplysning eller andra tricks. Detta är ett kardinalmisstag. Förutsättningar för insikt, förståelse och förmåga kunna endast långsamt förvärvas genom flertal inkarnationer.

²Innan det alls kan bli tal om insikt och förståelse, måste människan förvärva vidsträckt livs-erfarenhet av allmänna förhållanden såsom grund att bygga på. Det är den grunden som läggs under barbarstadiets 400 utvecklingsnivåer.

³Det finns inga medfödda ideer, ingen medfödd kunskap, inga medfödda förmågor. Men det finns större eller mindre anlag, förutsättningar för kunskaps eller förmågas mer eller mindre snabba förvärvande.

⁴Utgående från dessa fakta förstår man vad Platon menade, när han låter sin Sokrates formulera axiomen: ”Dygd är vetande. Den som vet det rätta, gör det rätta.” Med ”vetande” menade Platon tillräcklig livserfarenhet, förutsättningarna för insikt, förståelse och förverkligandets förmåga. För den, som i föregående liv förvärvat kunskap och förmåga, räcker det med antydningen. Han fattar omedelbart vinken, inser det självklara och gör sedan automatiskt det rätta.

⁵Platon har med dessa satser formulerat det gudas lag: att människan alltid följer det högsta hon verkligen inser och förstår, därför att hon icke kan annat, därför att det för henne är ett behov och en glädje att få göra det. Lagen gäller på alla utvecklingsnivåer.

⁶Okunnigheten predikar samma rättsuppfattning för alla. Men det är omöjligt att följa väsensfrämmande eller ödesstridiga eller godtyckligt valda föresatser, omöjligt att bibringa någon förståelse för en nivå alltför hög för att kunna uppfattas som ändamålsenlig.

⁷Den okunnige och oförmögne är ofri inom området för sin okunnighet och oförmåga. Individens frihet är fri i den mån han förvärvat insikt, förståelse och förmåga. Varje gräns för insikten, förståelsen eller förmågan är gräns för friheten. Allfrihet förutsätter allvetenhet och är liktydig med allmakt och all-lag.

⁸I allt vårt görande och låtande ligger ett ständigt val, om vi än äro aningslösa därom. De flesta befinna sig på nivåer, där medvetna valet ersätts med eftersägning och efterapning, vanor samt komplex av olika slag.

⁹Högsta förnuft är för individen hans eget sunda förnuft, som utvecklas genom tillämpning. Möjligheterna till fritt val ökas med varje högre nivå. På högsta nivå är valet alltid fritt.

3.5 Valfrihet

¹Beteckningen ”viljans frihet” är missvisande. Därmed avsågs medvetenhetens godtyckliga val mellan olika handlingar. Men frågan gäller icke val av handling utan val av motiv. Ty handlingen bestäms av starkaste motivet.

²Problemet sammanhänger med medvetenhetens (tanke- och känslolivets) frihet. Fri är den som alltid kan bestämma vilka tankar han vill tänka och vilka känslor han vill hysa. Ofri är den som tänker okontrollerade tankar och känner okontrollerade känslor. Hos de flesta komma och gå tankar och känslor som de vilja utom när uppmärksamheten är upptagen, fångslats av ett visst innehåll. Men när koncentrationen upphör, blir medvetenhetsinnehållet endast sporadiskt kontrollerat.

³Medvetenhetens frihet är bestämd av livslagarna, särskilt utvecklingslagen, skördelagen och aktiveringslagen.

⁴Valfrihet är beroende av verklighetskunskap, insikt och förståelse. Ofrihet eller vanmakt anger antingen låg utvecklingsnivå eller dålig skörd.

⁵Man kan genom metodiskt förfarande göra vilket motiv som helst till det starkaste. Hos den okunnige blir starkaste motivet aningslöst bestämt av skenbara tillfälligheter, vilka i själva verket orsakats av skördelagens faktorer.

⁶Starkaste motivet består i regel på barbarstadiet i emotionala impulser, på civilisationsstadiet av starkaste undermedvetna känslökomplexet. Förmågan av valfrihet tilltar med högre utvecklingsnivå. Självbestämningsförmågan är hos kulturindividen resultatet av förutseende, av metodiskt arbete på stärkande av motiven genom utbildning av ändamålsenliga komplex.

⁷Den primitive varken söker eller finner någon valmöjlighet. Den kloke förbereder sitt val. Den vise har för alltid förutbestämt motivet.

3.6 Frihet och ansvar

¹Liksom väsentliga kunskapen om materiella verkligheten är kunskap om naturlagar, så är kunskapen om livslagar sammanfattningen av kunskapen om livet. Natur- och livslagar äro likartade uttryck för tillvarons orubbliga lagbundenhet.

²Endast människorna ta sig makt och uppställa förbud. Det kan ingen livsmakt göra, ty det skulle strida mot frihetslagen och individens gudomliga suveränitet. Frihetslagen ger människan rätt vara sin egen frihet och sin egen lag, så länge hon ej inkräktar på alla väsens rätt till samma okränkbara frihet. Denna individens rätt är omistlig och gudomlig. Allt liv har sin frihet på eget ansvars hårda villkor. Människornas missbruk av ordet ansvar visar, att de äro aningslösa om dess betydelse. Hur ojämförligt mycket lättare vore det ej att nödtorftigt rätta sig efter torftiga bud. Varje misstag ifråga om livslagarna (både kända och okända) medför oundvikliga följder i kommande liv. Antalet inkarnationer är obegränsat, tills all dålig sådd skördats till sista kornet. Ingen undgår sitt självformade öde. De flesta fortsätta obekymrat att så sin dagliga hatets sådd i tankar, känslor, ord och handlingar. De behöva nåden för att saklöst kunna fortsätta missbruka friheten. Ingen har sagt dem sanningen, endast invaggat dem i absurda tron på möjligheten att

undgå följderna. Enklaste förnuft borde säga dem, att ansvarsfrihet skulle upphäva friheten, att godtycke av något slag skulle upphäva all lagenlighet.

³Filosoferna konstruera sedelagar och moralisterna allt fler förbud. Livet vet varken av sedelag eller förbud. Bud kringgås med jesuitisk kasuistik och godtyckets nåd. Livet vet ej av någon nåd, endast ofelbart rättvis lag. Förbud äro moralisternas psykologiska missgrepp, hjälplöshetens misslyckade försök att tvinga ovilliga till lydnad. Moralisterna begå i sin livsokunnighet misstaget att förvandla mänskliga påhitt till gudomliga diktat, något i släkt med hädelse. Gudarna äro inga diktatorer utan omutliga förvaltare av livets orubbliga lagar. Moralisternas ojämförligt största livsdumhet är emellertid deras självtagna domsrätt. I sin förmäthenhet tro de sig kunna fria och fälla, något som ingen gud ens har rätt till. Och dessa blindas blinda ledare, som dagligen korsfästa människan, dessa livsokunniga mästrare, som stundligen begå de mest fatala misstag ifråga om livslagarna, utnämna sig till vägvisare för mänskligheten.

⁴Den individuella utvecklingen försiggår under balanserandet av frihet och lag. Missbruk av frihet begränsar, upphäver friheten. Rätt bruk av frihet ger allt större frihet. Individens frihet säkras genom allas frihet och fullkomnas genom individens förverkligande av enheten.

⁵Människorna tro sig vara fria, okunniga om att de sedan länge genom sina livsdumheter för många framtida liv förverkat rätt och möjlighet till frihet. I de hårda livsomständigheternas tvång ligger ett förborgat ändamål, som långsamt med osviklig säkerhet lär den mest livstrotsige. Människorna få lära under allt hårdare livsbetingelser, tills de lärt sig, att frihet icke är till för idkande av självsvåldets godtycke. Envar har rätt till den mest felaktiga livsuppfattning för egen del och får givetvis taga alla konsekvenserna i livshänseende. I det fallet har mänskligheten aldrig frågat efter vad den kostat på sig. Men så ha människorna också utvecklat en vidunderligt förvänd instinkt att i valet nästan ofelbart välja om så vore det enda orätta. De göra alltjämt knappast annat än försvåra livet för andra och sig själva. Människans förmåga att tillfoga levande varelser lidande är fenomenalt utvecklad. Hennes oförmåga att sprida trevnad, glädje, lycka omkring sig är lika påtaglig. Mänsklighetens ogärningar i det förgångna är en hopad, fasaväckande sådd, som måste skördas. Människorna äro ängsligt måna om, att ”rätt skall skipas”. Om de anade hur effektivt detta sker, skulle de ängslas för egna dumheter istället. Över hundra tusen människor dö per dag, de flesta förtrampade av sina medmänniskor och krossade under sitt självformade ödes skoningslösa gisselslag. Det är icke livets fel, att människorna föredra att lära endast genom smärtsamma erfarenheter.

⁶Mänskligheten har i sin livsokunnighet och förmäthenhet föredragit hatets väg. Följden har blivit att ”människan är människans varg”, livet ett allas krig mot alla. Alla kränka stundligen andras rätt till okränkbar frihet och alla äro medskyldiga, även de som opartiskt åse hur frihet kränkes. Först när individens frihet icke längre kränkes, kan utvecklingen fortgå lugnt och harmoniskt och livet skänka varje väsen största möjliga glädje och lycka. Enda sättet att återförvärva förlorad rätt till lycka är att göra andra lyckliga och icke öka livssvårigheten för någon. Människorna ha långt kvar till den självklara livsförståelsen.

3.7 Frihet och utveckling

¹Tillvarons mening och mål är aktualisering av atomernas potentiella medvetenhet samt atommedvetenhetens aktivering, subjektivering, objektivering och expansion. Genom denna process förvärvar atommedvetenheten kunskap om alla de olika världarnas materielag och de mot dessa materier svarande olika slagen av medvetenhet samt livets lagar.

²Processen innebär i kunskapshänseende utvecklingen från okunnighet till allvetenhet, i viljehänseende från vanmakt till allmakt, i frihetshänseende från ofrihet till lagfrihet, i livshänseende från isolering till enhet med allt liv.

³Utvecklingens väg heter självförverkligande. Atomen skall själv i alla avseenden aktualisera sin potentiella gudomlighet. Självförverkligandet består i att göra erfarenheter och lära av dem.

Genom erfarenhet förvärvas egenart, kunskap, insikt och förståelse samt alla erforderliga egenskaper och förmågor.

⁴Okunnighetens kunskapsförvärv betecknar ett sökande, som under eoner innebär ett irrande, tills insikten och förståelsen slutligen finner sättet att ändamålsenligt tillämpa kunskapen om verkligheten och livet.

⁵Okunnighetens liv är fiktionernas och illusionernas liv. Fiktionerna äro okunnighetens försök till förklaring av verkligheten. Genom illusionerna lockas individen att göra nödvändiga erfarenheter. Vägen till kunskap är ett ständigt utbyte av fiktioner och illusioner med lägre verklighetshalt mot andra av högre verklighetshalt. De illusioner som medföra lidande visa sig slutligen så uppenbart otjänliga, att de utan saknad utmönstras.

⁶Den negativa friheten är frihet från fiktioner och illusioner. Den positiva friheten är kunskap om lagarna och förmåga av ofelbar lagtillämpning. Tills detta mål nåtts, är friheten ”rätt att göra erfarenheter” inom gränsen för allas lika rätt.

3.8 Frihet och ledning

¹Jaget inkarnerar för att göra erfarenheter och lära av dem, för att förvärva kunskap om världen och livet, egenskaper och förmågor. I lägre riken får individualiteten därvid ledning av grupp-själens gemensamhetsinstinkt. I människoriket måste individen enligt lagen för självförverkligande själv utveckla egen livsinstinkt och med dess hjälp söka finna sig tillrätta. Nödtorftig orientering får han givetvis av mänsklighetens erfarenheter. Men egna erfarenheterna och egna bearbetningen av dessa förbli bestämmande faktorerna för hans utveckling. Genom tusentals personligheter (inkarnationer) samlar jaget allt fler erfarenheter. Dessa tillvaratas på två sätt. Dels finnas de latent bevarade hos jaget självt. Dels sublimeras deras kvintessens till kausal övermedvetenhet. När denna aktiveras blir den först ofelbar instinkt, därefter ledning genom ingivelser, och slutligen direkt tillgänglig i dagsmedvetenheten.

²Vägen är lång och går genom olika utvecklingsstadier. På lägsta stadiet lär individen långsamt genom egna erfarenheter, så långsamt att dessa involveringar för ytlig bedömning te sig såsom i stort sett misslyckade försök. Men efterhand bildas den fond av livserfarenheter, som utgör förutsättningen för utveckling av reflexionsförmågan och därmed möjligheten till egen bearbetning av egna erfarenheterna. På detta stadium har individen icke behov av någon annan ledning än sina begär. Med nästa stadium börjar individens tanke bli hans vägvisare. Reflexionen växer sig allt starkare, och förnufts lyckade framgångar stärka hans tillit till egna tankeförmågan. Det är först, när han börjar intressera sig för livet såsom problem, livets mening och mål, som han börjar ana sin livsokunnighet, inse sin oförmåga och känna behov av ledning. Till att börja med bli allmänna opinionens auktoriteter vägvisare. Så småningom synas dessas hypoteser och teorier alltför kortlivade och osäkra samt oförmögna att lämna svar på fundamentalfrågorna. De olika trossystemen, som råka i allt mer uppenbar konflikt med forskningens definitivt fastställda fakta samt ändamålsenligt livsförnuft, kunna icke längre tillgodose hans metodiska principtankande. När han uppnått kulturstadiet och börjar sträva efter personlighetsförädling, visa sig egna livsinstinkten och ingivelserna från det omedvetna allt pålitligare. Han börjar förvärva egen livsuppfattning i överensstämmelse med de stora humanitetsgeniernas.

³De väsen, som lämnat människoriket för att fortsätta sin utveckling i högre riken, leda icke människorna. De bli istället förvaltare av livslagarna. De tillse därvid att alla vederfares oblidkelig rättvisa. Den livets orättvisa, okunnigheten beklagar sig över, är individens egna orättvisor, dålig skörd av dålig sådd. Högre väsen ta intet ansvar för mänsklighetens livsdumheter och illgärningar. De kunna följaktligen ingenting göra åt det nödläge, i vilket människorna själva försatt sig. De kunna enligt lagen hjälpa endast dem som förvärvat rätt till hjälp. Individen får hjälp enligt skördelagen. Det är hans goda skörd av god sådd.

⁴Läran om bönen i vedertagen bemärkelse är läran om godtycke och underverk (gudomligt

speciellt ingripande). Det som misstages för bönhörelse är önskningarnas uppfyllelse. Men önskan uppfylls alltid, om den ej motverkas av någon annan kraft, genom dålig sådd upprest hinder. Den intensiva önskan, som ligger i en brinnande bön, är en avsevärd kraft, och en sammansvetsad församlings gemensamma emotionalkraft, ledd av "målmedveten vilja", kan mycket väl åstadkomma den till synes oförklarliga effekten av s.k. underverk.

⁵Vi behöva icke frukta livet, hur hotfullt det än ter sig. Ty livsändamålet, liksom slutet, är alltid gott. Den som misstror livet berövar sig den kraft, som födes av tillit till livslagarna. Ideal äro våra ledstjärnor på livets villande hav. De äro livets makter, som leda den rätt som följer deras maning.

INDIVIDEN OCH KOLLEKTIVITETEN

3.9 Ideal lag och rätt

¹Ideal rätt är individens rätt. Att den blir allmänt förstådd och erkänd först i framtidens kulturer upphäver icke dess absoluta giltighet.

²Livslagarna ge frihet. Ty endast frihet gentemot livslagar kan medföra full ansvarighet vid misstag ifråga om livslagar. Livslagarna kunna aldrig återropas vid frihetsinskränkande åtgärder.

³Den gudomliga rätten är den individuella suveräniteten. Människan är en potentiell gudomlighet. Den frihet livet ger individen har ingen makt rättighet beröva honom. Individen har omistlig, gudomlig rätt att tänka, känna, säga och göra som han finner för gott, sålänge han därmed icke kränker någons rätt, icke inkräktar på allas lika rätt till samma okränkbara frihet.

⁴Staten (samhället, det allmänna, folket) har icke mer ideal rätt än individen. Stat, kollektivitet, religion, moral, vetenskap etc., utgöra ingen högre rättsinstans. Staten är till för att värna individens rätt. Staten har ingen rättighet förfoga över individen. Individen kan av staten endast fordra rättsskydd. Staten har ingen ideal rätt kriminalisera annat än kränkningar av allas lika rätt. Individen har ingen skyldighet på befallning uppoffra sig för det allmänna. Individen har rätt själv avgöra, vad han betraktar såsom nyttigt eller lyckosamt.

⁵Makt är frihetens fiende, när den brukas för annat än att försvara ideal rätt. All makt, som icke är grundad på ideal rätt, saknar rättsgrund och är maktmissbruk. Alla lagar, som icke äro i överensstämmelse med ideal rätt, äro rättskränkande. Till maktmissbruk kunna räknas alla statliga åtgärder, som icke gagna samtliga, som icke äro i allas intresse, som icke komma alla tillgodo. Varje slags förmynderskap är maktmissbruk.

⁶Ömsesidighetsprincipen (lika för lika) är rättrådighetens rättsprincip. Alla rättigheter och skyldigheter, alla förhållanden mellan individer vila på ömsesidighetens grund, som aldrig kan ifrågasättas. Plikt är rättigheternas skyldigheter. Ingen kan göra anspråk på rättigheter, som icke motsvaras av lika bindande skyldigheter. Ingen har rätt att av stat eller andra kräva mer än som motsvarar egen insats.

3.10 Individen och staten

¹Staten är en kollektivitet av individer till gemensamt skydd mot yttre och inre fiender, till säkrande av individens frihet gentemot andra individer samt kollektiviteter, till ordnande av förhållanden över vilka individen saknar kontrollmöjlighet, till att möjliggöra uppkomsten och bevarandet av civilisationsindividens civilisation, kulturindividens kultur, humanitetsindividens humanism och idealitetsindividens idealism.

²Till stats uppgift hör att befrämja samhällsenheten, motverka splittringstendenser, korruption och maktmissbruk. Faran för korruption på civilisationsstadiet är alltid större än okunnigheten tror. Korruption motarbetas genom garanti mot otrygghet och godtycke. Omutlighet och rättrådighet är förnämsta statliga dygd. Till stats uppgift hör att arbeta för enhet mellan nationerna. Nationalism såsom motsättning mot andra nationer kan lika litet försvaras som statlig vålds-

politik. Endast lag är rätt, aldrig makt. Människan såsom ideal är förmer än stat. Om stat icke uppfyller ideala fordringar, regeras den av livsokunniga individer. Stats fundamentala uppgifter äro givna, oföränderliga och oberoende av tidsandans krav.

³Till stats uppgift hör, att bereda individen tillfällen till utbildning, att genom välfärdsanordningar skydda honom mot hjälplös misär, att garantera individen största möjliga frihet inom ramen för allas rätt till samma okränkbara frihet. Staten saknar rätt (den av barbarstater alltid kränkta idealrätten) att inkräkta på individens åsiktsfrihet, att söka "förbättra" i övrigt laglydiga medborgare, att missakta eventuella "minoriteters" behov och berättigade krav, att av individerna kräva mer än som för statens bestånd och funktionsduglighet är oundvikligt, att oskäligt utnyttja individen. Visserligen kunna förhållanden bli så invecklade, att tvekan kan råda om, vad som är nödvändigt eller skäligt. Men principerna stå fast.

⁴Staten är icke något slags "högre väsen". Det vore också underliga slags högre väsen, vilka genom hela världshistorien begått sådan otrolig mängd dumheter och illgärningar. De kollektiviteter, som äro legala maktfaktorer i civiliserad stat, bestå av mycket ofullkomliga individer med begränsad insikt, konventionell rättsuppfattning, idiosynkrasier, fördomar, stridiga intressen, hos vilka viljan till enhet är svagt utvecklad. Livsokunnighet blir icke kunskap genom att multipliceras med än så stort tal eller beläggas med titlar och dekorationer. Staten är en mycket ofullkomlig inrättning. Statens väsen är dess lagar. Ingen stat står högre än sina lagar. Ännu har ingen stat gjort skäl för beteckningen kulturstat. Innan dess måste alla försök konstruera idealsamhällen misslyckas. Varje dylikt försök medför endast onödigt lidande för en avsevärd del av statsmedlemmarna. Förändring är icke detsamma som utveckling. Viljan till enhet förstörs genom maktmissbruk.

⁵Till de slagord, som alltid behärska massorna på civilisationsstadiet, höra i vår tid demokrati och jämlikhet. Demokrati förutsätter idealmänniskor. Det kan aldrig finnas jämlikhet. Klasser äro naturens ordning i alla både lägre och högre naturriken. Naturklasserna beteckna olika åldersklasser. Ålderskillnaden mellan mänskliga individer kan uppgå till sju eoner. Den oerhörda skillnaden i livserfarenhet är större än okunnigheten har möjlighet att fatta. Att ingen verkligen tror på jämlikhet framgår av att högmodet visserligen vägrar erkänna någon såsom högre men att föraktet alltid ser ett otal under sig. Jämlikhetsprincipen innebär ett förnekande av utvecklingen, av skillnaden mellan potentialiter och aktualiter gud. Demokratien motarbetar utvecklingen genom att oavbrutet sänka alla krav på förmåga av kunskap, insikt och förståelse, genom att låta den ojämförligt mycket större, yngre delen av mänskligheten förtrycka dem på kultur-, humanitets- och idealitetsstadierna. Demokrati är ingen garanti för friheten, lika litet garanti mot maktmissbruk som något annat välde: enmans-, klick-, klass-, eller majoritetsvälde. Friheten är överallt i fara, där makt samlas. Ju lägre utvecklingsnivån, desto större äro riskerna. Visserligen finns ingen yttersta garanti mot förtryck, ifall korrupcion får fräta sönder samhällsandan. Men största garanti lämna dock samhällssystem, i vilka de olika samhällsklassernas politiska inflytanden balanseras mot varandra och högsta maktinstansen är insiktsfull, ansvarskrävande myndighet med absolut veto mot godtyckligt lagstiftande.

⁶I normala epoker infödas individerna i de samhällsklasser, som motsvara deras utvecklingsnivåer. Arbetsfördelningen i samhället underlättas därigenom, och sociala balansen hindrar eviga missnöjets och upprorets element få utlopp för sitt hat. Men i det söndringsepokens splittringstillstånd, som kännetecknat de senaste tolv tusen årens världshistoria, ha kasterna varit blandade och okunnighetens godtycke regerat med känt resultat.

⁷Såsom medborgare har individen ingen annan medfödd rättighet än lagskyddad frihet. Varje annan rättighet måste förvärfvas genom motsvarande skyldighet. Rättigheter utan skyldigheter äro i princip en social felsyn, som endast medför ständigt ökade anspråk på nya rättigheter. Ju mer samhället gör för individen, desto större motprestation har det rätt att fordra. Givetvis gäller detta lika mycket för individen gentemot samhället.

3.11 Individen och lagarna

¹Lagbegreppet är det viktigaste av alla begrepp. Lag är förutsättningen för allt liv. Lag är nödvändig för frihet, enhet, utveckling, för samhälle, för kultur. Stat bygges med lagar. Lagar äro på mänsklighetens nuvarande utvecklingsstadium så nödvändiga, att, ifall stat saknades, den måste bildas enbart för lagarnas skull. Ingen uppfostran gör skäl för beteckningen, som icke inskräper lags ofrånkomlighet. Endast lag förhindrar godtycke och kaos.

²Lagar visa nationens utvecklingsstadium i civilisatoriskt, kulturellt, humanitärt hänseende. Förutsättning för internationell rättsuppfattning är förståelse för att överstaten är förmer än staten.

³Nationen har de lagar den förtjänar. Lagar, stiftade av så livsokunniga varelser, äro ingalunda sakrosankta. Man kan påstå, att ännu saknas förutsättningarna för verkligt ändamålsenlig lagstiftning. Att försöka omge skröplighetens produkter med något slags helgd är hädiskt. Den, som vill upprätthålla respekt för lag, får icke medverka till godtycklig lagstiftning och godtycklig lagtolkning. Alltför ofta äro lagarna missbruk av maktfullkomligheten. De äro dessutom uttryck för lagstiftarnas idiosynkrasier och livsokunnighetens dogmer. Äro lagarna omänskliga och ändring omöjlig få till stånd, må individen trotsa dem och villigt bära följderna. Att underlåta tillvarata alla möjligheter förädla lagarna dels innebär försummade tillfällen att stärka det goda och försvaga det onda (alltså att så god sådd), dels medför delaktighet i kollektiva ansvaret för dåliga lagar.

⁴För många lagar äro ägnade att minska känslan av solidaritet och öka ovilligheten foga sig efter lag. Förbudsmentaliteten verkar upplösande på rättsbegreppen, medför rättsförakt, trots, skadebegär och motverkar uppammandet av social ansvarskänsla. Trotset visar sig i benägenhet handla mot lag, när efterräkning anses osannolik. Det är dessutom psykologiskt felaktigt söka stävja alla tänkbara tilltag av barbarindivider genom lagar (som dylika individer aldrig fråga efter) och av detta skäl trakassera lojala medborgare genom onödiga och irriterande bestämmelser. Det är säkrare motverka "laglöshet" genom upplysning och uppfostran. Staten har i sina olika propagandaorgan och särskilt i sitt försummade undervisningsväsen möjlighet väcka och utveckla lojal samhällsanda. Att den andan förstörs genom hatiskt mistänkliggörande av politiskt olik-tänkande, tycks man ej förstå. De enklaste reglerna för friktionsfri sammanlevnad och respekt för allas lika rätt kunna i alla händelser bibringas på effektivare sätt än som hittills skett.

⁵Lagarna kunna avsevärt förenklas, särskilt strafflagarna. De, som kränka andras rätt, behöva särskild social uppfostran, som skall pågå tills skolningen medfört påtagligt resultat. Oförmågan taga nödig hänsyn till individernas olika asocialitet och uppfostringsmöjlighet är påtaglig. Den valhänta straffverkställigheten ökar ofta hatet genom meningslös själslig tortyr. Att söka kringgå orimlig bestraffning genom att förklara så många som möjligt för sinnessjuka är att propagera för psykiatriska vidskepelsen, att alla äro tokiga. Att ingen anses fullt tillräckelig, är klart bevis på livsokunnighetens totala brist på förståelse för egenarten.

⁶Verkligt förnuftiga lagar bli möjliga först på kulturstadiet. Lagarna komma då att harmoniera med livslagarna. Till dess är en ständigt fortgående principundersökning av vad som kan göras för lagarnas förädling alltid behövlig.

⁷Nödvändiga lagar äro sådana, som erfordras för individens skydd och statens bestånd samt befordra aktning för lag och rätt. Onödiga lagar äro sådana, som bättre kunde ersättas med upplysningar, allmänna föreskrifter och anvisningar av ordningsmakten.

⁸Rättrådiga lagar garantera individens frihet gentemot statligt övergrepp (även genom lagar). Dyliga övergrepp kunna aldrig försvaras med åberopande av något slags kollektivitetens högre rätt.

⁹Goda lagar sammanfalla i stort sett med nödvändiga. De äro så få och så enkla som möjligt. De äro så överensstämmande med ideal rätt som möjligt. De äro ändamålsenliga, principiella, generella med angivande av lagens anda och syfte. Därmed motverkas formalism och underlättas lagtolkning. Givetvis ställas därmed mycket höga krav på domstols kapacitet och på helt annan juridisk utbildning, särskilt i riktning mot sunt förnuft, än den nuvarande.

¹⁰Dåliga lagar äro: alltför många lagar, förhastade, dåligt genomtänkta, godtyckliga, ständigt ändrade lagar; sådana som strida mot allmän rättsuppfattning, verka brutaliserande och motverka fostran till humanitet; sådana som onödigtvis inkräkta på individuell frihet, hämma personligt initiativ och personlig företagsamhet, verka förändring utan verklig förbättring, upphäva berättigade olikheter, ge rättigheter utan skyldigheter, ge makt utan ansvar, tillgodose samhälls-avunden, intoleransen, fanatismen, indignationen, bli vapen för majoritet att förtrycka minoritet; sådana som ge okunnigheten auktoritet och oförmågan makt, hämma utvecklingen, motverka enheten. Lojalitet förutsätter ömsesidighet. Dåliga lagar eller godtyckligt tolkade lagar förstöra lojaliteten, väcka ovilja mot och förakt för lag. ”Dålig lag är sämre än alls ingen lag”, borde vara lagstiftarnas motto.

3.12 *Individen och samhällsfriheten*

¹I lag garanterade rättigheter äro illusoriska, om de icke uppbäras av laganda. Det visar liberalismens olika slag av friheter. Tankefriheten hämmas av härskande dogmer inom alla livets områden. Yttrandefriheten är icke sällan farlig på grund av intoleransens och fanatismens arrogans och aggressivitet och tillrådlig endast, om man har ett starkt parti bakom sig eller är villig bli martyr för sina åsikter. Tryckfriheten existerar icke för den individ, som saknar förläggare eller eget kapital. Därtill är han värnlös mot ”tryckarnas” förföljelse, om han råkat ut för deras illvilja. Utan allmän råttådighet är såväl frihet som rättvisa endast tomt sken. Hela samhälleliga skenväsendet och livsförljugheten skulle icke vara så radikalt genomförda, om frihet funnes.

²I lagstiftande församlingar dominera förbuds- och förmyndarmänniskorna. De skulle helst se att allting vore förbjudet. Med varje nytt förbud stärkes förbudstendensen. Därför att vettvillingar på barbarstadiet finnas, som ha sin fröjd i att missbruka friheten, ska alla övriga medborgare trakasseras med allsköns löjligen förbud. Man lagstiftar för de lojala, som icke behöva föreskrifter, utan att det ringaste påverka just de laglösa element, som göra vad de behaga i uppenbart trots mot alla lagar. Ofta nog äro förbuds nackdelar större än fördelarna. Det psykologiskt förvända i förbudsraseriet inses bäst, när man betänker, att de tallösa förbuden endast ytterligare egga de laglösa men förlama initiativ och företagarglädje hos de laglydiga, såvida det icke hos dem i desperation uppammar förakt för såväl lagar som lagstiftare.

³Skulden till den ökade allmänna laglösheten måste huvudsakligen läggas på pedagogerna, uppfostrarna, skolorna, gangsterförfattarna och politikerna. Den moderna pjoskpedagogen med sitt idiotiska tjtande om komplex och andra löjligen subtiliteter har så totalt förlamat omdömesförmågan hos föräldrarna, att de icke längre våga fostra sina barn utan låta dem växa upp till vildar. Primitiva typer, som det i de flesta fall är fråga om, bekajas icke så lätt med några fatala hämningskomplex men så mycket lättare med självsvåldskomplex. Den omdömeslösa pedagogiska skarpsyntheten kan upptäcka symptom, som icke finnas, men är lika ofta blind för de mest påtagliga. Vissa psykoanalytikers fantasispekulationer utges som definitivt fastslagna vetenskapliga resultat. Dessa opåkallade pedagogiksvamlare, som kappas om att sprida alla slags fiktioner, äro totalt okunniga om det väsentliga. De ha ingen aning om mänskliga medvetenhetsutvecklingen, om mänskliga utvecklingsstadierna och de ofantliga skillnaderna i psykiskt hänseende. Idiotiserade av pratet om allas jämlikhet, tro de, att individerna på barbarstadiet få behandlas med den hos pedagogerna själva sällan förefintliga subtiliteten, som erfordras för undantagen på kulturstadiet. Vad skolan beträffar, har den alldeles försummat allt det som hör till karaktärsdaning och icke bibringat de unga ens enklaste rättsuppfattning utan snarare genom förhärligande av historiens brutaliteter och ränker gjort vad den kunnat för att förvilla rättsbegreppen. Förförarelitteraturen med kriminaldårar, allsköns laglöshet och sadism har sin dryga del av ansvaret. Politiker och tidningar ha genom sin förgiftande hatpropaganda mot oliktankande och andra samhällsklasser bidragit till förvildningen.

⁴På barbarstadiet saknas enklaste frihetsbegrepp. Dyliga individer, infödda i civilisationsnationer, fatta friheten, som det pratas så mycket om, som rättighet till självsvåld och laglöshet. De skulle aldrig ens känt behov av ”frihet”, om icke demokratiska jämlikhetspropagandan tutat i dem hatet till allt högre. Hela det religiösa, psykologiska, pedagogiska och juridiska uppfostrings-systemet har tillräckligt avslöjat sin orimlighet och oduglighet. Asociala element, som sakna enklaste rättsuppfattning, behöva speciell behandling och effektiv uppfostran genom medicinska socialpedagoger. De böra med lämpliga medel bibringas nödvändigheten respektera andras lika rätt, tills de klart insett det ofrånkomliga och förnuftiga i denna rättsuppfattning. Dessa pedagoger måste ha omdöme nog att inse illusiviteten i härskande psykologiska fiktionerna och äga den vidsträckta livserfarenhet, som befriar från de nuvarande komplexfanatikernas idiotisering.

⁵Frihet är nödvändig för utvecklingen. Utan frihet lära sig individerna icke inse vad frihet är, inse dess ofantliga betydelse, och aldrig bruka frihet rätt. Utan frihet kan det icke heller finnas förnuftig rättsuppfattning. Gränserna för frihet och rätt gå, där förståelsen och respekten för allas lika rätt upphöra. Enligt Schopenhauer får begreppet rätt rentav sitt riktiga innehåll genom mot-sättningen till begreppet orätt. Orätt består helt enkelt i att tillfoga någon skada på något sätt och mänskliga rättigheterna i att envar har rätt göra allt, som icke kan skada någon.

⁶Det är stats skyldighet skydda medborgarna mot överhetspersoners övergrepp. De ha större möjligheter tillskynda individerna skada. Motivet är icke sällan att undertrycka ovälkomna, miss-hagliga åsikter. Det är därför viktigt, att staten genom orubbliga grundlaggar garanterar åsiktsfrihet, själv är neutral i alla åsiktsfrågor och icke gynnar någon viss åsikt. Därav följer bl.a. konfessions-löshet.

⁷All makt missbrukas. Därför böra alla makthavare ställas under lag, som utkräver verkligt ansvar, allt effektivare ju större makten är. Iakttages icke detta, blir godtycke oundvikligt även i samhällen, som anse sig högt civiliserade. Endast den är mogen för makt, som brukar makten till att försvara friheten.

⁸Makt och frihet äro varandras fiender. Frihetens fiender ha varit religionen, moralen, staten, kasten, rikedom. De komma alltid på nytt att visa detta, så snart de ånyo få otillbörligt in-flytande, vilket förnuftiga grundlaggar måste förhindra.

⁹Staten skulle vara individens skydd även mot inre fiender. Endast ifråga om kriminella element kan staten sägas fullgöra sin uppgift. Men den gör intet för att skydda individen mot andra individers hat. Den gör föga eller intet för att motverka det fruktansvärda offerväsendet. Den stöder ofta maktfaktorer i samhället, som förtrycka eller ruinera individer.

¹⁰Frihet är livets största gåva till människorna. Den missbrukas till att beröva andra friheten. När man ser, hur lätt och villigt de offra egna friheten för alla slags chimärer, förstår man, att de skulle föredraga slaveriet, bara man garanterade dem köttgrytorna. Också det hör med till de obotliga livsillusionerna. Sedan de förlorat friheten, förlora de efterhand allt annat.

ENHETSLAGEN

3.13 ENHETSLAGEN

¹Enhetens lag, den mest självklara av alla livslagar, är den sista vi upptäcka, emedan ingen lag gives, som människorna i sin egoistiska självhärlighet mindre fråga efter. Allting annat förefaller dem mera väsentligt än det enda väsentliga. Enhetslagen är den för människans utveckling, harmoni, lycka ojämförligt viktigaste. Lagen för enhet är frälsningens, tjänandets, broderskapets lag. Enheten är allas frihet, allas lag, allas mål. I den mån individen förverkligar enheten, närmar han sig slutmålet, övermänniskan, som är ett med allt. Lagen innebär, att gott är allt som främjar allas och envars utveckling. Ont är allt som motverkar individens, gruppens, mänsklighetens samt allt annat livs utveckling och förädling. Allt som förenar är oersättligt värdefullt. Alla hithörande faktorer äro normgivande. Den största insats en människa kan göra är att samla och förena, den största skadan att splittra och söndra. Den som söker sitt, vet ej vad enhet är.

²Enhetens grund är allt livs potentiella gudomlighet. Enda olikheten mellan individerna består i att vägen från potentiell till aktualiserad gudomlighet är olika lång. Men slutmålet för allt liv är givet. Det liv vi se i denna lägsta och för normalindividen enda synliga av alla materievärldar har samma uppgift: att utvecklas. Själva faktum, att det är gudomligt till sitt väsen, säkrar varje individuellt livs gudomliga och eviga rätt mot varje försök till nervärdering. Enheten är icke grundad på jämlikhet, som är avundens fiktion. I hela universum finns ingen jämlikhet förr än alla nått högsta gudomlighet.

³Tvångskonventionernas krav gör, att vi stirra på dem såsom något väsentligt, ehuru de endast äro tillfälliga och mer eller mindre oväsentliga. Genom denna vår felaktiga inställning förstärka vi allt som söndrar och skiljer och bli oförmögna uppskatta förtjänsterna. Utan dylika hade individen aldrig kunnat bli människa. Hat kan aldrig upptäcka något gott, endast förneka och upplösa enheten. Tvångskonventioner må ha sin uppgift på primitivt stadium, ifall andra utvägar saknas och aggressiv asocialitet kränker andras rätt. Men det är misstag proklamera morallagar för människor av högre typ. Den s.k. sedelagen är en okunnighetens fiktion. Skördelagen tar hand om dem som missbruka frihet. Kärlek kan aldrig påbudas vare sig i yttre eller inre avseende, endast älskas fram. Handlingsnormer äro i bästa fall bedömningsgrunder för livsorientering, inga imperativ. När förnuftet uppträder med diktatorsfasoner, är det på fel väg. När den spontana driften att göra det rätta så långt man själv ser hämmas genom krav och föreskrifter, förbyts det rätta i sin motsats.

⁴Vi äro alla en enhet och den som utesluter någon från enheten har därmed endast uteslutit sig själv, tills han genom livets bittra läxor lärt sig inse enhetslagens universalitet. Det finns intet större livsmisslag, intet för våra framtida liv här på jorden något mer ödesdigert än att utesluta någon från hans gudomliga rätt till vårt hjärta. Genom att utesluta varandra bli människorna delaktiga i det hatets krig, som ständigt rasar på denna sorgens planet. Hur oerhört långt från enheten vi befinna oss, framgår av, att individen i andras ögon knappt har rätt att existera. Enhetssträvandet motverkas alltid av den kompakta majoritetens massiva motstånd, tröghet och splittringsbehov. Det är mycket, som skiljer människorna åt. På lägsta utvecklingsnivån är det allt. På högsta kan ingenting skilja. Vår insikt om och förståelse för enheten, vår strävan att förverkliga enheten, anger vår utvecklingsnivå. Enhetssträvan är sättet att på kortaste tid nå vårt mål såsom människor. Viljan till enhet yttrar sig bl.a. såsom vilja till saklig, effektiv hjälp, där hjälp behövs. Den har ingenting att göra med maskerade egoismens sentimentalitet.

⁵Enhet är såväl individens som kollektivitetens största livsuppgift. Ingen livsuppgift är värd namnet som motverkar enheten.

⁶Mänskligheten är en kollektiv enhet. Genom att bidra till enheten förvärvar individen rätt till gynnsamma förutsättningar för snabbare utveckling. Utan att vi söka förverkliga enheten når vårt självförverkligande icke långt. Känner människan ej sin enhet med allt levande, förblir hon en

främling med känsla av motsättning och fruktan för allt i livet. Enhetslagen gör sig gällande även i det kollektiva ansvaret. Vi utgöra en enhet, om vi veta om det eller ej. Det är ett stort skuldkonto från förgångna liv som vi dagligen öka med våra s.k. sanningar, vår likgiltighet inför omänskliga sociala, ekonomiska förhållanden etc., vår hatspridning av alla slag.

⁷Ett steg utöver den mänskliga enheten är ett-blivandet med allt liv. Första steget på denna långa väg är viljebeslut att trots allt lita till enheten, som är livets makt. Genom att väva in denna tillit i sitt medvetna och därmed även efterhand i sitt omedvetna tanke- och känsloliv kommer individen allt närmare verkligheten. Ju mer tillit man förvärvar, desto oftare skall upplevelsen bekräfta tillitens makt. Den, som blivit ett med tingen, kan icke skadas av dem. Men det obetydligaste undantag kan bli en baldersmistel eller akilleshäl. Vore vår livssyn sann, så vore enheten ett längesedan klart insett faktum och ett-blivandet ej som nu en absurd och grotesk tanke. Individen som påbörjar enhetsverket för egen del, påtager sig alla Herakles arbeten. Men detta är vägen till övermänniskan och gudarna.

⁸Individen är en omistlig del av enheten. Enhetslagen klargör individens oändlighetsvärde. I hela historien (i religionen icke teoretiskt men alltid praktiskt) har människans värde varit lägsta värdet. De vansinniga ideerna om makt, ära, rikedom m.m. ha härskat. Och människorna äro slavar under sina ideer, d.v.s. sina vidskepligheter. Att med den inställningen till människovärdet historien alltid kommer att vara lidandeshistorien, är oundvikligt.

⁹Medvetenheten är en, en enda, en enhet, allas enhet. Utvecklingen betyder ur medvetenhetssynpunkt medvetenhetsexpansion genom att det individuella jaget med bevarad jagidentitet uppgår i allt större medvetenhetsenheter, tills kosmisk medvetenhet förvärvats. Enheten innebär intet upphävande av individuella friheten. Tvärtom betyder den ökad frihet. Ty uppgåendet i allt mera vittfamnande medvetenhetsenheter betyder ökad insikt i materiella verklighetens världar, ökad förståelse för livet och dess yttringar, ökad kunskap om lagen.

¹⁰Naturligtvis är enheten ett "mysterium" för dem som ej upplevat den. Advaiten föreställer sig, att jaget absorberas av och drunknar i "oceanen". Men jaget är oförlorbart. Att bli ett med universum betyder att individen själv blivit universum.

3.14 Individualism och kollektivism

¹Individen är den primära enheten och individualism förutsättning för kollektivism. Individualismen är nödvändig för individen såsom individ och kollektivismen för individen såsom del av kollektivitet. Såväl individualism som kollektivism är en individens uppfattning. Kollektivismen är ett ideal och en realitet. För de okunniga förblir den ett ideal. För de primitiva synes den en utopi, som kan förverkligas endast genom diktatur. För esoterikern är den ofrånkomlig verklighet, mänsklighetens mål, övermänniskornas och lyckans rike.

²Alla äro vi en enhet. Mänskligheten utgör ett kollektiv i medvetenhetshänseende, ett kollektiv av individer på olika utvecklingsnivåer. Människan är samtidigt individ, gruppvarelse och del av mänskligheten. Individen tillhör en grupp, om han vet om det eller ej. Såsom individ har han sin egen isolerade jagmedvetenhet, såsom gruppvarelse en potentiell gruppmedvetenhet, och såsom mänsklig kollektivvarelse en mänskligheten omfattande kollektivmedvetenhet. Under utvecklingens gång aktualiseras denna grupp- och kollektivmedvetenhet. Enhetsgrunden är individens andrajagskollektivitet. Individens väg till andrajagets världar, övermänniskans rike, går genom förverkligad kollektivmedvetenhet.

³I den mån individen inser sin delaktighet i kollektivitet och förverkligar sin gemenskap, ökas hans frihet såväl som hans ansvar. Han blir ansvarig för sin kollektivitet, oberoende av andras insikt och strävan, och ingen kan hindra honom att för egen del söka förverkliga kollektivismen. Han kan ej heller fritaga sig från sitt ansvar eller frigöra sig från ödesdelaktighet, även om han för sin del gjort vad på honom ankommer.

⁴Individualismen säkrar individens rätt gentemot kollektivitet. Individen har alltid rätt till

individualitet, till frihet inom kollektiviteten gentemot alla andras krav på självuppgivelse, gentemot anspråk som kränka individens rätt. Kollektiviteten kan aldrig hävda kollektivismen gentemot idealen, varvid de högre idealen alltid gå före eventuella lägre. Kollektivitetens fundamentala princip är idealiteten, som alltid är högsta rätt. Annars upphäver kollektivismen sig själv. Det finns individer, som stå på högre utvecklingsnivå, emedan de antingen äro äldre bröder eller genom målmedvetenhet ilat de övriga i förväg. Många ideal avfärdas såsom hugskott, utopier, fantastier och behandlas såsom kollektivfientliga illusioner. Men även om fantaster av bristande verklighetssinne misstaga hugskott för ideal, så är det deras ensak, om de ej kränka andras rätt. Inte heller kollektiviteten har privilegium på att vara ofelbar. Det finns alltid individer, som kunna ha rätt gentemot största kollektivitet. För okunnigheten äro ideal alltid dårskap. De ideal, som likt vägstolpar markerat utvecklingens väg, ha alltid för okunnigheten tett sig såsom irrealiteter.

⁵Individualismen är berättigad, tills individen förvärvat en viss fond av självtillit och självbestämmdhet. Detta gäller även egoismen inom vissa, snävare gränser. Utan den skulle individen kunna uppge sin individualitet och icke förvärva för självständighet nödvändiga egenskaper. Men när individen utvecklat sin egenart, blir egoismen självhävdelse på andras bekostnad. Ställas ej hans förmågor i kollektivitetens tjänst, motarbetar han enheten och sin egen medvetenhetsutveckling. De finnas, för vilka individualiteten är det enda väsentliga och som principiellt med alla medel motarbete enheten. De bilda så småningom en grupp för sig.

⁶Det finns två slag av kollektivism: den ofria och den fria.

⁷Tvångssammanslutning upphäver individualismen, verkar hämmande och neddragande. Den egoistiska gruppkollektivismen, som vill sammanhållning för att sko sig på samhällets eller andra gruppers eller individers bekostnad, motarbetar enheten och verkar destruktivt. I en dylik kollektivitet kunna hatets deviser få gälla, hatets psykosor påverka en missriktad lojalitet, tvinga de förnuftigaste och ädlaste förbli passiva inför åtgärder de såsom fria utomstående skulle ogilla och fördöma.

⁸Den sanna kollektivismen är grundad på individualism, frihet, enhet och idealitet med förståelse för kollektivitetens nödvändighet.

⁹Individens allt större förståelse för andra är tecknet på att hans aktiverade övermedvetna kollektivmedvetenhet börjar bli medveten för honom själv, varmed steget är taget till verklig kultur.

¹⁰Individen offerar alltid något åt kollektiviteten, bland annat något av sin suveränitet. Ju högre kollektiviteten står, desto mindre intrång gör den i denna suveränitet, dels emedan allt tvång hämmar aktivitet och initiativ, dels emedan envar bäst kan bedöma egen insats. Ju mer ideell kollektiviteten är, desto mera sätter individen kollektivitetens mål före sina egna mål och intressen. Ju mera individerna leva för kollektiviteten, alla tjäna alla, med välvilja, förståelse, intresse, deltagande, ömsesidigt uppskatta varandra, desto större betydelse får samarbetet för den gemensamma saken. Resultatet beror på sammanhållningsandan. En kollektivitet med sammansvetsad emotionalitet och mentalitet kan utföra minst sagt förbluffande verk. Tyvärr äro förutställningarna för en dylik insikt obefintliga på lägre utvecklingsstadier.

¹¹Gruppen är en harmonisk samling individer, enade i gemensam strävan för en given livsuppgift. Gruppmedlemmarnas övermedvetenheter öka insikten, klarheten, kraften hos envar i gruppen och kompensera de individuella bristerna. Även arbetet på självförverkligandet underlättas genom grupparbetet. Det är en stor livsuppgift att söka sin grupp, hjälpa den forma sig, fixera målet och söka förverkliga det.

3.15 Kollektiviteter

¹Allt liv utgör ur högsta synpunkt en enda kollektivitet. Utvecklingens förutsättning är enhet i mångfald. Kollektiviteterna äro också av de mest olika slag. Männkligheten utgör en kollektivitet, varje ras och nation likaså. Alla ha de till uppgift att göra en insats i allmänna utvecklingen.

Fjärde rotrasens uppgift är att förädla det emotionala. Femte rotrasen har att intellektualisera det emotionala och inrikta fantasien på det ideala. Sjätte rotrasens uppgift blir att inom samhällliga former förverkliga enheten. Även nationerna förutsätts lämna sitt bidrag. Hittills ha de i sina förhållanden till varandra knappast sett något annat ändamål än att härska, förtrycka, utnyttja. Människoriket är enda naturriket av isolerade individer. I den mån individen utvecklas, inser han sin samhörighet med allt större kollektiviter: familj, släkt, klan, klass, nation, ras, mänsklighet. Hans utveckling mot enheten är självförvärvat insikt om kollektivitets nödvändighet.

²Nationen är den mest påtagliga kollektiviteten, geografiskt avgränsad, historiskt utformad, med gemensamt språk och nedärvda traditioner. I nuvarande världsepok befinna sig individerna i nationskollektiviteten på alla de olika utvecklingsnivåerna och ha ur den synpunkten föga gemensamt utöver språket och allmänopinionen. Men nationen utgör en kollektivitet av kollektiviter. Och däri finner medvetenhetsdifferentieringen uttryck. Denna är alltid i utvecklingshänseende den väsentliga. Ju fler medvetenhetskollektiviter, desto bättre, emedan allt fler medvetenheten aktiverande ideer bidraga till individuella differentieringen. Dessa kollektiviter kunna vara betingade av yttre förhållanden, gemensamma intressen, psykologiska faktorer m.m. och utgöra bl.a. samhällsklass, yrkesgrupp, sociala, ekonomiska, vetenskapliga, konstnärliga, litterära m.fl. sammanslutningar. De betydelsefullaste äro de medvetenhetskollektiviter, som fylkas kring gemensamma ideal. De behöva därför icke tillhöra yttre föreningar. Man behöver blott nämna den alltid okända eliten på de fyra högre utvecklingsstadierna: kultur-, humanitets-, idealitets- och enhetseliten. Denna elits tysta insats är ovärderlig. Dess exakt utmejslade, klara tankeformer underlätta tänkandet för de mentalt oövade och motverka massopinionens dåliga suggestioner. Därefter i betydelse komma medvetenhetskollektiviter med likartad världs- och livsåskådning, filosofskolor etc.

³Under stabilitetsperioder utgöra samhällsklasserna kulturbevarande kollektiviter. I tider av samhällsupplösning (s.k. demokratiska) förlora de rotfäste. I sådana tider är det viktigt att initiativ tagas till sammanslutningar kring gemensamma emotionalmentala behov.

⁴Kastväsendet – ständs- och klassamhället – är uttryck för de olika utvecklingsnivåerna i människoriket. Stånd och klasser i ett ändamålsenligt organiserat samhälle utgöra mötesplatser för individer på samma utvecklingsnivå. Därmed underlättas förståelsen individerna emellan. Inom områden för likartade erfarenheter få språkets uttrycksmedel upplevelsens verklighetshalt. Detta gäller även gemensamma känslområden, såsom religion, konst, sociala m.fl. idégrupper samt för gemensamma fiktionsområden, såsom hypoteser och teorier av alla slag. Även om i regel och för de flesta därmed endast medvetenhetens ytskikt beröras, så undanröjes dock ensamhetens isolering och utvecklas förädlade kollektivitetsbehov.

⁵Stånd och klasser möjliggöra kulturarvets bevarande och odlande. Kultur är arv. Skingras detta arv, kan ingen kultur uppstå eller inträder förfall. Endast mycket långsamt genom idoghet och pietetsfull tradition samlas efterhand de förutsättningar, som möjliggöra kultur. Kulturen har i familj och släkt sin egentliga jordmån. Men slakten är för fåtalig för att i längden kunna bevara de traditionens skatter, som en dag ska möjliggöra kultur. Först klassen är talrik nog härför. Klassen sammanhålles då av likartade emotionala och mentala intressen samt närbesläktade sociala arbetsuppgifter. Inom klassen uppammas lättare enhetskänslan. Upplösas dessa klasser, förödas de spåda ansatserna till kultur och bli individerna socialt rotlösa och kulturellt desorienterade. Vore förhållandena normala, vilket de ej varit i historisk tid, skulle vi finna ett samhälle, i vilket alla klasser harmoniskt samarbetade på allas välgång. Härskande kasten har missbrukat makten till förtryck och utsugning istället för att tjäna livet genom att värna, hjälpa, höja. Maktmissbruk medför maktförlust. Kasterna sprängas genom att högre utvecklade individer inkarnera i lägre kaster och outvecklade i högre, vilket medför ståndscirkulation och den sociala omvälvning man kallar demokrati. I vår jämlikhetsperiod gäller såsom axiom att alla äro jämlikar. Man upphäver därmed alla distanser mellan en från djurriket nyligen kausaliserad och en på gränsen till närmast

högre rike, övermänniskans, stående. Man är aningslös om det faktum, att det är samma distans (omfattande en åldersskillnad av ända till sju eoner) som mellan lägsta och högsta djurart. Med jämlikhet avsågo samhällsfilosoferna likhet inför lag, rätt till människovärde, rätt till fri tävlan, rätt bli bedömd efter enbart duglighet. Men livsokunnigheten tog hand om slagordet, oförmögen upptäcka distanser mellan olika utvecklingsstadier och nivåer. Alla anses ha samma möjlighet till livsinsikt, omdöme, duglighet, skicklighet. Proklamerandet av jämlikhet är ett av mänsklighetens största, mest fatala misstag, emedan det lämnar makten åt okunnigheten och oförmågan. Alla ska vi en gång nå målet. Men tidpunkten härför är icke densamma för alla.

⁶Liksom klasserna i normalt differentierade samhällen skulle befinna sig på olika utvecklingsnivåer, så skulle de olika raserna och nationerna motsvara olika utvecklingsstadier. Därmed skulle individernas olika behov bäst tillgodoses. Motsvarande gäller för skiftande samhällsföreteelser, såsom religion, diktning, olika slags konstutövning, musik etc.

⁷Exoterisk kunskap eller historia ger oss inga fakta för bedömning av denna utveckling. Härför fordras esoteriska världsåskådningens fakta.

UTVECKLINGSLAGEN

3.16 MEDVETENHETSUTVECKLINGEN

¹Utvecklingslagen, i sin begränsade tillämpning på mänskliga medvetenheten, anger de allmänna betingelserna, de olika stadierna och nivåerna samt slutmålet, förstajagets uppgående i andrajaget. Ämnet är givetvis outtömligt. Det får bli framtida vetenskaper förbehållet att allsidigt belysa hithörande företeelser. Avsikten har varit att påvisa stadiernas verklighet och förbereda ny syn på viktigaste kulturfaktorerna. I en period, som fantiserar om jämlikhet i alla avseenden, är talet om olika utvecklingsstadier ägnat att väcka indignation. Vår tids psykologer torde icke töva att vederlägga detta esoteriska faktum med ett överväldigande bevismaterial. Men kommande tider ska uppvisa andra slags psykologer.

²Medvetenhetsutvecklingen är en mycket långsam process. I vart och ett av föregående naturriken förbrukar individen i genomsnitt sju eoner. Människoriket kan avverkas på en eon, ifall individen icke misslyckas med en enda inkarnation utan i varje utvecklar högsta möjliga medvetenhetsaktivitet och med målmedveten instinkt strävar att förverkliga enheten.

³I människoriket kan medvetenhetsutvecklingen indelas i fem stadier eller 777 nivåer. På 700 av dessa eller på barbar-, civilisations- och kulturstadierna är emotionala medvetenheten bestämmande. Känslotänkandet härskar inom alla områden, som direkt eller indirekt kunna beröra personliga intressen.

⁴Medvetenheten är betingad av vibrationerna i emotionala (48:2-7) och mentala (47:4-7) molekylarslag. I stort sett övermedvetna medvetenhetsområden äro på barbarstadiet 48:2-4 och 47:4-6; på civilisationsstadiet 48:2,3 och 47:4,5; på kulturstadiet 48:2 och 47:4,5. Emotionalvibrationerna på kulturstadiet röra sig mestadels inom mellersta regionerna (48:3-5). De två lägsta ha bortfallit av brist på hithörande intressen, uttryck som de äro för krassaste egoism. Att områden äro övermedvetna beror på dels att de i emotionaleonen icke vitaliseras av interstellara eller interplanetariska vibrationer, dels att individen ännu är oförmögen själv vitalisera motsvarande spiraler i sina triadenheter, dels att individen icke förvärvat förmågan av självvitaliserad medvetenhetsaktivitet inom ”tillgängliga” medvetenhetsstikt.

⁵Emotionalvibrationerna äro antingen attraherande eller repellerande. Vibrationerna i de två högsta (48:2,3) molekylarslagen verka attraherande, i de fyra lägsta (48:4-7) repellerande. I de fyra första eonerna överväga de repellerande. De som kausaliserat i dessa ha repellerande tendens, såvida egenarten icke förvärvat attraherande tendens. Alla emotionalyttringar kunna indelas i två fundamentala huvudgrupper, attraherande (kärlek) eller repellerande (hat). Allt är hat, som icke är kärlek. Till kärlek höra alla altruistiska känslor och egenskaper, till hat alla egoistiska. Känslorna äro invävda i komplex, som lätt vitaliseras och ofelbart intensifieras, om de uppmärksammas. På lägre stadier är hattillståndet det normala. Hatet ger liv och färg åt tillvaron, som utan känslor vore ödslig, tom, meningslös. Hatet stimulerar som ett livselixir utan vilket människorna icke kunna leva. Hat-tendensen söker alltid efter stimulerande motiv, och nästan allt kan bli motiv. Religiösa och moraliska, sociala och politiska, filosofiska och vetenskapliga fiktioner, alla slags personliga förhållanden, alla skrankor för egoismen kunna inflamma hatet. Två exempel må klargöra hatets verklighet. Att förstöra en individs goda sken (”goda namn och rykte”) är med ännu härskande moralfiktionalistiska skenväsen ungefär som att lönnmörda honom. Han blir socialt spetsläsk, utstött, var mans niding. För nästan alla är skvaller och förtal ett livsbehov. Ingen underlåter att sprida pesten vidare. Ett annat hatets tecken är totala frånvaron av den respekt och vördnad inför allt levande, som utmärker attraktionen. Att mänskligheten talar om kärlek såsom något välbekant, vittnar om total livsblindhet. Endast de självbedrägliga talesätten äro välbekanta. I de flesta fall äro även beundran, tillgivenhet, deltagande dikterade av egoism. Det som de kristna kalla kärlek är icke kärlek utan sentimentalitet. Moralisten med sin indignation och sitt eviga dömande begår själv de mest fatala misstagen ifråga om de två betydelsefullaste livslagarna, frihet och enhet.

⁶Religion och konst behöva inga inledande förklaringar. Däremot tarvar rättsuppfattningen introduktion på grund av den genom livsokunniga illusionsmoralen vållade begreppsförvirringen.

⁷Individens rättsuppfattning är bestämd av hans egenart och tillhör hans utvecklingsnivå. Förståelsen för viss rättsuppfattning är medfödd. När individen på nytt får kontakt med förut förvärvad rättsuppfattning, förefaller denna omedelbart riktig. Det som tillhör hans nivå yttrar sig instinktivt och spontant. Individen saknar livsförståelse för rättsuppfattningar och ideal, som ligga över hans nivå, men kan givetvis dresseras att tillämpa ett högre beteendemönster.

⁸Gott och ont (rätt och orätt) både äro och icke äro absoluta, relativa, objektiva och subjektiva, beroende på olika synpunkter och ståndpunkter. De äro absoluta i sin motsättning på varje nivå. Det måste för individen finnas en motsättning mellan gott och ont, som icke får relativeras, om individen ej vill hamna i rättskaos. De äro relativa däri, att gott och ont på en nivå icke behöva vara detsamma som gott och ont på en annan nivå. Gott och ont äro objektiva såsom syntes av allmänmänsklig erfarenhet, nedlagd i social konvention och juridisk kodex. De äro subjektiva såtillvida, att förståelsen för rätt och orätt beror på individens självförvärvade livserfarenhet och alltså tillhör hans egenart.

⁹Något slags rättsuppfattning måste finnas. Annars skulle samhällen aldrig kunna uppstå. Utan rättsuppfattning skulle härskas allas krig mot alla och mänskligheten utrotas. Den individ, som saknar förståelse för fundamentala rättsbegrepp, är så primitiv eller asocial, att hans sociala uppföstran faller under samhällets nödvärnsrätt. Olikhet i rättsuppfattning kan aldrig åberopas till försvar för kränkning av andras rätt, laglöst godtycke eller självsvåld. Den, som icke vill förstå andras rätt, måste läras respektera den utan att förstå. Det ligger i allas och envars sociala intresse att medverka till beivrandet av varje kränkning av individens frihet och rätt. De för friktionsfri sammanlevnad nödvändiga bestämmelserna äro så enkla, att den enfaldigaste kan läras inse deras berättigande, ofrånkomlighet, förnuftighet, ändamålsenlighet. Därtill behövs ingen katekes, som förutsätter religiös övertygelse och förlorar sin makt vid förnuftets revolt mot religiösa fiktionerna.

¹⁰För individen är det goda trappstegen ovanför hans nivå och i alldeles särskild grad det närmast högre trappsteget. Det onda är det lägre, det som ligger under hans nivå och vanligtvis i särskild grad just det han nyligen lämnat. Däri ligger rättsuppfattningens subjektivitet men ingen relativitet, vilken upphäver nödvändiga motsatsen mellan gott och ont. Gott är allt som främjar utvecklingen mot enheten, ont är allt som motverkar enheten, som blir hinder för uppnående av målet. Orätt kan man även kalla varje misstag ifråga om livslagarna. Samtliga dessa misstag falla under skördelagen, ofelbara rättvisans lag.

¹¹Ideal äro livsmönster, förebilder, livsmål människan uppställer för sig själv, milstolpar på individens väg mot enheten, livssanningar som visa kortaste vägen till idealens värld, utvecklingsfaktorer av sällan insedd betydelse. Utan ideal finns intet förverkligande. Alla ideal bli någon gång förverkligade. Icke alla ideal passa för alla. Det finns fysiska, emotionala, mentala ideal. Mot varje rättsuppfattning svarar ett ideal. I förståelsen för visst ideal kommer nivån till synes. Ideal ska kunna förverkligas. Därför böra de icke sättas för högt, utom synhåll för individen, så att de förlora sin dragningskraft, anses opraktiska, icke uppfordra till handling, verka avskräckande genom sin avlägsenhet, leda till skenväsen och självbedrägeri, utan så att de verka omedelbart tilldragande, uppmuntrande, inspirerande, entusiasmerande, spontant väcka beundran och hänförelse med förvisning om att idealet kan förverkligas. Frihet är idealens livsluft. Ideal böra fattas såsom rättigheter och förmåner. Ideal få aldrig bli krav, ty därmed bli de livsfientliga komplex. Man drar löje över idealen, om man predikar ideal för dem, som sakna förståelse för, önskan äga, längtan efter idealet. Man får aldrig kräva att någon skall motsvara sitt ideal. Det är mycket redan att ha ett ideal. Det kan i vissa fall ligga många inkarnationer mellan önskan och förverkligande. Många bedra sig själva med sina ideal.

3.17 BARBARSTADIET

¹De individer i vår mänsklighet, som tillhörde lägsta barbarnivåerna, lämnade vårt klot med andra rotrasen. Frånsett de snart utdöende resterna av tredje rotrasen finnas icke tillfällen studera de mest primitiva. Icke heller kan man fastställa olika rasers utvecklingsstadium. Rena raser finnas icke. Rasblandningen är numera så effektiv, att större delen av rasernas ursprungliga fysiologiska och psykologiska särmerken utjämnats. Klaner på barbarstadiet inkarnera i civiliserade nationer. De vita folken ha begått så många ogärningar mot vilda folkslag, att dessa enligt skörde-lagen få inkarnera i civiliserade nationer och bilda deras slum. Ofta äro för övrigt sociala förhållanden i civilisationsnationer så primitiva, att enklaste intellekt kan orientera sig bland dem. Många civilisationsindivider påträffas bland ociviliserade folk, inkarnerade på grund av dålig skörd.

²Mer än hälften av samtliga utvecklingsnivåer komma på barbarstadiet. Avståndet mellan de olika nivåerna är också minimalt, jämfört med högre stadier. Trots detta kräver varje nivå betydligt större antal inkarnationer. Detta beror på den svaga självinitierade medvetenhetsaktiviteten. Barbarindividen lever i det fysiska. Allt slags arbete, all ansträngning i onödan är motbjudande och anses oförnuftig. Endast tvingande naturbehov eller upptänd affekt förmår honom uppge den indolens, som för honom är livets mening och lycka. Typisk är oförmågan lära av annat än fysiska erfarenheter. Allting återstår att lära. Personligheten är uteslutande skördeprodukt, enär speciella hänsyn till medvetenhetsutvecklingen icke behöva tagas. Skillnad mellan lägsta och högsta förefintliga barbarnivåer visar sig huvudsakligen i snabbare förståndsutfattning samt i ökad fond av allmän livserfarenhet, som givetvis underlättar förnuftsverksamheten och möjliggör mera differentierade känslolägen.

³För individer med egenartens repellerande grundtendens behövas egoistiska intressen för att neutralisera det instinktivt lättinflammade hatet och starkare motiv ju större tendensen är. Hatkänslorna yttra sig såsom avund, bitterhet, fruktan, förakt, grymhet, hämndgirighet, misstänksamhet, respektlöshet, skadeglädje, vanvördnad, vrede. Ju högre nivån desto mera differentierade bli dessa känslor, visande sig bl.a. i uttryckssättet. Det finns många grader mellan brutalitet, list eller till vissa hänsyn benägen egoism. På låga nivåer, innan känslorna utvecklats, är det emotionala mest begär att äga, behärska, förstöra, förintä. Naturligtvis är aktiveringen av det emotionala huvudsakligen betingad av individens allmänna omständigheter och speciella upplevelser. Hos vildar med attraherande grundtendens ha klotvibrationerna icke samma effekt. De två motsatta grundtendenserna visa sig t.ex. i att den ene vill härska genom styrka, våld, fruktan etc., den andre genom beundran, tillgivenhet etc., framkallade av godmodighet, vänlighet, givmildhet etc., vilka också kunna vara egoistiskt motiverade (önskan att vara omtyckt etc.). I allmänhet tillhöra individer med olika grundtendens olika klaner. Hela folkgrupper kunna således, även på lägsta nivåer, uppvisa antingen övervägande tilldragande eller motbjudande egenskaper.

⁴I livshänseende finns ingen absolut okunnighet. Redan involutionsmateriens atomer göra erfarenheter, ehuru oförmögna bearbeta dem. Hos växter och djur bli organiserade erfarenheter instinkt. Hos ett djur på gränsen till kausaliseringen är instinkten inom området för djurets nödvändiga erfarenheter nästan ofelbar. Därför får man ej tilltro djuren förmåga bedöma människor. De på högre nivåer kunna ej rätt bedömas av dem på lägre. Däremot är det riktigt, att såväl växter som djur förnimma, om man älskar eller hatar dem. Förnuftet, förmågan av reflexionsbearbetning av förståndsinnehållet, aktiveras så småningom genom erfarenhetens rutinmässigheter och anpassningen till villkoren för fysisk existens. På barbarstadiet är förnuftsverksamheten övervägande imitativ, tänkandet ett slags stammens kollektivtänkande. Tvångskonventionerna motverka försök till självständig reflexion. Vidskepligheterna ärvas från fäderna och bli genom inympning från tidigaste barndom outrotliga. Individen födes in i åsiktsmiljö, religion etc. Utan avvikande åsikter blir möjligheten inse orimligheterna utesluten. Sagornas utläggningar tillfredsställa förklaringsbehovet. Tillvarons godtycke är suveränt. Tänkandet är alltså baserat på tradition, likformighet

och enklaste analogi. Trons väsen framträder tydligt såsom blint godtagande och av känslan absolutifierad övertygelse. Känslan reagerar mot avvikelser från en gång förvärvade vanor och tänkesätt. Skulle tvivel, väckt av främmande åsikter, uppstå, blir tvivlet givetvis lika absolut och omdömeslöst. På barbarstadiets högsta nivåer och i civilisationsnationer kan mentalaktiviteten nå en viss styrka. Utmärkande blir då behovet att få veta, vad som bör tänkas och sägas. Förnufts-innehållet bestäms av härskande auktoriteter eller av klasstänkande. Det mödosamma arbetet med att söka rätt uppfatta andras åsikter blir känslöbeviset för åsiktens riktighet. Kan man sedan med egna ord redogöra för åsikten, har man visat prov på självständigt omdöme.

⁵Religionerna på barbarstadiet äro mestadels animistiskt färgade. Även enkla intellekt söka något slags förklaring på det som är och det som sker. Dessa förklaringar skifta med vardagsföreställningarna inom stam- och språkgränser. Men de överensstämna i vissa grunddrag, beroende av allmäntmänskliga erfarenheter. Primitiva gudsföreställningar bli analogier med godtyckliga, grymma härskare och öka ofta till fasa förklarliga fruktan för okända naturmakter, vilka betraktas såsom vreda, blodtörstiga, avundsjuka och hämndgiriga, men som också kunna mutas och blickas med offer och tillbedjan, så att deras bistånd kan påräknas i alla egoistiska angelägenheter, seger över fiender etc. Det är lättförståeligt att dylika vidskepelser alltid på något sätt kunna utnyttjas av härsklystnaden och överlägsna slugheten. För att tabubestämmelser och tvångsregler ska bli åttlydda och stå över all diskussion fordras en absolut och godtycklig makt såsom auktoritet, skoningslöst bestraffande varje överträdelse eller förmäten egen åsikt. Denna fasans fiktion inympas med lämpliga hokuspokus, tills den fullständigt behärskar stammens känslotänkande. Därefter är tiden inne för förkunnelsen, uppenbarad genom lämpligt språkrör för eljest oåtkomligt väsen. Denne profet, utrustad med gudomlig auktoritet, kungör regler för primitiv umgängeslära och stadfäster tvivelaktiga seder och bruk. Grunden är lagd för påbyggnad. Ty naturligtvis kan detta fruktansvärda väsen efter behag låta kungöra nya förordningar, om profetens arvtagare skulle anse detta lämpligt. (Att filosofer kunnat söka efter förnuftsgrunder för dylika fiktioner vittnar tillräckligt om deras omdömesförmåga. På abstraktionens vingar förlyfte man sig till högsta abstraktionen och uppfann "sedelagen", detta på allt innehåll tömda, obrukbara guds-diktat.)

⁶De för stammens bestånd nödvändiga bestämmelserna mot mord, stöld etc., gälla endast stammen. I djungeln utanför härskar allttjämt djungelns lag eller våldets och den starkares rätt. De nedärvda konventionernas absurditeter förbli oantastade, emedan ingen vågar föreslå ändringar av det, som ingen begriper. Utmärkande för barbarstadiet är föraktet för människan. Människovärde, människorätt, människolycka äro icke blott okända utan ofattbara begrepp. Endast medlemmarna i stammen ha existensberättigande och detta blott på villkor att de iakttaga tabuerna med flera vidskepligheter. Alla övriga levande varelser kunna möjligtvis få leva, om det anses lämpligt, önskvärt, nyttigt. Makt är rätt, och rätten uppehålls om nödvändigt med terror. Straffen äro brutala. Rövartåg mot och överfall på svagare stammar äro vällovliga företag. Ganska tidigt skymtar fiktionen om kränkt ära etc.

⁷På detta utvecklingsstadium sammanfalla ideal med idoler, förståeliga endast såsom egenskaper hos sägnens hjältar. Makalös i sin råa styrka vinner idolen alltid i strid, triumferar i slughet över sina fiender, erövrar myckenhet byte, blir stammens hövding och utrotar alla närbelägna stammar eller gör dem till slavar. Inföds barbaren i civiliserad nation, får hans idol vissa yttre drag förändrade men förblir den allt överglänsande, överlistande triumfatorn. Idolen tillgodoser behoven av bland annat fåfänga, högmod, härsklystnad, överlägsenhet.

CIVILISATIONSSTADIET

3.18 Emotionaliteten på civilisationsstadiet

¹På barbar-, civilisations- och kulturstadierna är individen i emotionaleonen väsentligen emotionalvarelse, i sitt kännande, tänkande och handlande bestämd av emotionala motiv. De egenskaper, som egenarten förvärvat och som instinktivt och automatiskt göra sig gällande, tillhöra någon av de 700 emotionalnivåerna, av vilka 600 höra till det lägre emotionala (48:4-7).

²Varje emotional medvetenhetsyttring frambringar vibrationer i emotionalvärlden. De, som nås av dessa vibrationer, påverkas aningslöst därav. Var yttringen repellerande, framkallas hos den mottagande repellerande känslor. Uppmärksammas dessa känslor av mottagaren, dels vitaliseras undermedvetna komplex med "affekter" som följd, dels sändas nya vibrationer med samma egenskaper att påverka andra. Utan överdrift kan påstås, att över 90 procent av alla medvetenhetsyttringar äro i något avseende repellerande. Man förstår gnostikernas symboliska uttryck, att "världen är i det ondas våld".

³Individen identifierar sig med sitt härskande väsen. Emotionalindividens emotionalmedvetenhet är hans "väsen". Det är hans "egentliga jag". Äro känslorna icke aktiva, känner sig individen torr, håglös, förefaller livet grått, tomt, meningslöst. Han önskar att "någonting måtte hända", så att vitaliserade affekter få skänka färg åt tillvaron. De flesta äro sina känslors lekboll och beroende av periodiskt känslorus. Det är "nöjenas" uppgift att tillgodose detta behov. Samkväm, musik, litteratur, konst fylla hos de flesta samma uppgift. "Smaken" vid hithörande val hör till nivån.

⁴Det är kanske icke så märkvärdigt, att hittillsvarande livserfarenheter kommit att betrakta människan såsom obotligt ond. Visst kan individen dresseras att anlägga den livsokunnigheten alltid bedragande yttre anständigheten och fromleriets kännetecken. Och det har sin betydelse såsom motverkande öppen hänsynslöshet och brutalitet. Men endast livsokunnigheten tror på något av reklamens patenterade universalbotemedel. Det finns blott ett sätt att bli god, och det är att sträva efter att uppnå högre nivåer.

⁵Det lägre emotionala förblir för dem på lägre nivåer dynamiska kraften i deras medvetenhetsyttringar. Avund, hämndbegär, skadeglädje äro effektiva motiv. På civilisationsstadiet finns mycket som okunnigheten anser höra hemma endast på barbarstadiet. Det civiliserade hatet visar sig tydligast i härskande intoleransen och moralismen. Intoleransen har många grader från antipati och taktlöshet till arrogant aggressivitet. Att religiösa intoleransen icke starkt framträtt de senaste decennierna, beror på att religionen förlorat sin maktställning och att man ännu icke kunnat enas om gemensam världs- och livsåskådning. Den mycket omskrutna yttranderätten är ännu icke hundra år gammal. Åtalet mot Erik Gustaf Geijer hotade med landsförvisning. På 1900-talet fick professor Knut Wicksell fängelse. Redan börja tidens tecken varsla om att denna korta period går mot sitt slut. Efter religionens och moralens maktmissbruk börjar de politiska lögnernas åsiktsförtryck.

⁶Civilisationsstadiets intellektualisering av råa barbarbegäret har resulterat i egoismens allt mer differentierade och nyanserade uttryckssätt. Det blir för psykologerna allt svårare återföra dessa till deras egentliga ursprung. Men förändringen är blott på ytan och bedrager icke den livserfarne. De barbariet närliggande känslillusionerna visa vid lämpliga tillfällen sin ännu fulla styrka. Fantasien har fått tjäna de barbariska instinkterna med krig och revolution, som ständigt på nytt rasera det som byggts upp och ödelägga värden, vilka kunnat bidra till känslöförädlingen.

⁷På högre civilisationsnivåer utvecklas fantasien ("intellektet") mäktigt. Detta har medfört en grotesk övervärdering av det ännu outvecklade intellektets omdömesförmåga. Fantasins känslötänkande har hamnat i absolut subjektivism. Den har dränkt mänskligheten i sina från alla verklighetskriterier frigjorda fiktioner inom alla områden, icke blott estetikens och filosofiska spekulationens. Naturligtvis måste ett dylikt "intellekt" och dess humanism, okunnigt om humanitets-

stadiets förutsättningar, visa sin vanmakt.

⁸Elitens strävan att genom humanitetsideer söka höja mänskligheten har i väsentliga avseenden misslyckats. Först inför faran av total förintelse börjar "världssamvetet" vakna och i panikartad psykos söka efter möjligheter att förhindra krig. Naturligtvis ha högre stadiers ideal fått leva kvar för att missbrukas såsom fördummande talesätt och vackra utfästelser, förblindande dem som uppskatta sig själva efter sina helgdagsteorier och i övrigt bruka idealen såsom moraliska hatets motiv för dömande av andra.

3.19 Mentaliteten på civilisationsstadiet

¹För att konstatera medvetenhetsutveckling, individuell såväl som kollektiv, fordras överblick över millioner år. Historiska tidrymder äro i mentalt hänseende vad fostrets rekapitulation av biologiska utvecklingen är i fysiologiskt hänseende. Historisk utveckling är endast repetition från andra förutsättningar. En oundviklig felkälla för exoteriska forskaren förblir ovetskapen om de periodvis inkarnerande klanernas olika utvecklingsstadier.

²Omdömesförmågan på civilisationsstadiet är föga utvecklad. De flesta intellektuella tänka efter inlärd teorier utan att kunna bedöma teoriernas relativa eller tillfälliga giltighet eller hur teorierna tillkommit. Lärdom är icke detsamma som insikt och förståelse. Man har icke lärt sig skilja på vad man vet och inte vet, utan försvarar fortfarande sin åsikt med att man tror. Allmänna lätt-trogenheten är så stor, att den, som icke "skyddas" av redan inrotade fiktioner eller egoistiska intressen, ofelbart blir offer för vilken som helst skickligt upplagd propaganda.

³Barbarstadiet kännetecknas av tro (åsikt), civilisationsstadiet av begripande (vetande). Begripande är resultatet av reflexionens logiska process. Denna behöver ingalunda föra till kunskap (riktig uppfattning av verkligheten). Men den aldrig vilande reflexionen utgör förutsättning för sökande och kamp mot åsiktstyranni. Ökad reflexion medför förmåga av abstraktion, generalisering, sökande efter orsakerna till skeendet, uppställandet av regler etc. Reflexion finner tankemönster, utvecklar schematiska slutledningssätt och kräver allt mer material för bearbetning. Därmed begynner den långa period man betecknat med sofistisk, skolastisk, begreppsromantik och logikherravälde. Förnuftet blir suveränt, bestämmer vad som är sant och falskt, konstruerar tankesystem och begriper "verkligheten". Det "empiriska" gav okunnigheten ingen logisk visshet och saknade alltså egentligt berättigande. Man rentav föraktade verkligheten. Matematiken visade, att absolut kunskap var möjlig. Man förbisåg, att denna ofelbara konstruktion av rums- och tidsaxiomen rörde sig med dessa verkliga fakta. Man uppfattade dem enbart som konstruerade fiktioner. Redan förefintliga fakta, som man ej kunde betjäna sig av, ersattes med fiktioner, saknande varje kontakt med något så "opålitligt" som materien. Överensstämde icke verkligheten med det logiskt konstruerade systemet, så var det materiella verklighetens fel. Ännu inse många ej, att logiken icke kan framtrolla kunskap om materiens kvalitativa egenskaper. Tankebyggare av alla slag leva obekymrat i fiktionernas skenvärld. Även naturforskarna begå fortfarande felet att i brist på fakta tillgripa konstruktioner. Härskande världs- och livsåskådningar kunna alltjämt betecknas såsom fiktionssystem.

⁴Man förväxlar ofta vetenskapliga upptäckter och tekniskt framåtskridande med intelligensutveckling. Men de ha intet gemensamt. De otaliga upptäckter naturvetenskapen och dess tekniska avläggare gjort alltsedan Galilei förenade naturforskning (konstaterande av fakta) med experiment och matematisk metod ha ständigt ökat vår kunskap om fysiska materiella verkligheten. Undan för undan har forskningen befriat oss från de fiktioner och vidskepligheter, som nedärvt från fäderna, vidgat horisonten och utvecklat verklighetssinnet. Men förmågan av slutledning och begreppsmässigt begripande är densamma. Man begriper icke bättre men väl på ett helt annat sätt, nämligen i överensstämmelse med det utforskade. En ständigt fördjupad insikt om tillvarons absoluta lagenlighet börjar göra sig gällande. Utan lagenlighet vore forskning uppenbart nonsens. Man börjar inse, att okunnighet beror på ovetskap om lagarna eller konstantrelationerna.

⁵Förståndet ger oss kunskap om materiella verkligheten, objektiva, ofelbara fakta. Om förnuftet, som är subjektiviteten, endast bearbetade förståndets innehåll, skulle vetandet vara exakt. Men ännu består förnufts innehållet till största delen av fiktioner. Förståndets sanningskriterium är verkligheten. För logikerna är logisk motsägelselöshet förnuftets sanningskriterium. För flertalet är överensstämmelsen med rådande uppfattning, möjlighet till inpassning i fiktionssystemen sanningsbeviset. Verkliga kunskapsbeviset är hypotesens och teoriens hållbarhet i tekniska tillämpningen och förutsägelsens ofelbarhet genom vetskap om samtliga betingelser för processen. Kunskap består av fakta, insatta i kausala, logiska eller historiska fiktionsfria sammanhang. Otillräckliga fakta göra att delen tas för det hela. Ofta sammanfatta även fundamentalsatser endast en grupp fakta i en större ännu okänd grupp.

⁶Avstånden mellan de olika nivåerna äro på civilisationsstadiet något större än på barbarstadiet men naturligtvis omärkliga för okunnigheten. Ett släkte, som kunnat fantisera om "jämlighet", saknar givetvis alla förutsättningar för hithörande insikt. Psykologer upptäcka ingen skillnad, där en eller två eoners utvecklingsförspång kan föreligga. Aningslösa om betydelsen av latent livserfarenhet bedöma de testningsresultaten efter grunder, som betingas av arvsanlag från fäderna, intellektuell uppväxtmiljö, utbildning etc. Utbildningsresultaten äro lika illusoriska. Mödosamt arbetande, diskursiva intellekt (47:7) kunna bibringas logiska slutledningstekniken och matematiska formeltekniken. Få de dessutom i lättfattlig framställning vetenskapens forskningsresultat till skänks, är intellektuell imitationsförmåga allt som behövs för att bli glänsande logiker utan verklighetssinne och vältalare över ämnen man saknar förståelse för. Idéintellekt (47:5), som senare i livet få tillfällen aktualisera latent livserfarenheter, kunna visa sig omöjliga i skolan, därför att deras mentala aktivitet går andra vägar än långsamma diskursivitetens. Minnesgenierna äro nästan alltid skolnillen. För övrigt omöjliggör skördelagens faktorer varje bedömning.

3.20 Religionen på civilisationsstadiet

¹Religion är känslans och icke förnuftets sak. Den kan därför vara hur förnuftlös som helst. Det ogripbara "andliga" är odifferentierade emotionala extas- eller stämningstillstånd. Det verkligt "andliga" är det essentiala, utom rätkhåll för individen på civilisationsstadiet. På detta stadium tillgodoser religionen de repellerande känslorna, yttrande sig i intolerans, åsiktsförtryck och förföljelse, när omständigheterna så medge. Den kristna religionen är totalt okunnig i alla världs- och livsaskådningsfrågor. Den vet ingenting om medvetenhetsutvecklingen och dess olika stadier, reinkarnation, livslagarna. Den kan icke ge förnuftig förklaring på treenigheten, själ eller ande, icke redogöra för livet efter detta. En sådan okunnighet om verkligheten skall tala om sanning! En sak har den grundligt klargjort: den individuella såväl som den kollektiva trosvisshetens avsaknad av varje sanningskriterium. Det räcker verkligen icke med "vad våra fäder trott". Alla fakulteter rätta undan för undan sina felaktiga läror utom den teologiska, som omöjligt kan inse att "ingen religion är högre än sanningen", kunskapen om verkligheten.

²Alla religioner grundas numera på historiska urkunder. Samtliga äro förfalskade. När de kräva bli erkända såsom "guds rena, oförfalskade ord", som man måste tro på för att icke bli evigt fördömd, måste sanningen sägas. Lyckligtvis har esoteriken urkunder av annat slag att tillgå, nämligen "esoteriska arkivet", tillgängligt för alla forskare med högre objektiv medvetenhet.

³Alla religioner ha ursprungligen haft sina "mysterier". I dessa hemliga kunskapsskolor fick intellektuella eliten lära sig kunskapen om verkligheten och uttydningen av exoteriska religionens symboler. Mysterierna förföllo, beroende på förföljelse av okunniga, uppfanatiserade massan, ledd av ovärdiga som vägrats invigning i mysterierna. Esoteriska forskningen har numera undersökt mysterieskolorna, varvid det visat sig, att ingen i tredje graden invigd, den enda som meddelade verklig kunskap, brutit sitt tysthetslöfte. Vad religionshistorien lär om hithörande företeelser är alltså okunnighetens spekulation. Historieförfalskning begynner med dagens ryktes-smideri och upphör därefter aldrig. Ett annat exempel är judarnas kanoniska böcker (bibeln)

”gamla testamentet”). De äro fullt moderna i sin blandning av dikt och historiska data. Endast den hopplöst desorienterade historiska forskningen försöker sig på att lösa problem om historisk äkthet genom filologisk granskning av s.k. urtexter. Religionshistorien sysslar med idel fiktioner och är den mest chimära av alla historiska discipliner – alldeles frånsatt den omedvetna, oundvikliga förfalskning, som blir följderna av att vid bedömningen utgå från redan godtagen dogmatik.

⁴Kristna religionshistorien kan betecknas såsom den aldrig upphörande systematiska historieförfalskningen. För okunniga framställs alltjämt gnostiken såsom filosofisk spekulering på kristlig grund. Frånsatt det faktum, att ”nya testamentets” samtliga urkunder äro grova förfalskningar, har religionshistorien i fortsättningen metodiskt med kristna läran införlivat allt som ansetts lämpligt. Allt vad hedendom (sunt förnuft och ädelhet i förening) frambragt, har ogenerat påsatts kristna patentstämpeln. Allt stort, ädelt, snillrikt, allt vad det aldrig vilande kritiska förnuftet uppdragat och efter förbittrat motstånd och blodiga förföljelser lyckats tvinga fram till slutligt erkännande, har omsider införlivats med ”kristen uppfattning” och utgivits såsom kristendomens eviga sanning och förtjänst, såsom ett nödvändigt resultat av tron på de kristna absurditeterna. En åsiktsförtryckets historia skulle för den förbluffande historiska okunnigheten klargöra de otroliga hinder kristendomen rest i sanningens väg och den fasaväckande intolerans, som med barbariets alla medel försökt kväva alla försök finna sanningen. Förfalskningen pågår oavbrutet. Det är förfalskning, när de, som vid universiteten fått tillgodogöra sig resultaten av humanitetsgeniernas hårda, otacksamma kamp för tolerans, humanitet, broderskap, tillskriva kristendomen förtjänsten av denna upplysning och förädling. Förfalskningen yttrar sig även i att ”ordets förkunnare” överallt de komma åt stjäla ideerna från de kulturella och införliva dem i sina predikningar såsom kristliga betraktelsesätt.

⁵De s.k. religionshistorikerna borde begrunda kyrkofadern Augustinus ord: (i *Retractationes*): Det, som vi numera kalla kristna religionen, fanns hos de gamle och har aldrig saknats, sålänge människor funnits på jorden.

⁶På civilisationsstadiet når den längst, som, lämnande alla trons fiktioner, lever för att hjälpa och tjäna utan anspråk och förväntningar. Därmed väckes det högre emotionala till liv och visar vägen. Egoistens religion är självbedrägeri.

⁷Kristna religionen är en typisk civilisationsföreteelse. Liksom filosofien är den okunnighetens fantasiprodukt. Man har kallat den en judisk sekt. Det var den icke från början. Det har den blivit, emedan man sammanfört judarnas kanoniska skrifter, under beteckningen ”gamla testamentet”, med ”nya testamentet” till en bibel (böckernas bok). Denna bibel har förklarats vara ”guds rena, oförfalskade ord”. Att gamla testamentet, som motsäger det nya, också är guds ord, betyder, att det gamla är lika ofelbart som det nya och motsägelserna också guds verk. Man är lika gudlig, om man mördar sina fiender som om man förlåter dem. Gamla testamentet har i allt väsentligt direkt motverkat Jeshu förkunnelse. De förstående dra också i olikhet mot de kristna kyrkorna och sekterna skarp gräns mellan Jeshu lära (”Bergspredikan”) och kristendomen.

⁸Först några ord om ”gamla testamentets” tillkomst. Judarna voro ett ociviliserat herdefolk, som i viss utsträckning levde på röveri. De hade en stamgud, Jahve, som fordrade blodsoffer och avundsjukt vaktade på att inga andra gudar också fingo offer. Babyloniska fångenskapen var judarnas första kontakt med förnuftigare världsåskådning och med kultur. Vid återkomsten till sitt land hopdiktade de sina kanoniska böcker. De hade lärt sig, att urkunder voro nödvändiga för religiösa auktoriteten. Jahve fick andra egenskaper med kosmisk anstrykning. Med hjälp av förvärvade historiska data och delvis egna muntliga traditioner konstruerades en judarnas historia. Profeternas skrifter utgjorde egna bearbetningar av vad som från olika håll uppsnappats i fångenskapen. En icke ringa del var av betydande ålder, utdrag ur atlantidiska arkivalier.

⁹Nya testamentet har liknande eklektiskt ursprung. I hela bibeln finnas många esoteriska axiom och talesätt, pärlor i mycket bristfällig infattning. Det får bli framtida forskningens sak att plocka fram dessa och ge dem värdigare inramning.

¹⁰Gnostiker kallades medlemmar av ett esoteriskt kunskapssamfund. De kallade sig så, emedan de ägde gnosis (kunskapen om verkligheten). Detta samfund hade loger bland annat i Egypten, Arabien, Persien, Mindre Asien. Dess egentliga blomstringstid inföll omkring tre århundraden ”före Kristus”. De invigda tillhörde sin samtids elit. De voro litterärt mycket produktiva och utarbetade omsorgsfullt valda, djupsinniga symboler, ofta personifierade, ofta skildrade såsom historiska företeelser. Till de gnostiska symbolerna höra bland andra treenigheten: fadern (även kallad den store timmermannen), sonen Christos (timmermannens son), den helige ande. De tre beteckningarna gjordes ytterligare obegripliga genom att i olika sammanhang få olika betydelser, såsom dels de redan angivna, dels de tre aspekterna, de tre triaderna, andratriadens tre väsen.

¹¹Ur denna äktgnostiska litteratur uppstod en kvasignostisk. En judisk gnostiker vid namn Matteus var närvarande, när ståthållaren över Palestina, Pontius Pilatus, lät avrätta ledaren för en socialrevolutionär rörelse. Händelsen gav honom ett litterärt uppslag. Han beslöt skriva en religiös roman med verklighetsprägel. I denna arbetade han samman dels gnostiska symboler, dels vad muntliga traditionen bevarat av Jeshu (född år 105 f.Kr.) liknelser, dels en gammalegyptisk berättelse om den på återfödelsens hjul korsfästa människan, dels några data om kommunistiske uppvigslaren. Icke nöjd med sitt opus skickade han detta till en god vän, som var prior i ett gnostiskt kloster i Alexandria, och bad denne låta klosterbröderna försöka sig på att förbättra romanen. De intresserade munkarna, litterärt bildade som de voro, grepo sig verket an, och ett femtiotal olika bearbetningar tillkommo. Munkarnas romaner gjorde en glänsande litterär succé. Talrika avskrifter spredos åt alla håll och gävo upphov till en religiös massrörelse, som snabbt grep omkring sig och fick sin beteckning efter gnostiska symbolen, gudasonen Christos. Förkunnelsen slog särskilt an hos de socialt missnöjda, fattiga och förslavade. Sent omsider, efter c:a 300 år, sammanställdes i det s.k. nya testamentet de fyra mest realistiska och inbördes mest överensstämmande såsom sanna berättelser om Jeshu liv med en likaledes hopdiktad historia om de första kristna i Jerusalem samt med till oigenkännlighet förvanskade utdrag ur en i brevform avfattad kabbalistisk skrift.

¹²De gnostiska doktorerna insågo med förfäran vådan av urartningen. De försökte så gott de kunde ge de förvrängda symbolerna förnuftigare tolkning. Men den okunniga massan hade fått vad den behövde, en åskådning som den trodde sig begripa. Doktorerna betraktades av okunnigheten såsom minst sagt överflödiga och utvoterades ur församlingarna enligt kända principen, att majoriteten vet allting bättre. Därmed var läran befast och fortsatte sitt segertåg. Gnostikerna förföljdes, de äktgnostiska skrifterna förstördes systematiskt och gnostiken försvann. Den hade förblivit hemlig. Det som utges för historisk gnostik är kyrkofädernas förvillande framställningar. Med gnostiken förlorade kristendomen sina ”mysterier”, sin kunskapsgrund. De gnostiska termerna hade blivit beteckningar på fiktioner. Resultatet blev den kända, ohjälpliga begrepps-förvirringen.

3.21 *Konststrävan på civilisationsstadiet*

¹Utmärkande för civilisationsstadiet är subjektivismens herravälde. Förnuftet blir suveränt och proklamerar utan kunskap om verkligheten förnuftets diktatur. Men utan kunskap om livets lagar blir förnuft godtycke. Subjektivismen är den godtyckets princip, som måste leda till laglöshet, formlöshet och kaos. Estetiken är lika verklighetsfrämmande, lika desorienterad som filosofien i övrigt. För den av konstteorier ofördärvade skönhetsuppfattningen är urartningen av våra dagars konst ytterligare bekräftelse på esoterikens axiom, att erforderliga förutsättningar för förståelse av konstens väsen finnas först på kulturstadiet.

²Allting i naturen skulle vara formfulländat, ifall atomernas tendens vore attraherande istället för repellerande. Den repellerande tendensen är alltid misstag ifråga om enhetslagen. I regel medför den också misstag med hänsyn till frihetslagen genom inkräktande på allas lika rätt. Den oundvikliga följderna har blivit, att skönhet liksom alla andra livets fördelar faller under skörde-

lagen. Skönhet är bevis på god skörd. Missbildning är dålig skörd. Den dåliga skörden kan ha otaliga orsaker. De mest påtagliga äro missbruk av formgestaltningstalang, avund av andras skönhet, missbruk av egen skönhet, förstörande av andras skönhet. De, som avsiktligt missbildade verkligheten och odla det fula på det skönas bekostnad, de som frossa i vidrigheter, få enligt frihetslagen som de önska. Hur allmän fulhetssådden är, framgår av skönhetens sällsynthet. Och nästan alltid förekommer även i det eljest sköna någon brist, ett skönhetsfel.

³Form är materiens sätt att vara till. Form är alltså det generella, bestämmande. Konst är formkultur. Konstens uppgift är att visa oss den fulländade formen, sådan den borde varit, skulle varit, om ej andra faktorer än skönhetsfaktorer medverkat.

⁴De få verkliga konstgenier, som under seklernas lopp framträtt, ha alla arbetat på konstens fulländning. Dessa eviga sökare ha instinktivt strävat återge den skönhet de anat i naturens former och burits av förvisningen, att en dag målet skall nås och konstens väsen kunna uppenbaras. Genierna blevo missförstådda av sin samtid. Alla klåpare leva högt på detta faktum. Men genierna äro missförstådda ännu och komma att så förbli på civilisationsstadiet. Vore de förstådda, skulle konstnärer och konstdoktorer av modernt slag vara omöjliga företeelser. Att genierna alls tolereras, beror på att seklers kultur- och humanitetsgenier i övrigt så grundmurat konstgeniernas storhet, att konstdoktorerna tvingas behålla sin oförmåga av uppskattning för sig själva för att icke göra sig ännu löjligare. Men genom att prisa det underhaltiga vittna de om sin egen inkompetens.

⁵S.k. konstkännare ha sina konstteorier, efter vilka allting bedöms. Men de, som försöka uppfatta konst genom begrepp, förstå aldrig konst. De försöka begripa det obegripliga. All konst skall upplevas. Formande konst skall uppfattas genom kontemplativ åskådning.

⁶Genierna saknade läromästare. De hade bakom sig många inkarnationer av hårt arbete och gäckade ansträngningar. De hade självförvärvat, latent uppfattning, så att de instinktivt fingo allt till skänks. Talangerna studera förebilder. De lägga märke till geniernas konstgrepp, vad som tilltalar hos genierna, tillgodogöra sig detta genom reflexion. Resultatet blir reflekterad konst, eklekticism, när detta ej blir efterapning eller manér. Begripandets konst höjer sig aldrig över hantverksmässiga stadiet. De moderna fuskarna i yrket sakna enklaste kopieringsförmåga. De kunna endast fördärva även det naturen fulländat. Okunniga om de oerhörda tekniska svårigheterna tro de sig vara gudar, som godtyckligt skapa vad de behaga. Deras ”konst” är ändamålslös aktivitet, lek, infall, hugskott. Genom deformation av naturens skönhetsformer förstöra de sinnet för all formskönhet. Genom dyrkan av fulheten, råheten, formlösheten, lägsta livsytringarna, fullfölja de avundens demokratiska strävan utplåna allt som höjer sig över det vulgära. Formen föraktas. Färgen är just vad godtycket och oförmågan har bruk för. Den skiftar hos naturens föremål med dagar och belysningar. Men när färgen blir huvudsak och formen bisak, fås parodi på konst. Modernt måleri är okunnighetens, oförmågans, godtyckets, förmåtenhetens självhävdelse. Att kalla den barbarisk vore att nedsätta vilda folkslags i konsthantverk ådagalagda sinne för skönhet i form och färg.

⁷”När nationer gå mot sin undergång, uppträder fulheten i deras konst. Långt innan kriget började, såg jag det i konstmuseerna och hörde det i konsertsalarna och teatrarna.” Den eminenta esoterikern profeterade blott alltför rätt. När en världsepok går mot sitt slut, uppträda formförstörarna och spolia vandaler kulturförvärvet. Våra dagars konststrävan är destruktiv, motverkar avsiktligt utvecklingen och klargör för övrigt, att även inom konsten subjektivismens godtycke för till upplösning och kaos. Likt svampar ur jorden uppträda helt plötsligt inom alla områden desorienterande sofister, som förkunna dagens vishet med kännaremin. Dessa auktoriteter ”förstå” allt oäkta, allt oskönt, osant, orätt. De utnämna klåpare och charlataner till genier. De förvilla smakomdömet hos de alltid osäkra genom att prisa det underhaltiga och vända bort uppmärksamheten från det fullödiga. Typiskt för vår tid är redan det, att man gör doktorer i litteratur, konst och musik. Som om man kunde lära ut konst och konstförståelse. Gestaltningförmågan ersätts med oratoriska utsvävningar. En musikdoktor skulle säkert kunna hålla hundra föreläsningar om kontrapunkten i Gubben Noak. Det behöver tydligen påpekas, att konstsvammel

fördummar. "Bilde Künstler, rede nicht" (Goethe).

⁸Litteratur blir konst genom odling av det högre emotionala. Poesi, roman, drama äro sköna, när geniet fått gestalta. Konsten kan förädla. Den kan också i ohygglig grad fördumma, förråa, förfula. Den moderna skönlitteraturen arbetar med frenesi på att riva ner allt upphöjt, ädelt, skönt. Mord och allsköns gräsligheter skildras med sadistiskt frossande i alla vidrigheter. Primitiva typer skildras som om inga andra funnes. Ädlare ligga tydligen utanför egna erfarenheten. Arbetet kallas tendenslöst, när avsikten är maskerad. Som om icke typerna i miljöer och händelser ofta valts i hatets avsikt att väcka avund, löje eller förakt mot hela samhällsklasser. Särskilt motbjudande äro litteraturdoktorernas skandalskriverier om och andliga likplundring av hädangångna genierna. Dessa ha verkligen betalt ett högt pris för sitt geni. Ryktets skvaller och förtal under livstiden följer efter dem i nästa värld. Efterkommande tiders hyenor ska också få sitt lystmäte. Hatet skall ha allt stort i smutsen. Högheten skall ner, så att demokratisk jämlikhet råder.

⁹Som all konst på civilisationsstadiet kan även musiken sägas tillhöra experimentstadiet eller hantverket. Undantag utgöra musikgeniernas harmonier och melodier. De flestas alster med disharmonier eller enformigheter vittna om omogna försök. "Sinne för konst" är sammansättningen av många olika förut förvärvade förmågor. Det tar många inkarnationer att utbilda sinnet för musik, förståelse för musikens väsen (rytm, harmoni och melodi). Sinnet för harmoni förstörs genom att man lär sig "förstå", njuta av disharmoni, atonalism, oljud. Motsvarande gäller för all konst. En gång förstört är sinnet svårt att återförvärva. Musiken är därvid i det lyckliga läget att kunna matematiskt fastställa inbördes harmoniklanger. Dylik utväg finnes ej för dem som lärt sig uppfatta det fula som vackert, det vidriga som angenämt.

3.22 Rättsuppfattningen på civilisationsstadiet

¹På civilisationsstadiet avlösa diktaturer och demokratier varandra. De ständiga samhällsförändringarna bero på, att det mänskliga intellektet är oförmöget varaktigt lösa samhällsproblemen, att människorna sakna vilja till enhet, att människorna aldrig äro nöjda med sina förhållanden, att de alltid ge samhället skulden för egen brist, att samhällsavunden alstrar evigt missnöje, att okunnigheten alltid tror samhället utan vidare kan förbättra levnadsvillkoren för alla, att maktlystna demagoger alltid lyckas inbilla lättrogenheten falska förespeglningar om paradiset. Diktatorer tro att människorna i längden låta sig förslavas. Demokrater tro på allas jämlikhet, att man genom utbildning kan upphäva naturens olikheter. Anarkister tro, att människorna äro änglar, som fördärvas av uppfostran till ordentlighet etc., att om stat och lagar avskaffas människan blir fullkomlig. Fantaster tro på idealstaten, att man kan konstruera samhällen och utan risk omstörta det bestående. Alla äro troende, och med tro kan man bevisa allt.

²Samhällsandan, grunden för rättsuppfattningen och samhällets soliditet, framväxer endast långsamt ur bestående förhållanden och orubbade samhällsföreskrifter. Ändras dessa godtyckligt, upplöses samhällsandan och tilltron till lagens helgd och därmed laglydnaden. Dessa omistliga värden kunna bevaras genom att samhällsförändringarna företagas på lång sikt, så att samhällssynen mognat för reformer och generationen hunnit förbereda anpassningen, vilken eljest för många medför onödigt lidande. Samhällsandan förstör man även genom att försöka bygga samhället på avundens princip eller bevilja rättigheter utan skyldigheter, genom att ge samhällsliga fördelar som icke motsvara samhällsinsatsen, genom att ge vika för oberättigade krav från de evigt missnöjda. Enligt skördelagen måste det alltid finnas somliga som ha det bättre än andra, emedan de redan förvärvat denna rättighet. Underlåta dessa att bruka sina förmåner enligt enhetslagen, blir följden dålig sådd.

³Rättsuppfattningen utvecklas långsamt steg för steg. Allt fler handlingar stämplas undan för undan först såsom olämpliga, sedan otillåtna under vissa omständigheter. Slutligen förbjudas de alldeles inom egna samhällsområdet under normala förhållanden eller fredstid. Gräsligheter, mord, plundring under krigstid anses ändamålsenliga och berättigade. Ännu ha krig och revolutioner icke kriminaliserats, eftersom staterna alltjämt rusta för krig och samhällsminoriteter öppet få

förbereda våldets samhällsomstörtningar.

⁴Civilisationsstadiet kännetecknas av strävan (med ständiga återfall i barbariet) till bortarbetande av brutalitet. Långsamt kommer man till insikt om att barbariska straff fostra barbarer. Likaså inser man så småningom, att deltagande och förståelse avsevärt mildra verkningarna av olämpliga straffbestämmelser. Man börjar vid rättsbedömningen taga hänsyn till omständigheter, individens nivå och motiv. Men alla egoismens yttringar, som icke lagligen förbjudits, betraktas av många, eventuellt flertalet, såsom fullt berättigade. Utmärkande är även rättsväsendets utveckling genom ständigt ökade antalet rättsfiktioner. Hela juristeriet blir alltmer invecklat, oöverskådligt, obegripligt och fiktivt. Kriminaliserings och straffsatsers godtycklighet söker man numera maskera genom internationell likformighet. Hur långsamt utvecklingen går, visar ännu förekommande studiet av romerska rätten. Förnuftiga och enhetliga principer saknas, erforderliga grunder för humana och ändamålsenliga rättsbegrepp. Ännu inser man ej, att historiska traditioner icke utgöra förnuftsgrunder för rättsnormer. Rättsbyråkratien med dess fiktionsväsen, omständliga och tungrodda apparat motverkar rättsreformer. Det pompösa ceremonielet söker omge rättsproceduren med ofelbarhetens gloria, ehuru man är väl medveten om, att ingen domstol har möjlighet fastställa ”sanningen” utan endast kan bedöma rättsfallet enligt ofta mycket otillfredsställande indicier. De, som principiellt förkasta makt såsom rätt, se alltjämt i makten förutsättning för rätten. Våldets nödvändighet i en nation anger kulturstadiet avlägsenhet.

⁵”Världssamvetets” reaktion är alltjämt resultatet av propaganda i varje särskilt fall. Utan dylik psykos sover det helst. Dess vederhäftighet är för övrigt aldrig större än egoistens samvete. Offerväsendet är av ohygglig omfattning. Hundra tusen dö per dag, de flesta i något avseende offer för allmänna hatets egoism eller likgiltighet. Endast undantagsvis handlas mindre egoistiskt än yttre eller inre tvång, intresse eller fördel bjuda.

⁶Samhällslagarna med dessas anda ligga i regel icke över allmänna rättsuppfattningen, särskilt icke i tider med ständiga lagändringar. Konventionernas skenbart högre nivå bedrar endast oerfarenheten. Deras regler tillämpas vid bedömningen av andra. Yttre anständighetens sken är det väsentliga. Ger man ingen uppenbart fog för klander, har man uppfyllt allan rättfärdighet. Inför sig själv tröstar man sig lätt med att ”man ju icke är mer än människa”. Den allmänna rättsuppfattningen visar sig som först under livets svåraste påfrestningar med radikalt omstörtade samhällsförhållanden, när samhällslagarna sätts ur kraft, anständighetens (hyckleriets) moraliska mantel utan risk för efterräkningar kan avläggas.

⁷Begreppen rätt och orätt växla med olika betraktelsesätt: de religiösa med olika religioner, de konventionsmoraliska med olika seder och bruk, de sociala med klassegoism eller ändrad kriminalisering, de nationella med nationalitet (”rätt eller orätt, mitt land”), de vetenskapliga med ändrade vetenskapliga hypoteser och teorier. Utmärkande är mängden varandra motsägande ideologier. Nästan alla rättsåskådningar ha sina förespråkare, också sådana som uppenbarligen tillhöra barbaristadiet. Gamla testamentets brutalitet och omänsklighet trivs förträffligt i samma bok som Bergspredikans idealitet. Hat och kärlek omväxla i vardagens talesätt: lika för lika och vända andra kinden till. Lösligheten i hela rättsuppfattningen visade sig i den panikartade förvirring, som följde på senkomna upptäckten av rättsbegreppens subjektivitet. Man trodde sig häri se bevis på all rättsuppfattnings illusivitet.

⁸Ändamålsenliga idealet är alltid närmast högre utvecklingsstadium. Ideal utom möjlighet till förverkligande bli talesätt och vackra utfästelser, som ingen tar på allvar och endast öka självbedrägeriet. Civilisationsstadiet ideal är kultur men verklig kultur, icke det maskerade barbari som kallas kultur.

⁹Utmärkande för civilisationsstadiet är allmänna erkännandet av egoismens berättigande. Civilisationsindividens egoism är omättlig. ”Allt jordens guld förslår ej för en enda människas behov” (Buddha). Att med sådana ideal som makt, rikedom, berömmelse, dagdriveri, nöjeslystnad etc., enhetssträvande eller självförverkligande te sig som enfaldiga utopier, är givet.

KULTURSTADIET

3.23 *Emotionaliteten på kulturstadiet*

¹Kulturstadiets emotionalitet kännetecknas av insikten om nödvändigheten att odla och sträva efter att förvärva attraherande känslor. Allmänna hatet kan övervinnas enbart genom att beundran, tillgivenhet, deltagande med flera ädla känslor bli bestämmande för synen på människorna. De, som redan nått detta stadium, tillhöra mänsklighetens elit. Kulturstadiet är målet för dem, som befinner sig på civilisationsstadiet. Undantag finnas alltid, enär utvecklingstempot är individuellt. Relativt snabbt nå högre nivåer skulle också många kunna, som av okunnighet aldrig försöka eller genom okunnighetens livsfientliga teorier hindras från att se vägen som måste vändas. Många på barbarstadiet, vilkas egenart med attraherande tendens underlättar tillspetsade målmedvetenheten, lyckas givetvis i sin strävan.

²All utveckling är resultatet av arbete och möda (frivillig eller ofrivillig), och högre nivåer nås ej enbart genom teorier, talesätt, goda föresatser och anlagda beteendemönster. Dylikt skenväsen bedrar alltid den livsokunnige. Värre är att individen därmed bedrar sig själv. Egoismen medför en obotlig tendens att bedöma egen förträfflighet efter upplevda ädla känslor eller fattade goda föresatser. Motivet förfalskas, så snart den handlingen bestämmande känslan måste påverkas genom reflexion eller övertalning. Känslor med motsvarande egenskaper ha förvärvats, när de oreflekterat, automatiskt, spontant, obetingat göra sig gällande. Självförblindande är även den genom ömsesidig påverkan i samvaron uppflammande entusiasmen. Alla känna sig ädla och i stånd till bedrifter. Allting blir självklart och naturligt. När ruset gått över i vardagens tröttsamma grå tristess, äro de goda föresatserna lika långt ifrån sitt förverkligande som någonsin. Minnet av hur ädel man var lever dock kvar, så den saken är fastslagen. Man är aningslös om att man genom psykosens momentant lyfts upp ett par hundra nivåer. Högre nivåer når man genom att målmedvetet aktivera högre medvetenhet, genom förvärvat förmåga att uppfatta och själv frambringe vibrationerna i högre molekylarslag och ständigt odla denna förmåga tills den blivit automatisk.

³Kultur människan är fortfarande emotionalvarelse. Men icke längre det lägre utan det högre emotionala är dynamiska kraften i tänkande och handlande. Vibrationerna inom de två lägsta molekylarslagen (48:6,7) ha bortfallit av brist på hithörande intressen, uttryck som de äro för krassaste egoism. Vid aktiveringen av tredje emotionalslaget (48:3) bli fjärdeslagets (48:4) vibrationer övervägande attraherande och det femtes (48:5) visserligen förnimbara men icke längre uttryck för verkliga väsendet. Att det är dessa lägsta, som särskilt beaktas av civilisations-individerna, som det allt förgiftande skvallret sysslar med och som särskilt framhävas i litteratordoktorernas biografier, är med härskande moralfiktionalismen ofrånkomligt. De mot högre vibrationerna svarande känslorna och betraktelsesätten förnimmas allt starkare med varje högre nivå och medföra en fortsatt förädling. Största betydelsen få de emellertid genom aktiveringen av dittills inaktiva övermedvetna kausalmedvetenheten. Detta yttrar sig i förstärkningen av riktiga livsinstinkten, utvecklingen av verklighetssinnet och vägledande inspirationer.

⁴Så länge kvardröjande barbariska betraktelsesätt ha makt i civilisationsnationerna, bli besök av smärre kulturklaner endast sporadiska. Dessa korta glansperioder i en nations liv söka historikerna förgäves förklara. Behandlingen av dessa högtstående individer vittnar om att de icke varit välkomna. I och med att avsevärd minoritet nått kulturstadiet, blir det möjligt för allt fler kulturklaner att samlas i en nation, som därmed kommer att göra skäl för beteckningen kulturnation. Livet blir även för de icke kulturella lättare att leva. De, som sträva efter självförverkligande, behöva icke längre förbruka större delen av sina krafter på att motverka otalet slags lägre inflytelser och otjänliga suggestioner. "Kampen för tillvaron" upphör. Där kamp pågår, saknas kultur, de tekniska framstegen må vara hur stora som helst. Kulturindividerna känna sin samhörighet och se sin livsuppgift i att hjälpa och icke stjälpa varandra. Den tjänande livsinställningen blir instinktiv och spontan. Den egoistiska beräkningen ersätts med drift att hjälpa, där hjälp

behövs, utan fordringar, förbehåll och förväntningar. I arbetet för allas väl och ingens ofärd växer individen utöver sin personliga begränsning. Därmed är som först naturliga förutsättningen förhanden för grupp gemenskap. Kollektiviteten, som på lägre stadier snarare hämmar och motverkar individens utveckling, underlättar den därefter i oanad grad. Allmänna livsglädjen ersätter den oro, depression, livsångest som förlamat livsmodet. Även djuren upphöra att frukta och söka spontant tillflykt hos människorna.

3.24 Mentaliteten på kulturstadiet

¹På civilisationsstadiet tar förnuftet sin egen subjektivitets fiktionsvärld för verkligheten. Endast steg för steg tvingas denna verklighetsfrämmande inställning ge vika genom att erfarenhetens fakta råka i direkt motsättning mot samtliga fiktioner i nedärvda betraktelsesätt. Insikten i omöjligheten att förklara skeendet medför antagandet, att vi utforskat endast en bråkdel av verkligheten. Det är givet, att efter okunnighetens metafysiska utsvävningar allt fler vägra befatta sig med dylika ofruktbara spekulationer och med allt som faller utom området för normalindividens erfarenhet. Men även om förståndets medvetenhetsområden vidgas att omfatta fysisk-eteriska molekylarslagen, kommer vetenskapen snart nog att upptäcka gränserna för möjlig forskning. Förnuftet kommer icke heller i längden att nöja sig med en positivistisk-agnostisk-antimetafysisk ståndpunkt. Det är denna inställning, som hindrar forskarna undersöka esoterikens hållbarhet. För övrigt förkastas allt nytt obekant av dem, som redan i komplex införlivat mödosamt förvärvat åskådning. Radikalt nya sanningar finna aldrig nåd inför fullvuxna generationen.

²Upplysningsfilosoferna menade, att kunde mänskligheten endast bibringas deras åsikter, skulle alla därmed ögonblickligen lyftas upp till humanitetens nivå. Vi le numera åt denna förbluffande livsokunnighet. Men endast esoteriken klargör, hur enormt detta misstag var.

³Tro (åsikt) är betecknande för barbarstadiet, begripande för civilisationsstadiet, förståelse för kulturstadiet. Det ligger tusentals inkarnationer av ständigt ökad livserfarenhet mellan vart och ett av dessa utvecklingsstadier. För begripande fordras endast reflexionsförmåga, för förståelse bedömningsförmåga. Förståelsen är omedelbar, ett ögonblickligt igenkännande av det väsentliga i bestående, allmänna livsrelationerna, oberoende av det tidstypiska i alltid skiftande yttre förhållanden. Förståelse förutsätter en ofantlig, latent fond av egen livserfarenhet, upplevelse och inlevelse. Utmärkande för förståelsen är även livsinstinktens utpräglade verklighetssinne, som omedelbart utmönstrar det fiktiva, illusiva, falska, oäkta. Den är främmande för fiktionalistens intolerans och fanatism. Förståelsen uppfattar utan ord. I varje fall räcker det med en vink. Civilisationsindividen behöver utredningar och förklaringar, anknytningar till olika slags relationer, generaliseringar och individualiseringar. Den förstående har allt detta arbete för längesedan undanjort. Filosoferna ha i alla tider begripit allting men förstått föga eller intet av allt de begripit.

⁴De troende, begripande, förstående tala olika språk, även om de begagna samma talesätt, emedan förståndets och förnuftets latent erfarenhetsinnehåll, som inläggs i orden, är såväl kvalitativt som kvantitativt av olika beskaffenhet. Den intellektuella efterhärmaningsförmåga, som redan på högre barbnivåer är betydande, kan lätt tillägna sig talesätt och teorier med alla de yttre kännetecken den okunnige alltid förvillas av. Den förstående upptäcker genast, om förståelsen erforderliga livserfarenheter saknas. Emellertid underlättar denna förmåga av eftersägning yttre ”kultivering” av dem på lägre nivåer.

⁵Upplysningsfilosofiens jämmerliga fiasko, som medförde den alltjämt pågående revolutionen, bekräftar sanningen av de gamles erfarenhet: att sanningen är för dem som kunna förstå, att sanningen skadar om den prackas på de oförstående, att den som icke förstår idiotiserar allt han tror sig ha uppfattat, att man icke skall ge omdömeslösheten anledning fälla omdömen, att man icke skall utlämna sanningen till hatets förakt och hån, att sanningen icke kan undanhållas dem, som äro beredda mottaga kunskapen och berättigade till den (”När lärjungen är mogen, kommer läraren”).

⁶Man gör folk en otjänst genom att beröva dem åsikter, som hos dem fylla ett behov, motsvara deras nivå, göra det möjligt för dem att lära begripa. Man skadar dem genom att bibringa dem åsikter, som de icke kunna förstå och alltså missförstå eller som öka deras inbilskhet. Det är missgrepp att uppamma konstlad färdighet till "självständigt tänkande", som hos de tilltagsna medför den självöverskattning, som senare i maktposition ofta utmärker de nationerna ruinerande folk- eller kulturfördärvarna. Det är kanske icke enbart till välsignelse att utbreda läskunnighet bland dem, som äro oförmögna förstå annat än sagor, som missförstå allt förnuftigt, som bli hjälplösa offer för alla vidskepligheter. Schiller gav uttryck åt vådan att bringa de evigt blinda ljusets himmelsfackla, som icke lyser dem, blott kan tända och lägga städer, länder uti aska. Även på civilisationsnivåerna förstärker kunskapen ofta hatets makt. Läskunnigheten föder inbilsk tro på egna omdömesförmågan, som gränsar till idioti. Hur genomgående omotiverad tilltron till egna omdömet är, framgår av Bacons yttrande, att i filosofskolorna lära sig adepterna bli troende. Hade de någonsin förstått, skulle åtminstone hittillsvarande filosofien varit avslöjad för längesedan. Den som verkligen begriper, upptäcker tankefelen hos tänkarna.

⁷Esoteriska sanningar höra hemma i exklusiva sällskap av individer med visad förståelse, sällskap i vilka kulturindividerna kunna finna varandra och icke behöva leva i den kulturensamhet, som blir följderna av omöjligheten göra sig förstådda och som hittills varit alla allvarliga sökarens lott. Esoterik är icke för dem, som äro belåtna med sina åsikter, som sakna längtan efter något verkligt förnuftigt eller förutsättning bedöma esoteriska kunskapens berättigande (åtminstone såsom arbetshypotes). Avataren kommer alltid till "de sina", till den lilla elit, som äger erforderliga förutsättningarna förstå honom.

⁸På kulturstadiet börjar människan göra skäl för beteckningen förnuftsvarelse. Dittills har intellektet alltför lätt idiotiserats av allsköns fiktioner och illusioner. Även de kulturella påverkas av det emotionala. Men det sker i riktning mot enheten. De inse allt tydligare, att livsåskådningen måste inrymma och tillgodose samtliga ideal förnuftet mäktar fatta, att emotional förädling är viktigare än mental konstruktionsförmåga, att endast emotional kultur omöjliggör alltid existerande barbariets eviga omstörtningförsök. De blir alltmer skarpsynta och lyhörda för fördummande och förråande inflytandet från civilisationsstadiets s.k. kulturprodukter i litteratur, konst, musik.

⁹De fåtaliga, som hittills uppnått kulturnivåerna, ha själva fått utforma egen världs- och livsåskådning utan den bredare grund för bedömning och det större innehåll, som blir ett resultat av mer allmän kultivering av alla mänskliga områden. Givetvis måste de vara principiellt kritiska mot dagens opinioner. Den kulturelle hyser inga "åsikter". Han inhämtar kännedom om härskande fiktioner inom de flesta områden av allmän betydelse. Han följer alla s.k. kulturföreteelser med vaken blick för maskerade barbariets illusioner för att kunna hjälpa de sökande, följa allmänna utvecklingen, få tankematerial till mental aktivitet och analys. Men han tror ingenting. Han är försiktig även i sitt kritiska "antagande tills vidare". Han bindes aldrig av tillfälliga ställningstaganden, framtvungade av omständigheterna. Han värvar icke åsiktsanhängare, som bedra sig själva och andra med inlärd betraktelsesätt. Han företar tid efter annan inventering av eget idélager och utmönstrar de fiktioner, som omärkligt slunkit in. Han förser det undermedvetna med idel fakta och mottar belöningen i form av allt verklighetstrognare ideer. I den mån det övermedvetna aktiveras, bli dess ideer allt lättare tillgängliga. Ju fler han upplever, desto mer ökas tilliten till övermedvetenhetens dittills oåtkomliga livserfarenhet.

3.25 Religion på kulturstadiet

¹Normalindividen saknar förutsättning själv bilda sig egen världs- och livsåskådning. Individen blir därför beroende av auktoritet. Det är av vikt, att denna auktoritet i livsfrågor förblir orubbad. Ingen berättigad kritik skall ha möjlighet finna angreppspunkter. Inga auktoriteter få i väsentliga avseenden kunna motsäga varandra. Religionen får icke förkunna "sanningar", som strida mot vetenskapliga forskningens resultat.

²Religionens uppgift är att förädla det emotionala, motverka hatet, trösta de bekymrade, lugna de ängsliga, ge livsmod åt dem som frukta, visshet åt de tvivlande som behöva visshet, livstillit åt de försagda, stödja dem som stappla, tillhandahålla ideal som äro tilltalande och uppnåeliga.

³Religion är känsla. Det "andliga" är inbegreppet av alla ädla känslor, tillhörande det högre emotionala, såsom beundran, tillgivenhet, deltagande, respekt, vördnad, andakt, hängivenhet, dyrkan. De äro uttryck för attraktionens strävan efter livsenheten. Religion är alltså särskilt lämpad för de hängivne. Men även handlingsmänniskorna behöva känslan såsom drivkraft. På emotionalstadiet dikteras handlingen av känslan och följer med nödvändighet ur känslan, när denna blivit tillräckligt aktiverad.

⁴Individen tillhör något av de sju departementen. Hos dessa sju olika huvudtyper tar sig religionen olika uttryck. Första och sjunde departementets typer äro speciellt handlingsmänniskor. För dem är tjänandets väg den mest ändamålsenliga. De som tillhöra andra, fjärde eller sjätte departementet sträva efter enhet genom hängivenhet. Tredje och femte departementets typer gå förnuftets väg.

⁵I känslan ingår ett förnuftselement, som ibland förbises, ibland överbetonas. Beroende på typen kan detta element vara av större eller mindre betydelse. För sjätte departementets typer, de egentliga mystikerna, är förnuftet det minst väsentliga. Mystikern förnekar eller föraktar icke förnuftet. Han har intet behov av förnuft. I för förnuftets föreställningar oåtkomliga tillstånd söker han föreningen med det utsägliga all-ena. Han talar i symboler, som endast han själv förstår. Den, som försöker efterapa eller eftersäga mystikern, bedrar sig själv. Studier i mystik äro studier i egenart och ytterlig individualism. Mystik är icke subjektivism i vanlig mening, enär alla begrepp äro oväsentliga. Mystikern eftersträvar förening med guden inom sig, som han ofta förlägger utom sig och då kallar alltet. Han når andrajagets essentialmedvetenhet genom att begagna alla attraktionens uttrycksmedel och uppge alla önskningar för egen del. När enheten nåtts, vidtar för honom aktiveringen av det mentala. Genvägen betyder således icke att mystikern kan hoppa över ett utvecklingsstadium, endast att han efteråt lättare tillägnar sig mentala nivåers erfarenheter och förmågor.

⁶Med undantag för mystikerna finns ett mentalt behov hos de religiösa. Och detta måste religionen tillgodose. De mentala behoven äro olika, beroende på egenart och utvecklingsstadium. Svårigheten med en universalreligion är att kunna motsvara dessa olika behov. Icke alla läror passa för alla. De historiska religionsformerna ha tillgodosett förefintliga behov. Annars kunde de aldrig ha uppstått. Ju mer allting internationaliseras och allt vetande blir tillgängligt för alla, desto fler och starkare bli de gemensamma mentala behoven. En religion passande för kulturstadiet måste söka tillgodose detta gemensamma men även finna möjligheter nå dem på lägre stadier.

⁷I en religion, som skall motsvara esoteriska kunskapen, torde följande överväganden vinna beaktande.

⁸Kravet på blind tro måste uppges. Ingen skall behöva godtaga några som helst åsikter, som han betvivlar. Tvivel är vår frihets gudomliga rätt. Tvivel är alltid att föredraga framför blint godtagen övertygelse. Den, som förnekar sitt eget förnuft, begår ett kardinalmisstag. Istället för krav på tro kan man fordra, att den religiöse skall godkänna principerna för tolerans och universellt broderskap.

⁹Inga absurditeter få ingå i religionen, inga påståenden som strida mot forskningens definitivt fastslagna fundamentalsatser. Förnuftets krav på religiösa föreställningarnas överensstämmelse med verkligheten måste tillgodoses.

¹⁰Ingen fordran på något absolut eller fullkomligt får uppställas. Dylika krav äro orimliga och livsfientliga, vittna om total brist på livsförståelse och måste medföra livsförljugenhet och självbedrägeri. Envar strävar efter självförverkligande efter egen förmåga. Uppriktigheten, allvaret, tillspetsade målmedvetenheten förblir individens sak. Man "tjänar gud" genom att försöka nå och väcka till liv den i individen ännu slumrande guden. När jaget i personligheten nått kontakt med och aktiverat övermedvetna kausalmedvetenheten, har religionen för individens egen del fyllt sin uppgift.

¹¹I en esoterisk religion ingå givetvis livslagarna i "trosbekännelsen".

3.26 *Konsten*

¹Filosofernas estetik (läran om det sköna) har bidragit till att intellektualisera konsten. Men konsten tillhör det högre emotionala och har till uppgift att förädla känsla och fantasi till idealitet. Estetikens konstteorier förbli utan kunskap om verkligheten idel fiktioner. Det är lika meningslöst att tala om konst som om all annan kultur, religion, esoterik med dem, som icke nått kulturstadiet. Konst måste förstås genom upplevelse och kan icke begripas. Reflexionen tillhör hantverket, icke konsten. Reflexionen vittnar om frånvaro av verklighetsinstinkt. Reflexion skadar den gestaltungsformförmåga, som visar sig i orubbliga träffsäkerheten, oreflekterade omedelbarheten och oavsiktliga ändamålsenligheten.

²På kulturstadiet blir harmoniprincipen bestämmande normen för all konst. Harmonien är enhetens uttryckssätt i det emotionala. Harmonien ligger till grund för uppfattningen av all skönhet och möjliggör förståelse för den verkliga skönhetsformen, kausalformen.

³Egenskap, förmåga, insikt, förståelse är ingenting man utan vidare tar sig eller lär sig. Allt äkta måste vara medfött, i tidigare liv förvärvat. Konstförståelse förvärvar man ej genom att i ett enda liv studera konstteorier. Verklighet förståelse av konst förutsätter dels en viss utvecklingsnivå, dels konstutövning under flera liv. Utan egen bearbetning av ett visst livsområde saknar man erforderlig erfarenhet om detta speciella. Icke alla studier främja individens eller kollektivitetens utveckling. Leda studierna bort från verkligheten, kan det taga många bortkastade inkarnationer att bota idiotiseringen av intellektets förstörda verklighetsuppfattning.

⁴Ett konstgeni på civilisationsstadiet har med geniets förvärvade instinkt för konstens väsen också aningens visshet, att han strävar att återge något till slut uppnåeligt. Men möjligt blir detta först på kulturstadiet. Först på hithörande nivåer fås kontakt med övermedvetna skönhets- eller idealvärlden. Konst är formkultur. Vad veta de om formens skönhet, som sätta färg framför form. Utan förfining, förädling av känsla och fantasi samt livsförståelse förvärfvas ingen verklig skönhetskänsla eller ideal konstuppfattning, vilken just för konstnären betecknar högsta verklighetsuppfattning. För personligheter tillhörande fjärde departementet är konsten snabbaste sättet aktivera övermedvetenheten. Konstnärlig ödmjukhet ersätter den okunniga tilltagsenhet och självsvåldiga förmätenhet, som inbillar sig vara skapande gud. Gudar skapa icke. De forma av det som finns i enlighet med tillvarons eviga, orubbliga lagar. Konstnären är främmande för den självhärlighet, som gör vad den behagar. Allt godtycke är lätt. Svårare är att visa trohet mot idealet och avstå från falska anspråk.

⁵Konst förutsätter både fulländad teknik och förmåga av skönhetsuppfattning. Så länge konstnären befinner sig på tekniskt experimentstadium, saknas redan därigenom förutsättningarna. Att lära sig behärska det tekniska hantverket tar alltid lång tid på vilket stadium som helst. De svårigheterna äro icke övervunna, förrän mästarprovet avlagts genom avbildande av verkligheten, så att konstverket förefaller levande. Detta förutsätter intensiv verklighetsbetraktelse och kräver mycken möda. För att kunna idealiskt konkretisera måste konstnären ha uppfattat det generella, gemensamma, typiska, oförlorbara hos verklighetens former, det som exempelvis gör tallen till en tall, men icke en tall vilken som helst. Är man nykomling i konstens värld, behöva tusentals tallar studeras. Det är kanske icke så märkvärdigt, att flera liv åtgå för studier av naturens former och experiment. Därefter har konstnären möjlighet att i den snabbt förflyktigade visionen genast uppfatta det ideala i den konkretiserade tallen såväl som i alla övriga former.

⁶Konstnären är förkunnare och som sådan medveten om sitt ansvar. Fulhet i konsten motsvarar hädelse i religionen. Hans uppgift är att sprida skönhet och glädje och därmed bidra till förädlingen och förfiningen. Ingenting i livet är till för sin egen skull i den allmänna utvecklingen. Allt har en uppgift och konsten har sin. Konstnären har i sin makt att kunna meddela åskådaren den förståelse, vördnad och andakt som fyllde honom själv.

⁷Konstnären är formare och förädlare. Han förädlar fysiska verklighetens bristfälliga former, ger de fysiska formerna deras ursprungliga formfulländning och gör dem till vad de borde blivit.

⁸Konstnären är upptäckare. Han upptäcker den ideala verklighetens former i fysiska verkligheten och inlägger ändamålsenlighet och harmoni i det till synes irrationella och disharmoniska. Han uppenbarar skönheten och visar, att det ofullkomliga är något, som kan fullkomnas. Genom att återge det ideala utför konstnären sin gudstjänst. Genom att upptäcka idealformerna ger han åskådaren kunskap om idealvärlden och dess skönhet och låter ana, att idealformerna även äro symboler för av oss ej utforskade hemligheter, väcker han längtan efter och förståelse för idealens värld, målet för all mänsklig strävan.

⁹Konstnären är skådare. För konsten är vision eller inspiration nödvändig. Det är i visionen konstnären skådar den för varje individuell företeelse individuella idealformen. Varje kausalform är individuell. I inspirationen vet konstnären plötsligt, hur det han sökt avbilda skall se ut. Visionen tillhör formande konsten, inspirationen all konst. Vision eller inspiration kommer via det högre emotionala (48:2,3), som alltså måste vara aktiverat. Ifrån början sporadisk och spontan inställer sig inspirationen så snart konstnären uppgår i konstutövningen.

¹⁰Kulturförfattaren äger kunskap om verkligheten, livet och människor på högre nivåer. Geniets diktade gestalter äro sannare än historiens, emedan de avklänts det vilseledande skenets oväsentligheter och äro uttryck för det karakteristiska, väsentliga, allmäntmänskliga och typiska. Han försöker icke som litteraturdoktorer framleta det sämsta hos genierna. Han inser, att skildringar av Medelsons trivialiteter tillhöra hantverket, icke konsten. Icke barbnivåernas tarvligheter eller brutaliteter, som ligga under erövrade nivåer, utan högre nivåers insikt och förståelse höjer och förädlar. Han söker icke väcka avsky, förakt, indignation eller avund. Han finner sin uppgift vara att lära människorna uppskatta det goda, ädla, sköna. Att göra livet lättare att leva är att påskynda utvecklingen.

3.27 Rättsuppfattningen på kulturstadiet

¹Kultur är frihet. Förmynderskap är främmande för hela kulturandan, således även för statliga betraktelsesätt. Individerna på kulturstadiet ha lärt sig, att det i alla avseenden friaste samhällssystemet är det bästa, att varje inkräktande på individens tanke-, yttrande- och handlingsfrihet, initiativ och företagsamhet hämmar kulturutvecklingen och dess materiella förutsättningar.

²Internationella statsbildningar uppstå genom sammanslutningar av nationer. Krig, revolutioner, nationell chauvinism tillhöra det förflutna. Kunskapen om reinkarnationen har klargjort det idiotiska i rashatet, religionshatet, könshatet etc. Individen föds ju alternerande som man och kvinna, än med vit, gul, röd eller svart hudfärg, än som buddhist, jude, kristen eller muslim, än i högsta samhällsskikt, än i lägsta. Enligt skördelagen föds fanatikern (icke sällan omedelbart) in i den ras, religion, nation etc., som han intensivt hatar för att göra erforderliga erfarenheter. I många inkarnationer fortsätter han att hata alternerande samtliga raser, religioner, motsatt kön etc.

³I historisk tid har ingen nation ännu uppnått kulturstadiet. Ansatser ha förekommit, men kulturella eliten var alltid för fåtalig för att kunna göra sig gällande. Det man kallat kultur har varit genomförd, enhetlig stil, en typisk företeelse på civilisationsstadiet. Övervärdering av stilen (även den litterära) urartar i ändamålslös originalitetsmani och frossande i subtila, raffinerade oväsentligheter. En avsevärd minoritet i nationen måste nå kulturstadiet för att samhällsanda eller strävan till enhet skall kunna göra sig gällande. Tongivande, ledande samhällsskiktet måste se som sin uppgift att tjäna övriga samhällsklasser, organisera samhället så, att friktionsfri sammanlevnad blir självfallen sak och inga demagoger med falska förespeglningar om eldorado ska kunna väcka hatets missnöje till liv. Institutioner och lagar svara mot uppnådd rättsuppfattning hos bestämmande delen av nationen. Därmed fås som först möjligheterna förverkliga det ändamålsenliga i vad som drömts i utopiernas skildringar av framtidsstaten.

⁴Kunskap, insikt och förmåga, icke rättrogenhet eller svada, berättiga till poster i samhället eller lagstiftande församling. Rättigheter motsvaras av skyldigheter. Alla få sin del av nationalinkomsten i mån av duglighet och arbetsinsats. Alla garanteras vad som behövs för livsuppehälle

och utbildning. Envar förhjälpes till rätt plats i samhällsorganisationen, enär olämpligt arbete betraktas såsom slöseri med nationens värdefullaste tillgångar. Alla som arbeta på kulturens höjande åtnjuta statspension. Kultur uppnås genom att individen befrias från näringsbekymmer och får tillfälle ägna alla sina krafter åt medvetenhetsutveckling och oavlönat kulturarbete. Allt som tillhör attraktionens livsområden och uttryckssätt blir norm för vad som anses rätt och riktigt.

⁵På civilisationsstadiet knytes rättsuppfattningen i stort sett till i förordningar nedlagda rättsbegrepp. Lagstiftningen dikteras av vedertaget bruk och redan allmänt tillämpade konventioner och fastställer (frånsett fanatismens eller panikens åtgärder) vad som ingått i allmän rättsuppfattning. På kulturstadiet främja anvisningarna kultur och humanitet. Tvister biläggas utan rättsprocesser. Domstolsutslag betraktas såsom sista nödfallsutväg. Domaren blir snarast medlaren, försvararen, de felandes hjälpare. Ingen tillfogas onödiga lidanden genom statliga åtgärder. Advokater bli statsanställda och se sin uppgift i att vara de rättssökande såväl som många andra olika slags behövande till hjälp, tröst och stöd även i personliga svårigheter. Ju högre nivå, desto förnuftigare rättsbegreppen, desto ändamålsenligare anvisningarna och desto större dessas möjlighet påverka individen till aktning för lag. Man inser lags ofrånkomlighet, och detta desto lättare, som endast oföränderliga grundlagar finnas och allmänheten i övrigt upplyses av anvisningar utan straffhot. Lagarna avse individernas handlingar. Men rättsuppfattningen på kulturstadiet ser till motiven. Avsikten, tanken, känslan blir det väsentliga. Moralfiktionalisten med sina godtyckliga tabuer betraktas såsom en atavistisk företeelse.

⁶Kulturindividen står det onda emot med lagliga medel. Han åser icke passivt, hur frihet och rätt kränkes av vilken makt det vara må. Han vet, att alla äro medansvariga till att frihet kränkes, att den, som icke hävdar frihet och rätt även för egen del, lämnar makten i det ondas våld, att alla äro i det ondas våld, emedan vi alla bidragit därtill och alltjämt tillåta att dylikt får fortfara. Alla våra ursprungliga rättigheter ha vi förlorat genom eget förvållande och kunna vi återvinna endast genom egna åtgärder.

⁷Människan betraktas på kulturstadiet såsom förmer än allting annat. Det, som på civilisationsstadiet ansågs eftersträvansvärt (makt, rikedom, utmärkelser), har förlorat sin lockelse, sedan livskunskapen påvisat det därmed förbundna, ökade ansvaret. Individen fattar icke längre som sin livsuppgift att göra samhällskarriär, armbåga sig fram, knuffa undan andra, utan beaktar den starkares "rätt" att få bistå och hjälpa den svagare.

⁸Humanitet har blivit kulturstadiets allmänna ideal.

3.28 HUMANITETSSTADIET

¹Förutsättning för humanitetsstadiet är aktiveringen av de två högsta emotionala medvetenheterna (48:2,3). Detta betyder ej, att alla skikten i molekylarslagen bli fullt aktiverade. Det finnes alltjämt områden, beroende på frånvaron av vitaliserande kosmiska vibrationer, som förbli inaktiva, tills andrajaget griper sig an med uppgiften att helautomatisera emotional- och mentalhöljerna och därmed lägsta triaden. Innan alla hithörande problem blivit lösta, kan andrajaget ej undvara förstatriaden och ej heller vara suverän i lägre världarna.

²Liksom civilisationsstadiet medför intellektualisering av barbarstadiets emotionalitet, så medför humanitetsstadiet en dylik av kulturstadiets. Intellektualiseringen innebär, att intelligensfattiga känslan blir allt förnuftigare och efterhand övergår i eller ersätts av fantasien och denna av klara ideer. Intellektualiseringen sker samtidigt med att mentalmedvetenheten blir självaktiv och mentalthöljet frigör sig från beroendet av och sammanvävnaden med emotionalhöljet. Processen börjar med aktiveringen av femte molekylarslaget (47:5). När de högre skikten i denna materia aktiveras, kan även mentalthöljet hjälpa till med att aktivera kausalhöljet. Innan dess har det mentalas bidrag härtill varit inskränkt till de svaga impulserna vid slutet av personlighetens tillvaro i mentalvärlden, då livserfarenheten sublimerats till kausalideer, som kunnat upptagas av det kausala. Numera dubbla påverkan gör kausalmedvetenheten snart självaktiv. En följd härav är att

kausalideerna bli allt lättare tillgängliga för mentalmedvetenheten, inspiration och vision för emotionalmedvetenheten.

³Ifall det högre emotionala utvecklas enbart genom odling av hängivenhetens intensiva längtan efter, strävan uppgå i essentiala enheten, blir mentalaktiveringen åsidosatt. Mystikern förblir mentalt outvecklad. Därpå beror det infantila, förnuftsmässigt hjälplösa draget hos de flesta mystiker. De förefalla outvecklade och bli också totalt felbedömda av den alltid förmätta okunnigheten. Men mystikern, som lyckats i sina försök, har utvecklat en förståelse, som icke behöver begripandet och i livshänseende är ojämförligt överlägsen största mentala geni. Det högre förblir "esoteriskt" för det lägre. Förståelse förutsätter dels aktivering av erforderligt medvetenhetsområde, dels såväl kvalitativt som kvantitativt motsvarande latent erfarenhet. Saknas förståelse, finns alltid risk för missförstånd även av dem som klart begripit.

⁴Barbar- och civilisationsstadierna äro okunnighetens, fiktionernas, subjektivismens stadier. Med naturforskningen började förståndet få övertaget över godtyckliga förnuftet. Och därmed läggs grunden för kultur. På humanitetsstadiet aktiveras de två högsta mentala medvetenheterna (47:4,5), som på civilisationsstadiet tillhört övermedvetenheten. Därmed börjar människan göra skäl för beteckningen förnuftsvarelse. Den latent under tiotusentals inkarnationer förvärvade livserfarenheten gör sig efter hand gällande. Högre mentaltänkande (47:5) förvärvas genom dels forskning, dels meditativ aktivering av övermedvetenheten. Forskningen, som konstaterar materiella verklighetens fakta och lagar samt utarbetar axiom och fundamentalsatser, utvecklar verklighetssinnet och därmed förmågan att klarare genomskåda det lägre mentalas fiktivitet.

⁵På humanitetsstadiet systematiserar kausalmedvetenheten mottagna ideer för subjektiv orientering och studerar objektivt dessas kausalitet. Under denna orienteringsprocess har kausalväsendet föga tid för personligheten, om icke dess problem äro av betydelse för kunskap om verkligheten. Med aktiveringen av högsta mentala medvetenheten ("mentalintuitionen", 47:4) följer ömsesidig påverkan. Det mentala tillför det kausala sina bearbetade erfarenheter, och det kausalas ideer konkretiseras till mentalideer.

⁶Humanitetsnationer förverkligas, när individerna äro tjänare och ingen känner sig som herre. När alla tjäna något högre, något utöver dem själva, något för flera, för många, för alla gemensamt, envar så långt han ser och förmår, erhålles den sammanlevnadens harmoni, som kan betecknas som humanitet. Individens vet sig vara till för det allmänna och det allmänna för individen. Samhällsformerna äro ändamålsenliga, lagstiftning förstående, lagtillämpningen dikterad av välvilja och önskan att hjälpa. Ingen behöver gentemot överheten försvara sin rätt. Att värna individens rättigheter är självklar ämbetsplikt.

⁷Broderskapsidén, som på civilisationsstadiet är ett vackert talesätt, blir självklar och förverkligad. Det broderskap, som begränsas till ras, religion, kön etc., saknar universalitet och tillhör egoismens självbedrägligheter. Mänskligheten utgör en enhet, vilket visar sig i att alla ha ansvar för alla. Humanisten har alltid fört en oavlåtlig kamp för de aldrig förverkligade ideerna om människovärde, tolerans, rätt till självförvärvad uppfattning. Han vet, att äkta religion är känslans väg till enhet, liksom verkliga humanismen är förnuftets väg till samma mål. Han gör vad han kan för att bibringa mänskligheten från alla dogmer frigjord, vetenskapligt godtagbar världs- och livsåskådning. Men han vet också, att endast steg för steg kunna härskande fiktionssystem förändras. Ännu svårare är givetvis att övervinna maskerade hatets alla yttringar. Humanistens tolerans är icke likgiltighetens. Han önskar ingalunda, att andra ska dela hans uppfattning. Ju högre nivån, ju större exakta kunskapen, desto större bli olikheterna i egenartens subjektiva uttryckssätt. Han hjälper envar att själv förvärva egen uppfattning och se allt som tillhör det enbart subjektiva på eget sätt. Han vet, att ideal äro oförenliga med yttre eller inre tvång. Ädla känslor, tankar, egenskaper eftersträvas såsom medel att nå enheten. Han vet, att om egoistiska motiv medverka, blir följderna moral och självbedrägligt sken.

⁸Ju närmare individen kommer idealitetsstadiet, desto starkare påverka idealen individen och

framstå såsom nödvändiga faktorer för utvecklingen. ”Ideer regera världen.” Denna Platons sats är ett esoteriskt axiom. På humanitetsstadiet äro humanitetsideerna suveräna. Rätt blir bestämmande makten. Allt tydligare framstår hela mänskliga utvecklingen som ett instinktivt trevande mot frihet och enhet.

3.29 IDEALITETSSTADIET

¹Förstajagets kausalmedvetenhet är från början passiv. Den aktiveras efterhand i den mån jagets personlighet på kultur- och humanitetsstadierna förvärvar aktivitetsförmåga i de två högsta emotionala (48:2,3) och två högsta mentala (47:4,5) molekylarslagens medvetenheter. Allt eftersom de lägre höljena automatiseras, kan jaget centra sig i närmast högre, tills det slutligen ingår i kausalhöljets innersta centrum och därmed blir fulländat kausaljag med kunskap om materielagarna och medvetenhetslagarna samt förmåga tillämpa dessa lagar. För kausalmedvetenheten äro sammanhangen mellan skeendets orsaker och verkningar i människans fem världar fullt klarlagda. Kausalideerna återge oförvanskat dessa verkligheter.

²Såsom outvecklat kausalväsen är den blivande människan ”ofullkomlig”. Såsom fullkomligt kausaljag blir människan alltid en besvikelse för moralisterna, emedan hon klart genomskådar moralfiktionalismens illusivitet och självbedrägeri. Hon vet, att man icke förbättrar människorna genom att tjata moral och fälla moraliska hatets domar utan endast genom att älska fram det goda, att moralisten med sin moral motverkar det ändamål han tror sig främja. Hon vittnar icke heller om sig själv för en mänskighet, som är okunnig om all högre verklighet. Det skulle endast väcka de okunnigas hån, de nyfiknas påflugenheter, de sensationslystnas omättligen krav på mera sensationer. När mänskligheten nått kulturstadiet, övervunnit hatet, förvärvat livsrespekt och vördnad för det okända, kan den som först utan skada för sig själv umgås med ädla väsen.

³På idealitetsstadiet äro idealen verkligheter. Där först vet man, att ideal äro medvetenhetsutvecklingens betydelsefullaste faktorer. Till dess förstår man icke deras makt, deras uppgift, deras nödvändighet. Först när ideal och verklighet sammanfalla, har man, allt enligt lagen för självförverkligande, förverkligat enheten och den frihet som är lag. Alla äro vi stadda på vandring mot idealens värld och ska en gång taga den i besittning. Det betyder i det sammanhanget föga, om denna värld på civilisationsstadiet synes vara orimlig, opraktisk fiktion, på kulturstadiet ouppnåeligt ideal, på humanitetsstadiet ännu avlägsen. Vi ledas av vår övermedvetenhet i den mån denna för personligheten blir instinkt steg för steg mot detta mål.

⁴Kausaljaget ger alla väsen frihet, inser egenartens betydelse för kollektiviteten, förnimmer olikheternas harmoni. Okunnigheten eftersträvar likriktning, likartad uppfattning och inställning.

⁵Monaderna, som involverats i hölje efter hölje av allt grövre materia, strävar tillbaka till sitt urhem och avlägger hölje efter hölje i samma mån den förvärvar aktiv, objektiv självmedvetenhet i allt högre världar och genom kunskap om lagarna lär sig behärska varje hölje i dess egen materiella värld. Sättet för denna frigörelse består i allt innerligare förening med allt liv i allt större omfattning, detta liv, vars frihet blir allt större, ju mera monadens egen jagmedvetenhet vidgas att omsluta ett allt större jag. När den famnar universum är den slutligen frigjord.

3.30 ENHETSSTADIET

¹Enhetsstadiet uppnås med att jaget förvärvar essentialmedvetenheten. Enhetsstadiet faller utom ramen för denna livsåskådning, som begränsas till förstajagets, den vardande människans medvetenhetsområden. Det är föga mening med ännu högre, ofattbara vyer för en mänskighet på civilisationsstadiet för vilken kulturstadiet är för de flesta i avlägsen framtid liggande, högsta uppnåeliga i innevarande emotionaleon. Men en del gängse vanföreställningar kräva rättelse. Gnosis, gnostikens kunskap, har ersatts av fiktioner. Utan esoteriken är det fullständigt uteslutet att förstå de verkligheter, som ligga till grund för evangeliernas i stort sett symboliska berättelser.

²Enligt urgammal vishet är det mer än vanskligt att förkunna kunskap för dem, som antingen

missbruka eller misstolka den, och alltför höga ideal för dem på hatstadiet, vilka förakta allt de icke begripa och förlöjliga allt de icke förstå, en inställning med följderna enligt skördelagen.

³Essential medvetenhet är för dem, som äro mogna för den hänsynslöst uppriktiga självuppgivelsen, utan önskningar för egen del men med ett enda behov att offra allt för att förena alla. Essentialjaget är ett med det alla lägre världarna omslutande essentiala totaljaget. Att uppnå detta tillstånd är "frälsningen" (från det onda eller lägre) och "försoningen" (med allt liv). Det är tydligt, att ett jag, som icke vill vara till för denna enhet, för att endast tjäna allt och alla, utan har egna anspråk, önskningar och behov, ännu utesluter sig självt från denna enhet. Med sitt disharmoniska, atonala oväsen skulle en civilisationsindivid verka som en kakofoni i denna eviga harmoniens värld.

⁴Det essentiala är frihet och enhet. Det är främmande för fordran, krav, tvång, för allt som vill bestämma och härska, inkräkta och begränsa. Personligheter med dylika tendenser behöva erfarenheterna på civilisationsstadiet. Det essentiala är attraktion men av ett helt annat slag än den emotionala attraktionen. Det emotionala innehåller alltid något slags egoism, såsom önskan att äga. Det högre emotionala kallade gnostikern eros (caritas), det essentiala agape. Utan att förstå beteckningarna har kristendomen som vanligt satt egna patentstämpeln på dem.

⁵Essentialitetens attraktion vill endast giva, hjälpa, tjäna för att förena allt till en enhet. Den kan icke begära något för egen del, ty den äger allt, som är värt att äga. Den kan endast skänka av sitt outtömliga överflöd. Den säger icke som den förädlade personligheten: att förstå allt är att förlåta allt. Ty den har övervunnit de illusioner, för vilka begreppet förlåtelse har någon mening. På alla hatvibrationer svarar den med vibrationer av sådant slag, att kunde hataren upptaga dem i sin mottagare, skulle han lyftas upp i en lyckosfär, där hat vore omöjligt. De ligga ovanför hans mottagningsförmåga. När jaget blivit essentialjag, har det blivit ett med livet, ingått i det tillstånd, som gnostiska symboliken betecknade med "Christos".

SJÄLVLAGEN ELLER LAGEN FÖR SJÄLVFÖRVERKLIGANDE

3.31 SJÄLVFÖRVERKLIGANDE

¹Självlagen eller lagen för självförverkligande gäller för allt liv från det lägsta till det högsta, för individen och kollektivitet. Självförverkligandet består i att aktualisera det man potentialiter är. Varje atom är potentialiter gud och skall en gång bli aktualiter gud. I den stora manifestationsprocessen förvärvar monaden efterhand allt: sin egenart, sin frihet och sin gudomlighet genom att utveckla egenarten.

²Lagen anger, att individens utveckling är individens egen sak, att endast individen kan utveckla sig själv. Allt utvecklas genom erfarenhet, egen bearbetning av individuella upplevelser. Det beror på individen själv om, när, hur, i vad mån han vill utvecklas. Endast genom egen erfarenhet förvärvas ofelbar insikt och förståelse. Det individen får till skänks går åter förlorat, såvida icke redan förefintlig förståelse genom eget arbete kan införliva detsamma i den allmänna fonden av livserfarenheter.

³Självförverkligandets väg är mödosamma arbetets väg från okunnighet till allvetenhet, från oförmåga och vanmakt till allmakt, från ofrihet till frihet. Vägen till sanningen är egna livserfarenhetens väg genom upplevd verklighet. Vartenda steg av vägen måste individen själv vandra. Ingen annan kan gå den åt honom.

⁴Envar tror på sina hypoteser, konstruerar sina teorier. Genom att själv uppleva deras fiktivitet prövar individen sig fram. Irrandet är nödvändig del av sökandet och finnandet. Varje utvecklingsnivå betyder nya livsproblem att lösa på egen hand. Felaktigt lösta, olösta eller lösta med annans (om så vore med avatarers) hjälp komma igen, tills egenartens lösning är konklusiv. Det för individen ändamålsenliga i problemet finner endast egenarten. Naturligtvis bör detta aldrig hindra ett intellektuellt berikande genom utbyte av olika livserfarenheter och sätt att se. Men påtvingande av åsikt är meningslöst eller skadligt. Individens livssanningar äro för hans egenart eller på hans nivå för honom självklara. Lära folk begripa alltför höga ideal och att dressera dem till visst beteendemönster är lätt. Men därmed förändras icke väsendet. Det inlärdas, som man begriper men saknar livserfarenhet att förstå, förblir väsensfrämmande och icke sällan något livsfientligt i det undermedvetna. Det blir också lätt skenväsendets självbedrägeri eller medvetet hyckleri, vanligen bådadera. Den förfinade egoismen är ytterligt subtil, i stånd till verkliga offer, storslagna gester och för självanalys omöjlig skilja från altruism. Yttre tvång kan ha andra menliga följder. Den, som för behagliga anpassningen ger avkall på egenarten och viker för oberättigat intrång, försvårar självförverkligandet.

⁵Självförverkligandet sker etappvis. Med varje högre nivå ökas möjligheten förnimma finare vibrationer, befrias individen från dittills härskande fiktioner och illusioner, följer omvärdering av godtagen värdering, förvärvar jaget ökad verklighets- och livsinstinkt, erforderliga egenskaper och förmågor.

⁶Självförverkligandets första stadier äro långsamma processer. Det tar tid, innan jaget förvärvat den fond av allmänna livserfarenheter, som är förutsättningen för begynnande insikt och förståelse. De lägre stadierna äro i stort sett okunnighetens och oförmågans stadier. Självförverkligandet gör inga språng. Egenartens förändring kräver grundmurade erfarenheter. Däremot kan personligheten uppvisa påtagliga förändringar till det bättre eller sämre. Övermäktiga påverkningar kunna bryta ner. Dålig skörd kan ha förhindrat tidigare uppnåendet av verkliga nivå. Utvecklingstempot beror på egenarten och dess tendens samt utvecklingsstadiet. Den målmedvetenhetens tillspetsning, som möjliggör snabbkarriär, är sällsynt innan jaget lyckas nå kontakt med den verkligheten begripande och förstående kausalmedvetenheten. När målet skönjes, strävar jaget att nå detta, och därmed ökas tempot i oavslutligt crescendo.

⁷Självförverkligandet består i att förverkliga de ideal man har begynnande förståelse för, i tjänande inställning till livet, i förädling av det emotionala och utveckling av det mentala samt i

enhetssträvan. Med slutligen vunnen verklighetsinsikt och livsförståelse följer förmågan friktionsfritt tillämpa livslagarna.

⁸Personlighetens fullkomlighet är förstajagets kausalväsen. Förstajagets fullkomlighet är andrajaget. Andrajagets fullkomlighet är tredjejaget. Gudsfullkomlighet kan tredjejaget sträva efter, när det aktualiserat sin gudomlighet. Fullkomlig eller ofelbar i människans fem världar är endast andrajaget. Förstajaget kan mycket väl begå misstag. Och för personligheten finns alltid möjlighet till mest fatala livsdumheter. Man kan även definiera fullkomlighet såsom högsta möjliga vibrationsförmåga i emotional-, mental- och kausalhöljerna.

3.32 *Själv tillit*

¹Själv tillit är livsförståelse, insikt i och förståelse för tillvarons och allt livs orubbliga lagenlighet, omöjliggörande gudomligt godtycke av något som helst slag.

²Själv tillit är tillit till livslagarna för frihet, enhet och självförverkligande, insikt i och förståelse för individens potentiella gudomlighet, omistliga rätt till frihet och allt livs oförstörbara enhet.

³Själv tillit är tillit till individens omedvetna såsom källan till allt ljus, all ledning. Alla livets krafter stå till individens förfogande. Det är individens sak att finna de sätt, på vilka dessa outtömliga krafter kunna tillvaratagas.

⁴Själv tillit är utvecklingens förnämsta faktor, grunden till självbestämmdhet och självförverkligande, förutsättning för den tillspetsade målmedvetenhet, som innebär orubblig uthållighet och effektivitet i strävan mot målet.

⁵Själv tillit är ingenting som man utan vidare tar sig. Såsom latent, förut förvärvat egenskap yttrar den sig i oreflekterad omedelbarhet och spontaneitet. Är den icke medfödd, måste den förvärvas genom insikt, arbetas fram till viljesak genom tanke och känsla.

⁶Själv tillit har ingenting gemensamt med livsokunnighetens inbilskhet, egen märkvärdighets tilltagsenhet och förmätenhet.

⁷Själv tillit är oberoende av framgång eller misslyckande, de illusioner som brista vid påfrestning, människors beröm och klander eller egen bristande förmåga.

⁸Själv tillit är mod (fysiskt, emotionalt, mentalt). Den vågar vara sig själv, enkel, okonstlad, omedelbar, vågar tänka, känna, handla, vågar vara okunnig, vågar tvivla, vågar försvara frihet och rätt.

⁹Själv tillit visar sig i frihet från alltid förlamande fruktan för vred, nyckfull gud, för ödets slag, för dålig skörd, för människor, för att göra misstag, för att bli bedragen, för att följa ädla ingivelser, för alla fientliga yttre och inre krafter.

¹⁰Själv tilliten motverkas av alla livsfientliga och självförlamande dogmer.

¹¹Det är lögn, att människan är oförbättrligt ond och utan godtycklig gudomlighets nåd evigt förtappad. Det är sataniskt förklara individen obotligt fördärvad och sedan uppställa kravet på fullkomlighet. Det är sataniskt att beröva individen hans själv tillit till egen potentiell gudomlighet. Alla fiktioner, som bryta ner, försvaga, förlama, leda till självuppgivenhet, resignation, förtvivlan, livsångest äro sataniska. Det är sataniskt inympa fruktan för vred (ond, hatfull), nyckfull, dömande, rättfärdig gud. Det är sataniskt inympa fiktionerna om skam, synd och skuld.

¹²Allt liv utvecklas. Allt liv befinner sig på utvecklingsskalan, som leder från okunnighet och oförmåga till allvetenhet och allmakt. På varje utvecklingsnivå är individen relativt fullkomlig i förhållande till allt lägre och relativt ofullkomlig i förhållande till allt högre. Individen har de ofullkomligheter, som tillhöra hans nivå. Att döma är att klandra en människa för att hon befinner sig där hon är, att hon icke nått högre, icke förvärvat felande egenskaper. All jämförelse med andra individer, högre eller lägre, är bevis på livsokunnighet, är oberättigad och felaktig. Individen är underlägsen alla på högre nivåer, vilka han i sinom tid skall nå. Endast livsblinda hatet har känslor av underlägsenhet, avund eller överlägsenhet. Att inse egen begränsning är tecken på ökad insikt och förståelse. Ingen som vill det rätta är på fel väg.

3.33 *Självbestämmdhet*

¹Självbestämmdhet är bestämdhet av det som man själv upplevat och undersökt. Självbestämmdhet är antingen kunskap eller kritiskt antagande. Tro är icke självbestämmdhet. Full självbestämmdhet förutsätter total kunskap om människans fem materie- och medvetenhetsvärldar.

²Antingen har man kunskap eller icke kunskap om verkligheten. Vetande är icke kunskap. Till vetande höra icke endast fakta utan även hypoteser och teorier i sådan blandning, att fackmän själva ofta ha svårt skilja fakta från fiktioner (antaganden, teorier). Den vetande är antingen kritisk eller okritisk. Den begripande kan vara hur okritisk som helst, ty enbart begripande räcker ej för att skilja på fakta och fiktioner. Den troende är tvärsäker och låter känslan absolutifiera vad han önskar tro. Han tror på fiktioner och försvarar dem med ”bevis”. Han kan godta nästan vilka skenfakta som helst, särskilt de historiska.

³Kritikern utgår ifrån, att vi utforskat endast en bråkdel av verkligheten. Han vet, att all kunskap är delkunskap. Han undviker all absolutifiering. Han godtar endast vad som slutgiltigt utforskats, varvid nya fakta äro uteslutna. Det betyder i praktiken, att han nöjer sig med antagandet tills vidare (hypotesen). I valet mellan tvivel och tro förblir alltså kritikern tvivlande. För honom är tro tecken på okunnighet. Kritikern är självkritisk, ty han är klart medveten om det fiktivas och illusivas suggestiva makt.

⁴Ju mer intellektet utvecklas, möjliggörande effektiv bearbetning av vetande och upplevelse, desto mindre troende och mer kritisk blir individen. Egen bearbetning är viktig för den som vill utvecklas. Egen undersökning befriar från osjälvständighet. Grundlig undersökning klargör vetandets otillräcklighet.

⁵Förutsättning för självbestämmdhet är kunskap om verkligheten, kritisk undersökning av vad man vet och icke vet, vad som är kunskap, antagande eller tro. Tid efter annan behövs en ny allmän inventering av egna åsikternas verklighetshalt. Liksom av förbiseende slinka ofta fiktioner ner i det undermedvetna. Ju strängare man förfar vid denna granskning, desto fler fiktioner utmönstras och desto lättare genomskådar man nya ”sanningars” fiktivitet. Undersökningen klargör tvivelaktigheten och felaktigheten i härskande åskådningar. Nedärvda betraktelsesätten äro till största delen fantasikonstruktioner. Civilisationsindividens åsikter och värderingar äro av sådant slag, att man får vara tacksam bli oberoende av dem. Allmänna opinionen är ingen upplysningskälla. Talet om att ”så säga, så göra alla” ger tungt vägande skäl för att kritiskt pröva, om man ej bör tänka, känna, säga och göra annorlunda. Naturforskningen har börjat ge oss kunskap om verkligheten. Men nästan allt återstår att utforska.

⁶Lagen för självförverkligande nödgar individen att själv söka, själv finna, själv förverkliga. Historien visar, att sökandet i mycket liknar en irrande. Individen har att själv avgöra, vad han vill antaga eller betvivla. Han blir också själv ansvarig för idiotiseringen av egna förnuftet. Auktori- teterna må gärna gälla för vad de kunna. Men de få aldrig åberopas såsom bevis, aldrig utgöra hinder för eget tänkande och aldrig vara några slutinstanser. Självbestämmdhet i större utsträckning blir möjlig först på humanitetsstadiet. Självbestämmdhet gör oberoende av men också tolerant mot andras åsikter.

⁷Utan självtillit saknas mod till självständigt tänkande och egen värdesättning, mod att frigöra tanke och framför allt känsla från traditionella uppfattningar och allmänna opinionens värderingar, mod att erkänna egen alltid stora okunnighet och oförmåga. Den, som icke tror, säger och gör som alla andra, har snart sagt hela världen emot sig. Krav på den rätt till frihet, som livslagarna ge, för på civilisationsstadiet till aldrig upphörande kamp mot frihetsbeskärande och livshämmande makter. Man kan gott påstå, att frihet saknas. Den yttre friheten är en illusion på grund av allmänna intoleransen och konventionstyranniet samt människors osjälvständighet och arrogans.

⁸Filosoferna leva i en fiktionsvärld, som icke har någon motsvarighet i verkligheten. Upplevelse är enda vägen till kunskap och nödvändig för förståelse. Det, som icke kan upplevas, är fiktion. Fiktioner äro nödvändiga för den mentalt utvecklade. Genom fiktionerna lär sig

individens att kunna tänka eller förvärva förmåga av mental aktivitet. Men han lär sig icke utan upplevelse att "tänka rätt" eller i överensstämmelse med verkligheten. Förutsättning för total upplevelse är förstånd (förmåga av objektiv medvetenhet om verkligheten) i människans fem världar. Förnuft (subjektiv medvetenhet) förblir i kunskaphänseende endast surrogat. Den som ser kan icke förklara för den blinde det som man måste se för att kunna fatta. Hans förklaringar måste missuppfattas. Och seendet är endast ett sätt att uppleva. Den, som förvärvat essential medvetenhet, upplever verkligheten på ännu ett annat sätt, icke genom iakttagelse utifrån utan inifrån genom medvetenhetens identifikation med materiella verkligheten. Han har icke längre behov av begrepp, eftersom han ögonblickligt på nytt kan uppleva avsedd verklighet. Han verkar också rörande "naiv" såsom fiktionkonstruktör vid sina hjälplösa försök att förgäves förklara även relativt enkla saker för "fiktionalisterna", särskilt om han är obevandrad i nationalbetonad fikcionalism.

3.34 Enhetstendensen

¹Självförvärvade egenartens tendens kan vara attraherande eller repellerande. Den attraherande är instinktiv enhetstendens. Den repellerande är söndringstendens. Utveckling mot enheten består för den repellerande egenarten i en omvandling av tendensen till attraherande. Detta sker genom att förvärva ädla känslor och egenskaper, låta fantasien syssla med allt som tillhör idealens värld: allt som är gott, sant, skönt. Därmed höjes emotionala vibrationsförmågans mottagare och sändare till attraherande vibrationernas molekylarskikt. Under utvecklingens gång når slutligen hela mänskligheten upp till kulturstadiet. Därmed blir kollektiviteten till inbördes hjälp istället för till hinders som på lägre stadier.

²Svårast att förvärva enhetstendensen har den, som med motsatt tendens strävar efter förädling i en oförstående, egoistisk (hatisk) och moralistisk (klandrande) omgivning. Det är icke lätt för den att förvärva aktning, beundran, dyrkan, respekt, vördnad, som insupit tidsandans och litteraturens vanvördnad och förakt för allt högre, vilket kommer till synes i allmänna förtalet, misstänklighöret av allas motiv, nerdragandet av all storhet och biografiernas nersmutsande av alla genier. Det är icke lätt förvärva förtroende och tillit till människor, när tidsandan söker påvisa allas och alltings opålitlighet. Det är icke lätt förvärva omedelbarhet, öppenhet och uppriktighet, när tidsandan medför missbruk av dessa egenskaper samtidigt som de förlöjligas såsom tecken på inskränkt och enfald. Det är icke lätt förvärva generositet och storsinnet, när tidsandan befrämjar odlandet av allsköns småaktighet och tarvlighet. Det är icke lätt förvärva vänlighet, tillgivenhet, hjärtlighet mot alla, när tidsandan är likgiltig, avvisande, ovänlig. Det är icke lätt förvärva takt, hänsynsfullhet, överseende, när tidsandan uppmuntrar till taktlöshet, påflugenhets, arrogans. Det är icke lätt förvärva ädla egenskaper, när tidsandan uppvisar och uppammar rakt motsatt tendens. Det är icke lätt och det går icke utan eget metodiskt och systematiskt arbete på förädling. Det arbetet skulle underlättas genom ömsesidigt stöd i sammanslutningar av likasinnade.

3.35 Lagen för förståelse

¹Förståelse är jagets aktualiserade, latent kunskap och bearbetade erfarenhet. Jaget i personligheten är jaget i dess tillfälliga begränsning. Jaget har ojämförligt mycket större livserfarenhet än kausalmedvetenheten. Jaget har genomgått alla föregående naturriken (involutionens och evolutionens). Men endast en bråkdel av jagets under alla involveringar förvärvade, sedermera latent kunskaper, egenskaper och förmågor aktualiseras av nya personlighetens upplevelser. Kausalmedvetenheten slumrar ännu hos individerna på civilisationsstadiet. Den väcks momentant till liv vid slutet av personlighetens upplösning, då den mottar syntetiserade mentalideerna, om sådana finnas. En gång självaktiv förvärvar kausalintuitionen ofelbar kunskap om människans fem världar. Men den kunskapen tillhör övermedvetenheten, tills jaget ingår i kausalhöljets

innersta centrum.

²Det beror på eterhöljets (skördehöljets) beskaffenhet, huruvida förståelsen kan aktualiseras eller taga sig uttryck. Saknas vibrationsförmåga i motsvarande fysiska molekyllarskikt, förblir förståelsen latent. Möta inga hinder, kan jaget i nya personligheten snabbt uppnå sin gamla utvecklingsnivå.

³Lagen för förståelse anger, att den förståelse jaget en gång förvärvat aldrig går förlorad. Förståelsen är instinktiv, automatisk och ögonblicklig. Omedelbara igenkännandet vid första upplevelsen förväxlas av okunnigheten med intuition. Utan erforderliga nya upplevelser förbli förvärvade kunskaper, egenskaper och förmågor latent.

⁴Dagsmedvetenheten är insamlare av upplevelser, erfarenheter och kunskapsmaterial. Allt jaget en gång förvärvat blir förståelse, anlag, förmåga i nya personligheten. Minneskunskap, vetande, som icke bearbetas och syntetiseras till mentalideer, är i stort sett värdelöst. Ju grundligare erfarenheterna bearbetas, desto klarare bli ideerna vid återerinring, desto mer utpräglade anlagen. Det arbete som nedlagts är undanjort för framtiden.

⁵Det fordras en solid fond av allmänna erfarenheter och likartade upplevelser, innan intrycken kunna syntetiseras till ideer. Den primitive lär ytterst långsamt av alla erfarenheter. Det är detta som gör att medvetenhetsutvecklingen på barbarstadiet är en så långsam process.

⁶Människorna ha i alla sina inkarnationer tillägnat sig fiktioner av alla slag. Dessa känna de omedelbart igen och kunna såsom något självklart snabbt tillägna sig hela fiktionssystem. Har ett dylikt förut behärskat individen, återtar det vid återseendet sin gamla makt med det självklarar rätt. Många taga denna självklarhet såsom sanningsbevis, gudsingivelse, intuition. Införlivas fiktionssystemet på nytt, blir det ett verkligt hinder för utvecklandet av verklighetssinnet, förståelse för verkligheten, typiskt hos filosofer, teologer, jurister.

⁷Missförståelse uppstår, när i orden inläggas olika erfarenhetsinnehåll, olika perspektiv, olika grader av livserfarenhet, olika grader av insikt och förståelse. De bli missförstådda, som icke beakta detta vid umgänget med andra. Absolut kan ingen personlighet förstå en annan, endast närma sig förståelse. Lättast förstår man dem på samma nivå, allra lättast dem i samma klan. Men ingen garanti finnes, ty vars och ens egenart är olik alla andras. Essentialmedvetenheten medför medvetenhetsgemenskap och därmed full förståelse.

3.36 Människans fel och brister

¹Moralen är moralisternas teorier och moralismen dessas omsättning i praktiken. Därmed torde det väsentliga vara sagt som behöver sägas om verklighetsvärdet av moralisternas uppfattning. Utan kunskap om verkligheten, livslagarna, utvecklingen och metoden för uppnående av livets mål fås konventionsmoral men ingen förnuftig rättsuppfattning.

²Människan är ingen radikalt ond varelse. Hon är på barbarstadiet en primitiv emotionalvarelse med outvecklat förnuft, ett hjälplöst offer för sin emotionala elementals aktivitet (bestämmd av omvärldens påverkningar: vibrationerna i lägsta emotionalmateriaerna). De befrämja icke hennes utveckling. Dem hon själv utsänder kunna icke vara ädlare. Under tusentals inkarnationer har människan varit människans varg i det hatets krig, som alltjämt rasar på vår jord. Även på civilisationsstadiet dominerar den egoistiska, hatiska inställning hon längesedan förvärvat. Det är icke underligt att människan är ond. Skulden därtill är allas vår gemensamma skuld. Envar får betala sin andel och den är dryg. Snabbaste sättet gottgöra är att sträva efter enheten.

³Moralisterna äro i sin okunnighet aningslösa om betydelsen för individen av uppenbara brister och fel, vilka bl.a. äro utvecklingsfaktorer och livshjälpare. Bristerna klargöra frånvaron av nödvändig insikt och förståelse, behovet av motsatta förtjänster, balans och måtta. De lära oss inse moralens och moralismens livsmissstag och hos oss själva upptäcka det vi envisas med att vilja se endast hos andra. Det moralisterna behaga kalla fel och brister behöver icke i något hänseende strida mot livslagarna utan kan vara skenbara eller, alldeles särskilt, obefintliga brister.

⁴Vi behöva få en ny grundsyn på människan (istället för den livsfientliga moralisterna inympat), som hjälper oss att icke stirra på fel och brister utan att se på förtjänster, hjälper oss att taga individen sådan han är och därigenom hjälpa honom i hans livskamp. Ty ”hjärtat känner sin egen bitterhet”, hur än skenet tycks bedra. Vi hjälpa icke genom klander utan genom vår godhets öppna famn. Genom att vara den hon är, är människan (med alla sina självklara ofullkomligheter) lika fullkomlig på sin utvecklingsnivå som klippan i havet, liljan på marken och djuret i skogen. Hon har dessa riken bakom sig i utvecklingen och om hon ännu är långt ifrån andrajagets rike, skall hon en gång med sin potentiella gudomlighets omistliga rätt nå detta såväl som alla andra livets mål.

⁵Individen har genom alla de olika naturrikerna förvärvat ett otal egenskaper och förmågor. De lägre äro förutsättning för de högre och ersättas undan för undan med nya. De flesta har han ingen användning för vidare. Att ett otal fortfarande önskvärda förmågor icke kunna göra sig gällande, kan bero av olika orsaker. Individen behöver dem icke i denna sin inkarnation. De skulle kunna vara till hinders genom att dra intresset från viktigare. Personligheten kanske skall tvingas specialisera sig på otillräckligt utvecklade eller felande talanger. Oförmågan kan också bero på dålig skörd. Behövas de framdeles för fortsatta utvecklingen, kunna dessa latent, en gång förvärvade egenskaper snabbt aktualiseras.

⁶Varje utvecklingsnivå medför förvärvande av nya egenskaper eller förmågor. De kunna graderas från noll till hundra procent, från första trevandet till fulländningen. De hundraprocentiga falla bort. De ha fyllt sin uppgift. Hithörande erfarenheter ha förvärvats och införlivats i livsförståelsen.

⁷På varje nivå dras vi med en mängd egenskaper, som genom erfarenhet få tillfälle långsamt äntra den hundrigradiga skalan. Befinna de sig långt nere, kalla vi dem brister, ty det brister i fulländningen. Dessa brister avhjälpas under den fortsatta utvecklingen.

⁸Bristerna behöva icke bero på utvecklingsnivån, av de till denna hörande fiktionerna och illusionerna eller felande positiva egenskaper (outvecklade eller inaktiva). De kunna vara utslag av egenart eller dygder, vilka (såsom hos moralisterna) genom överdrift blivit laster. När de uppenbarligen skada individen, beror detta alltid på dålig skörd.

⁹Såsom fel kan betraktas allt som tillhör lägre nivå än individens egentliga. Alla fel äro dålig skörd. Alla uppenbara fel äro mycket dålig skörd. Vi ha ådragit oss dem genom medvetna misstag, icke genom okunnighetens misstag ifråga om ännu okända livslagar. Vi ha ådragit oss dem genom förmåtenhet, missbruk av kunskap och makt, brott mot enheten. Till 99 procent bero de på vårt dömande av andras fel eller misstänkliggörande av livets ädlingar på höga nivåer. Med skvaller och dömande motverka vi individens strävanden att bli bättre.

¹⁰Felen äro påtvingade. Endast erfarenhet, ofta lång och bitter erfarenhet, kan effektivt bibringa individen det han måste men icke vill lära. Genom att själva bekajas med de fel vi fördöma, lära vi slutligen förståelse, att icke utesluta någon från enheten. Av alla fel tycks dömandet vara det svåraste att bota.

¹¹Det kan höra med till dålig skörd att individen omöjligt inser egna fel. De behöva då förstärkas, tills de slutligen bli tillräckligt tydliga.

¹²Individen kan vara relativt god, sann, rättrådig, tolerant, storsint o.s.v. i oändlighet. Han kan samtidigt vara relativt ond, osann, orättrådig, intolerant, småsint o.s.v. i oändlighet. Ett vet man med säkerhet: hans begrepp om rätt och orätt, gott och ont tillhöra hans nivå och utvecklas med varje nivå.

¹³Människan är på civilisationsstadiet ett helt av allt det motsägande hon ärvt, påtvingats genom uppfostran, automatiskt inhämtat och själv lärt. Hon är i stort sett ett kaotiskt reaktionscentrum med motsatta sätt att tänka, känna, säga och göra, av på ”slump” tillkomna komplex.

¹⁴Moralisterna försöka klassificera människorna efter deras fel. Ty även om man lyckas övertya högsta intellektuella skikten om moralens och moralismens skadlighet, kommer det alltid att

finnas moralister så länge det finns hat i världen. Därför bör ytterligare betonas, att individen icke kan klassificeras efter sina fel. De största fel kunna förekomma t.o.m. på humanitetsstadiet. Ty de äro dålig skörd. Och den kan ingen undgå.

3.37 Personlighetsbedömning

¹På idealitetsstadiet är människan äntligen hemma i sin egentliga värld, är jaget såsom kausaljag fritt från personlighetens alltid stora begränsning. Innan dess är jaget vad som återupplivats genom nya inkarnationens erfarenheter. Vid bedömning av personligheten måste hänsyn tas till jagets latent insikter, egenskaper och förmågor, som kunna snabbt väckas till liv av nya upplevelser.

²Essentialjaget kan bedöma personligheten. Därtill fordras nämligen icke endast kännedom om egenart, utvecklingsnivå, föregående inkarnationer, senaste inkarnationens mening samt tillmätt skörd utan även medvetenhetsgemenskap.

³Psykoanalytikern skulle kunna analysera personligheten i hundra år utan att komma till klarhet, emedan jagets övermedvetenhet förblir oåtkomlig. Det man genom drömtydning kan få fram ur det undermedvetna må vara intressant men berör likväl endast ytskikt av medvetenhetsoceanen. Medvetenhetsanalysen eller karakterologien kan aldrig nå längre än till typkännedom och generella slutsatser, icke bedöma individens särart. Analys är ett vanskligt företag, som särskilt moralisterna med sin okunnighet, oförmåga av sakligt bedömande, fanatism och frånvaro av mest elementära livsförståelse böra avstå ifrån. Även systematikerns generaliseringar bli lätt godtyckliga härledning och uppdelningar. Samma egenskaper kunna av olika individer förvärfvas genom helt olika erfarenheter. Undersökning av föregående inkarnationer är ofrånkomlig. Ytligheten framgår av att psykologerna ännu ej upptäckt de två motsatta tendenserna och dessas fundamentala betydelse. Individer, som äro eoner äldre och alltså på högre utvecklingsstadium, kunna av psykologerna taxeras till lägre nivå än en individ på höjdpunkten i sin nivå inkarnationsserie med nivåns fulländade egenskaper och samlade goda skörd. De övriga personligheterna i en serie äro specialiseringsinkarnationer, i vilka endast föga av jagets latent egenskaper skönjes. Den personlighet, som beretts tillfälle att förbättra dåliga eller utveckla felande egenskaper och förmågor inom nya livsområden, kan förefalla mycket bortkommen och bristfällig, innan i senare inkarnationer erfarenheterna hunnit syntetiseras.

⁴Livsokunnighetens bedömningar äro alltid felaktiga. Människorna bedöma efter skenet, god och dålig skörd och dessas yttringar, framgång eller misslyckande, andras omdömen samt icke minst efter sig själva. Ägde vi möjligheter bedöma, skulle skenväsendet icke vara så totalt genomfört och effektivt förblindande.

⁵Det sken, i vilket individen framstår för samtid och eftervärld, kan vara lika bedrägligt som öknens fata morgana. Skenet, såväl för som mot, kan vara ödesbestämd skörd. Skenet är ofta den roll individen valt att spela på världsteaterns maskerad. Skenet är ofta det beteendemönster han tvingats anlägga i uppväxt- och yrkesmiljö. Vad veta människorna om motiven, ofta dolda för den handlande själv? De analysera en mask, en roll, en konventionernas robot eller kanske en indignationens protest mot hela humbugen. Vad veta de om sina närmaste, föräldrar, syskon, barn? Hycklarna, de världskloka och konventionella, dem som göra en fetisch av anständigheten, har ännu skonsamma livet berett möjlighet att ha skenet för sig. De, som vägra delta i skenväsendet, som visa sig som de äro, få ofta skarpare än livet avsett skenet emot sig. Meningen med det gamla talesättet "världen vill bedragas" är, att skenet bedrar dem som själva välja skenet. Ju mera litteratordoktorerna försöka sig på "sanningsenliga" personlighetsskildringar, desto tydligare visa de sitt beroende av tillfälligheternas, bagatellartade omständigheternas sken. Mycket skulle vinnas, om psykologiska tolkningar och moraliska värdesättningar i biografier betraktades såsom bevis på ovederhäftighet.

⁶Värdelösheten i omdömet framgår av de ofta ytterligt motsatta värderingar, som kommit jagets

olika inkarnationer till del, beroende på skördelagens tillämpning. ”Bristen” avhjälpas genom ”misslyckade erfarenheter”, ”felet” botas genom dålig skörd. Människorna ana ej, att de i stort sett endast begå misstag, även när de tro sig vara mycket duktiga.

⁷Vad veta människorna om motiven? Ett enda exempel må ge antydningar. Man kan visa tacksamhet, emedan det hör till god ton, det är klokt, det lönar sig, motsatsen vore dumhet, skvallret går och förstör, det är en ädel egenskap, man är ju tacksam, är ju synnerligen ädel etc. i oändlighet. Tacksamhet kan kännas som en skuld, en plikt, en förmån. Egenskaperna ha olika grader. Grad, motiv, nivå höra samman. Ingenting förfalskas så lätt som egna motivet. Självbedrägligheten tillerkänner sig det högsta den hört talas om.

⁸Osjälvständigheten i bedömningen visar sig i utforskandet av allmänna omdömet. Vad andra säga om individen hör till skvallret och förtalet. Osäkerheten i bedömningen framgår av att människorna med känslans eviga ostadighet (när den ej dirigeras av komplex) i sina omdömen likt rö för vinden vaja hit och dit alltefter skvallrets blåst.

⁹Människornas egna omdömen äro ytterligt subjektiva från egna nivån med dess begränsade erfarenhet och uppfattning, egna idiosynkrasier (fiktionser och illusioner som de aningslöst godtagit) samt egoismens utslag (som de likaledes anse ofelbara).

¹⁰Bedömningsnivån kommer till synes i graden av relativering. De flestas omdömen äro absoluta. Men individens egenskaper äro sällan hundraprocentiga. ”Säg ej, att Caesar är tapper. Säg att han var tapper då och då.” Det var välviljan, som bedömde efter det bästa. Hatet ser alltid blott det sämsta.

¹¹Egoismens, antipatiens, hatets motiv äro otaliga. Man kunde fylla volymer med anledningarna och uttryckssätten. Fatal blir hatets iver finna fel och brister hos ädla själar på högre nivåer, för att icke tala om avatrar. Otillförlitligheten i historiens slutliga omdöme framgår av att alla skildringar av avatrar äro förfalskningar. I ännu högre grad gäller givetvis om dessa, att det man vet om en människa, levande eller död, är endast legenden om henne. ”Historiens rättvisa dom” ingår i det pris genierna betala för att få tjäna mänskligheten. Att vänligt uttryckt misskännas och missaktas av samtiden och smutsas av alla i den alltid oförvitliga eftervärlden, är något som kanske förtjänade beaktande, när man skall försöka utreda begreppet ”offer”.

¹²Vi sakna möjlighet bedöma individen. Däremot äro de generella sammanfattningar, som ingå i begreppen typer, utvecklingsstadier, epoker, generationer etc., möjliga. Det oåtkomligt individuella bortfaller, det typiska eller gemensamma i massföreteelserna framträder. Vanligtvis förfara människorna tvärtom. De förkasta indignerat t.ex. Schopenhauers förklarliga misantropi men äro genast beredda blint tro allt otroligt ont om alla som ryktet skvallrar om och applådera hänförda de strindbergiska karikatyrerna. Det generella förkastas och det individuella godtages. Det vanliga förvända bedömningssättet.

¹³Vid bedömning flytta vi ner dem på högre nivåer och upp dem på lägre nivåer till vår egen nivå. Det kan ha sina risker. Många ädla naturer ha gjort de mest fatala misstag vid bedömningen genom att förutsätta samma idealitet, respekt för visat förtroende, oförmåga av utnyttjande.

3.38 *Självblindheten*

¹Aldrig ens i sitt djupaste förfall skulle delfiska oraklet givit sin devis (”känn dig själv”) den tolkning okunniga eftervärlden godtagit såsom självklar: förvärva vishet genom självanalys. Devisen var ingen uppmaning utan igenkänningstecknet för de invigda i högsta mysterierna, i vilka man lärde, att endast andrajaget kan förstå förstajaget. Icke söka känna sig själv utan glömma sig själv och sin löjliga obetydlighet är det väsentliga.

²Självförverkligandet består i att själv söka allt, själv finna allt, själv uppleva, begripa, förstå allt (verkligheten, livet och lagarna för tillvaron) samt själv förverkliga allt. Det är en lång, tung, svår väg att vandra. Och det finns ingen genväg.

³För att känna sig själv måste människan veta, vad hon har varit, sina latent möjligheter, fulla

meningen med sin inkarnation. Människans omedvetna är hennes kontakt med alla människans världar. Dem lär man icke känna genom självanalys. Och dem måste man känna för att förstå sig själv. Människan är självblind tills hon blivit Människa. Självkänedom förutsätter kunskap om allt annat. Det sista hon lär känna är sig själv.

⁴På lägre stadier förvärvar människan självaktivitet genom självbevarelsedriftens kamp för existensen och utvecklar egenskaper och förmågor, som möjliggöra ökad aktivitet och allt starkare aktivitet i allt högre världar. I omedvetenhetens skydd utvecklas hon. Kunde självanalys ge kunskap, skulle den öka självupptagenheten. Ju mer hon avsiktligt söker bli osjälvisk, desto mer egoistisk blir hon. Ju mer hon analyserar sig själv för att bli god, desto mera självgod blir hon. Endast genom att glömma det lägre hon är, kan hon finna det högre som hon skall bli. Det är meningen med paradoxen: bli den du är. Hon lär sig tillit till sitt omedvetna genom erfarenhet av att i det spontant omedelbara komma hennes nivå's högsta insikt och förmåga till uttryck.

⁵Självanalysen ökar rådvillheten och hjälplösheten. Självblindheten är ett skydd. Kunde hon se sig sådan hon är i en sanningsspegel (denna löjliga, okunniga, förmättna, föraktande varelse), skulle hon aldrig hämta sig från den chocken. Det hon analyserar är att hon vet, begriper, kan mycket, har utfört saker, är mycket dygdig, ädel etc. i oändlighet. Utan denna självkänsla skulle de flesta falla samman. Och däri visar sig deras livsokunnighet. Syndabekännelsens självbedräglighet visar sig i att det hon tror vara synd endast är mycket ytliga yttringar av men icke upphovet till det onda: egoismen och hatet. Teoretiskt medge alla sin ofullkomlighet. Med de bli djupt kränkta, om man på deras egen begäran påpekar den för alla mest påtagliga ofullkomligheten. Däremot upptäcka de massor av fel hos nästan. Kallar hon sig själv usel, så bli andra bara så mycket uslare. Hon anar ej, att den, som anser sig bättre än andra, har mycket långt kvar till enheten. Självbedrägeriet är oändligt subtilt. När individen tror han befriat sig från sin egen märkvärdighet, är han märkvärdig däri, att han icke alls känner sig märkvärdig.

⁶Följande anekdot är typisk för självbedömningen. Någon skrev om ett sällskap, att samtliga medlemmar utom en enda voro idioter. Sällskapet kände sig smickrat. Envar ansåg sig nämligen utgöra undantaget. Man erinrar sig Schopenhauers ord, att det finns i världen alltid en idiot mer än envar tror.

⁷I sin egocentricitet känner sig människan såsom universums medelpunkt. Allt värderas efter betydelsen för henne själv. Visheten börjar med, att hon upphör att vara centrum i sin cirkel och istället sätter dit ett ideal, icke för att bli idealisk utan för att glömma sig själv.

⁸Vägen till självkänedom är studiet av mänskligheten. Okunnigheten säger: sådan är den individen. Se Människan! Detta urgamla uttryck gällde icke en viss person utan betydde: sådan är du. Du är sådan som den du beundrar. Du är sådan som den du föraktar. Sådana äro dina bästa och sämsta möjligheter. Sådan är du såsom delaktig i mänskligheten. Sådan har du varit. Sådan kan du bli igen. Sådant är ditt öde.

⁹Högre objektiv medvetenhet avläser andras medvetenhetsyttringar: den emotionala andras känslor, den mentala andras tankar. De flesta skulle icke uthärda de synerna. Men det är vägen till självkänedom genom människokänedom.

¹⁰På Isisstatyens sockel lästes inskriften: "Ingen dödlig har lyftat min slöja." Jaget såsom enbart personlighet kan aldrig lyfta slöjan. När jaget vordet kausaljag förmår detta, upptäcker det sig självt.

3.39 Personlighetsförädling

¹Personlighetens förädling är resultatet av jagets arbete. Det är ett av jagets sätt att uppnå högre nivåer.

²Liksom dieten har sin betydelse för organismen, så har vad individen ser och hör och alltså upptar i dagsmedvetenheten sin betydelse. Intrycken sjunka snabbt ner i det undermedvetna med ofrånkomlig effekt. Givetvis påverka de också dagsmedvetenhetens känslor och tankar.

³Det är icke lätt förvärva en ny positiv egenskap. Varje egenskap förutsätter en hel del andra egenskaper. Ju större dessas kapacitet, desto större möjligheterna för den nya. Hindrande, negativa egenskaper försvåra uppgiften, särskilt som dessas dåliga sådd först måste skördas. Spänningen mellan gamla och nya medför ofta brist på balans, brister som förstärkas av nästan alltid oförstående omgivning samt de indignerade, skadeglada moralisterna.

⁴Envar beundrar eller finner vissa egenskaper mer åtråvärda än andra. Beundran underlättar förvärvet. Intresset är också vägledande. Genom uppmärksamheten inristas medvetenhetsinnehållet i det undermedvetna. Vissa egenskaper intaga nyckelpositioner i det omedvetna och uppamma närbesläktade. Förmågorna av beundran, tillgivenhet, deltagande kunna från svagaste början omsluta alla andra ädla egenskaper. Såsom prov på önskvärda egenskaper anförs några få. Envar kan själv komplettera listan.

⁵Godhet är sammanfattning av alla ädla egenskaper. Naturligtvis missbrukar okunnigheten den beteckningen med begreppsförvirring och förfalskning av rättsuppfattning och ideal som resultat.

⁶För att idealen ska kunna förverkligas måste idealen intaga självmärkvärdighetens plats. Detta medför enkelhet. Man upphör att vara något som man icke är, känna något annat än man inser vara rätt och sant, låtsas för att dupera eller behaga andra. Enkelheten är storhetens sätt att vara stor. Enkelheten tas ofta av okunnigheten såsom erkännandet av fiktionen om jämlikheten. Kulturindividen måste räkna med att bli missförstådd i allt vad han säger och gör, icke säger och icke gör.

⁷Omedelbarheten är den instinktiva livsgenialiteten, den spontana yttringen av det omedvetnas visshet och säkerhet. All avsiktlighet, beräkning, förställning, förkonstling är den främmande. Den är en underbar egenskap, som underlättar allt i livet, genialiskt förenklar och löser annars olösliga problem. I omedelbarheten kan övermedvetenheten taga sig uttryck. Omedelbarheten förstörs av självanalys, självgodhet, moralism.

⁸Osårbarhet är en absolut nödvändig egenskap i fysiska och emotionala världarna med deras repellerande tendenser. Sårbarhet omöjliggör attraktion, gör beroende av andras hat (bristande uppskattning m.m.), är värnlös mot nedrigheter. Osårbarheten måste vara ovillkorlig och total, bepansringen från huvud till fot. Balder den gode stupade för svaga mistelspjutet, Akilles för sårbarhet i hälen. Den sårbare förgiftar egen tillvaro med sin idiotiska inställning. Första förutsättning för självförverkligande är förvärv av ett osårbarhetskomplex. Man frågar aldrig efter hur det känns och blir osårbar, emedan man vill vara det.

⁹Glädjespridaren är en sann välgörare i de flestas dystra, glädjelösa liv. Glädjen är solen i mörkret, oasen i öknen. Vänlighet mot alla utan undantag hör till vanligt folkvett och enklaste takt. Det står illa till med en mänsklighet, som behöver ett dylikt påpekande. Tjänstvillighet i livets otaliga små tillfällen gör livet rikt för alla och en själv. Genom att tro alla om gott blir man själv bättre och hjälper andra bli bättre. Genom att tro ont blir man själv sämre och ökar ondskan i världen. Det är därför även det "sanna" i förtälet skadar alla som befatta sig därmed. Den som gör andra lyckliga blir själv lycklig. Det är också enda sättet förvärva varaktig lycka.

¹⁰Rättrådighet innebär opartisk, opersonlig bedömning, oberoende av egen fördel eller nackdel, sympati eller antipati, vänskap eller fiendskap. Därmed närbesläktad är sportsmannaandans sinne för ärligt spel samt ridderligheten.

¹¹Storsinnet är uttrycket för sinnets generositet och ädelhet. Den härliga egenskapen är främmande för all småaktighet, hämndgirighet, avundsjuka, beräkning, tarvlighet. Att den är nödvändig för aktiveringen av emotionala övermedvetenheten gör den mera åtråvärd.

¹²Uppriktighet, trohet, tacksamhet äro ädla egenskaper, som ha det gemensamt, att de förutsätta ömsesidighet för att individen skall kunna visa dem för andra. De få icke missbrukas. Genom att utnyttjas stärka de ondskan. Att låta hänsynslös cynism, tilltagsen fräckhet eller skrupelfri beräkning missbruka ädla egenskaper är att göra godheten rättslös och medverka till dess undergång.

¹³Uppriktigheten är en viktig faktor i vårt sökande, ett resonansorgan för uppfattande av äkta och oäkta, sant och falskt. Det avtrubbas genom fanatism. Direkt instinktförstörande är allt självbedrägeri. Lögnaktigheten är största förstärkaren av illusiviteten.

¹⁴Missbrukas lojalitet och solidaritet såsom påtryckningsmedel mot idealen, kan trohet visas endast dessa. Plikttrohet är helt enkelt vanlig pålitlighet.

¹⁵Tacksamhet är en ursprunglig känsla, som lätt hämmas genom krav. Att utsättas för ömsom ”välgörenhet”, ömsom neslig behandling föder ingen tacksamhet. Den egenskapen är i hatets epok mindre vanlig än livsokunnigheten tror. Den, som med vackra ord söker avbördas tacksamhetsskuld, betalar med falskmynt. Ord äro vibrationer i luften.

¹⁶Utan gott föredöme blir all uppfostran endast utsagd uppmaning till förställning. Ideal få aldrig predikas. Däremot kan man ge ungdomen ädla gestalter (historiska eller sagans) att beundra. Uppfostrans mål är icke att grundlägga goda vanor. Vanan utgör en hämning, som försvårar förnuftig förändring eller anpassning. Vanan mekaniserar, robotiserar, avtrubbar mottagligheten för det nya värdefulla, gör oemottaglig för intryck, förstör omedelbarhetens spontana kraft. Det som inläres genom tvång förslavar eller väcker trotsinstinkten. Ingen bör lämnas i okunnighet om de ideal som han har minsta utsikt att förstå. Därmed har uppfostran gjort sitt. Envar väljer sedan själv det som motsvarar nivån. Genom tjat förbindas ideal med olustkänslan. Vänlighet, så få föreskrifter som möjligt och bestämdhet äro nödvändiga. Annan bestraffning än förlust av privilegier är obehövlig. Att få hjälpa till i hushållets små bestyr bör betraktas som en förmån. Man kan icke påräkna förtroende utan att själv visa förtroende. Omogna sakna möjlighet att bedöma och alltså kritisera, unga att själva rätt värdera. Genom att odla kritiklusten uppammar man självöverskattning och förakt, vanvördnad och respektlöshet. Kritik förutsätter totalkännedom om motsvarande speciella kunskapsområde. Det tillkommer ingen, allraminst ungdomen, att mästra historiens genier.

3.40 *Levnadskonst*

¹Levnadskonsten är tillämpningen av förvärvat livsförståelse. Den har liksom livsvisheten många grader. Det är med levnadskonsten som med all annan konst. Den förvärvas genom arbete och möda under många liv, till att börja med utan synbart resultat. De, som sträva efter förädling, försättas enligt ödeslagen under kommande liv i förhållanden, som gynna deras utveckling och underlätta deras strävan.

²Civilisationsstadiets bohemer, epikureer, helgontyper, moralister, pedanter och puritaner sakna förutsättning för levnadskonst, som är möjlig först på kulturstadiet. Det är lika grundfalskt tro att människan är här på jorden för att göra ingenting, roa sig, vältra sig i lyx och nöjen som att predika meningslös askes och försakelse, missunna sig sin del av detta livets goda och tillfällen till avkoppling. Vi äro icke här för att vara lyckliga utan för att göra erfarenheter och lära av dem, lära känna verkligheten och livet. Varje personlighet har sin speciella livsuppgift, sitt livsmål, är ett nytt jagets försök till utforskning av nya livsområden. Att personligheten på civilisationsstadiet ofta misslyckas, bör icke förvåna. Den livsokunnige märker ej, att livets mening för individen är den mening han själv kan inlägga i livet.

³Felaktig livsinställning medför krav på livet och på andra, krav som livet icke bereder möjlighet tillfredsställa, krav på lycka som endast individen själv kan förvärva. Vi ha det så som ödet bestämt enligt skördelagen. Liv är icke lidande. Lidandet är dålig skörd av dålig sådd och upphör, när sådden skördats.

⁴Barbaren avskyr arbetet. Civilisationens nöjen trötta ofta mer än arbete, göra arbetet olustigt och förtyliga livsuppfattningen. ”När livet är som bäst, är det arbete och möda” är ett urgammalt esoteriskt axiom. Människan är påfallande litet lämpad för nöjen. (Nos vrais plaisirs sont nos besoins.) Bästa nöjena äro våra behov. Den har gjort gott val, som kan uppgå i sitt förvärvsarbete och däri finna tillfredsställelse, särskilt om arbetet gagnar utvecklingen och tjänar enheten.

⁵Till levnadskonst hör konsten att glömma sig själv, att syssla med annat än sig själv, att hålla uppmärksamheten borta från sig själv. Det är detta, som utgör största tillfredsställelsen i förströelsen, fastän folk ej förstå det, som sakna förmåga att av sig själva spontant koncentrera sig på intressen, som kräva uppmärksamhet. Det är därför man gör klokt i att ha flera omväxlande intressen, ju fler, desto bättre, om man ej kan fångas av något visst.

⁶Livsokunnigheten tror, att lyckan består i yttre omständigheter och av yttre ting. För de flesta består lyckan i någon illusion: att vara någonting, kunna någonting, i egen förträfflighet, i ära, rikedom, makt etc. Oförlorbara lyckan består i metodiskt förvärvade förmågan att glömma sin i grunden löjligt obetydliga personlighet med alla dess pockande krav, aldrig tillfredsställda önskingar och otaliga orosanledningar samt i att odla enhetstendensen och leva för ett ideal. Den, som jagar efter lyckan, finner den aldrig. Lyckan kommer till den, som icke behöver den, som lever för att göra andra lyckliga.

⁷Till levnadskonst hör att öka glädjen för andra, göra livet lättare att leva för alla. Den fördyrar egen tillvaro, som förstör glädjen för andra, gör allting tyngre och svårare att uthärda.

⁸Till levnadskonst hör livsförtröstan. Livstillit är tillit till de omutliga, orubbliga livslagarna. I livet kan allting hända, när och var som helst. Den, som förvärvat livstillit, kan bära ödets hårdaste slag. Den oförberedde bryts ner av egna skräcksyner. Fruktan är vår största fiende, förrädaren, som förlamar och förblindar. Heroiska inställningen är den enda förnuftiga: att leva tragiskt (sådden måste skördas) men aldrig ta det tragiskt. Varje annan inställning ökar lidandet. Till levnadsvishet hör, att icke beröva sig samlade sansen genom att bekämpa ”olyckor” i förväg, icke förstora olyckor genom att stirra på dem. Som regel gäller, att ”ingenting blir så bra som man hoppas, ingenting så svårt som man fruktar”. Fantasien frossar i utsvävningar och gör livet till himmel eller helvete. Visdomsordet lyder: ”Ta det lugnt, så blir allting bra.”

⁹Två svåra saker höra med till levnadskonst: att lära sig älska ensamheten och förvärva behovet att tåla vad man vet. Båda äro nödvändiga. Det är i ensamheten vi tillgodogöra oss det som vårt omedvetna har att lära oss. Den som sladdrar, pratar bort sig själv och andras förtroende samt sår mycken dålig sådd. ”Vilja, veta, våga, tåla” är esoteriska vishetens sammanfattning.

¹⁰Livet består i en oändlig serie problem, som endast individen själv kan lösa på enda riktiga sättet, liksom envar måste finna sina sanningar på sin nivå, innan han är mogen för nästa. Levnadsregler liksom hypoteser och teorier underlätta orientering. Därmed ha de fyllt sin uppgift. Regeln är generaliserad erfarenhet, efterklokhetens konstruktion till förklaring för visst handlings-sätt och tillhör en viss nivå. Regeln måste individualiseras för att passa på konkreta fallet. Den som behöver regler saknar förmåga bedöma fallet och anpassa regeln. Levnadsregler tillhörande alltför hög nivå förvirra och fördumma. Ju fler regler man samlar på, desto mera rådvill blir man. Bli reglerna tvångsregler, grundläggas allsköns hämningar med sjukt samvete, neuros, livsångest. Icke en gång överlagt handlar man efter regler utan sakligt, ändamålsenligt och senare instinktivt, spontant.

¹¹Fiktionerna kan man gärna beröva folk men icke illusioner, såvida de icke uppenbart skada. Livsblindhet är ofta barmhärtighetens slöja, ofta nödvändig för full effektivitet. Genom att för tidigt beröva individen de illusioner, som för honom göra livet värt att leva, fylla hans liv med intressen och glädjeämnen, verka höjande och förädlande, gör man honom största otjänst. Mången har på det sättet berövats sitt ideal, sin livsglädje, sitt livsinnehåll. Moralisterna äro specialister på dylika livsdumheter.

HINDER FÖR SJÄLVFÖRVERKLIGANDET

3.41 Söndringstendensen

¹Egenarten har sin långt före kausaliserings förvärvade tendens. Detta betyder emellertid ej, att de vibrationer, som utifrån påverka individen, sakna sin betydelse. De äro tvärtom på lägre

stadier bestämmande. De "kosmiska" vibrationerna verka i emotionaleonen övervägande repellerande, varför de allmänna inflytandena äro ogynnsamma. Man kan därför säga, att civilisationsindividens emotionalinstinkt är mer eller mindre repellerande. Atlantiderna utgjorde fjärde rotrasen, emotionalrotrasen. Deras historiska uppgift var att förädla det emotionala. De förfelade som bekant uppgiften. De till denna rotras hörande nationerna odla alltjämt söndringstendensens nationalism, intolerans och arrogans, därtill i viss mån förledda av den ännu unga ariska rotrasen. Men det är intet försvar. Den äldre rasen skulle varit förebild för den yngre. De, som alls fatta vad som menas med kollektivt ansvar, kunna kanske spåra resultaten genom tiderna. I det sammanhanget bör påpekas, att individens dåliga skörd kan låta honom födas in i en ras med dålig skörd. Både ras och individ äro att beundra för sin livsheroiska inställning, icke att idiotiskt förakta.

²Civilisationsindividens har naturligtvis attraherande känslor. Sålänge han befinner sig i förhållanden, som tillgodose hans egoism, känner han sig sympatiskt stämd mot andra. Det är när den väl dolda egoismen icke blir tillfredsställd, som repellerande tendensen gör sig gällande. De som så kunna välja behaglig omgivning och angenäma bekantskaper. Detta underlättar avsevärt självbedrägeriet. Individens känner sig fylld av ädelhet, goda föresatser etc., och är lyckligt aningslös om graden av sin egoism. För övrigt skulle han anse sin egoism berättigad och altruismen överspänd och orimlig.

³Renodlad emotionalitet är begär. Begäret är mentalt blint, upplyses av förnuftet och ingår förening med tanken. På detta sätt uppstå känslor, som äro tankefärgat begär, i vilket begäret är dynamiska kraften. Tanken kan på emotionalstadiet icke behärska en känsla direkt utan endast indirekt genom en annan känsla, vanligtvis den rakt motsatta. Genom metodiskt tänkande kan vilken känsla som helst uppbyggas. Vanligtvis uppstå de obeaktat (enär individen saknar intresse för medvetenhetskontroll) genom uppmärksamhetens inriktning. De flesta äro medfödda, latent, odlade i många liv och kunna lätt återvinna sin gamla styrka. Känslan uppbyggs genom att tanken dröjer vid viss anledning. Så utbildas till exempel avunden genom ständiga jämförelser mellan egna och lyckligare lottades förhållanden och kan naturligtvis förstärkas därefter, att den genast inflammeras, när individen ser eller hör någon, som har något, fått något, lyckas i något etc. Avundens illusion sammanhänger med fiktionen om livets orättvisa och kan försvagas genom insikten att alla slags jämförelser mellan individer äro vilseledande. Närbesläktad med avunden är skadeglädjen, som fröjdas åt andras dåliga skörd. Ju starkare hattendensen, desto starkare bli dylika negativa känslor. Känslan förstärks genom upprepning från svagaste, omärkliga medvetenhetsyttring till intensivaste affekt. Hur subtil känslan kan vara, framgår av Laroche Foucaulds iakttagelse, att "i våra bästa vänners olyckor finnes alltid något som icke misshagar oss". Avunden är lika allmän som livsokunnigheten är stor. Många avundas alla som ha det bättre och missunna alla att få det bättre. Avunden är givetvis fatal livsdumhet. Ty därmed berövar man sig själv det, som man annars förvärvat sig rätt till. Den, som gläds åt andra, och med andra sår god sådd för egen del.

⁴Så länge moralfiktionalismen, denna söndringstendensens typiska civilisationsprodukt, behärskar mänskligheten med sina dogmer, fortsätter klandret av andra, och resultatet blir det ömsesidiga, eviga dömandet. Man glömmar därvid, att envar har rätt få vara den han är, så länge han lämnar andra samma rätt. Hatets analys av andras egenskaper och beteenden omgärdas med indignerad försäkran, att det endast gäller önskan att bättre förstå. Ingen analys ger förståelse, vilken alltid är omedelbar.

⁵En av moralismens mest fatala följder är det idiotiska föraktet, kanske den enda egenskap alla fulländat till hundra procent. Har det blivit till vana, vidgas det efterhand och går ut över allt fler. Överallt söker och finner denna vidunderliga skarpsynthet motiv till allt djupare förakt. Till föraktets olika yttringar har språket redan en mängd beteckningar: avståndstagande, hånfullhet, högdragenhet, nedlåtenhet, respektlöshet, ringaktning, taktlöshet, tillknäpphet, vanvördnad etc. Till slut går föraktet ut över allt levande och lägger grunden till hänsynslöshet. På lägre nivåer tar sig

föraktet allt brutalare uttryck: elakhet, grymhet, hårdhet, hämndgirighet, långsinthet, oförsämhet, tyranni, utnyttjande.

⁶Ett annat utmärkande drag hos moralisten är självgodhet. Denna självförträfflighet vittnar om total livsblindhet. Man har mycket långt kvar, innan man blir kvitt egen märkvärdighet. Den, som vittnar om sig själv, vittnar alltid falskt.

⁷Missförstånd äro oundvikliga på civilisationsstadiet. Anledningarna äro otaliga. Människokunskap saknas. Hatet vill missförstå, tyder allt till det sämsta, föder misstroende och misstänksamhet, som i sin tur medför bitterhet, besvikelse, förtret, missnöjdhet. Ett sätt att undvika missförstånd är att vid val av umgänge söka sin klan. Den livskloke förenklar i möjligaste mån sina förhållanden och därmed sina problem. Den livskloke komplicerar dem och gör därmed allting svårare för sig.

⁸Subjektivismen, som från filosofien likt en farsot spritt sig till alla kulturområden, har upphöjt godtycket till princip. Det passar förträffligt omdömeslösa tilltagsenhetens ”framåtanda”, självrådighetens och envetenhetens ”självbestämmdhet”. ”Envar är herre över sin vishet.” Den av demokratiens proklamerade fiktionen om allas intellektuella och kulturella jämlikhet har ytterligare förstärkt allmänna omdömeslöshetens tilltro till egna okunnighetens auktoritet. Man har sin nivåns insikt och förståelse, icke vad som tillhör högre nivåer. Det kan ju vara förargligt för dem, som äga allt det andra. Självhävdelsens själv tillräcklighet, självhärlighetens förmätenhet, självmärkvärdighetens inbilskhet, hela denna alltför vanliga psykopati, som på utomstående alltid verkar oemotståndligt komisk, är utmärkande för negativa tendensen och bottnar i felkonstruerat jämlikhetskomplex, som söker kompensation i högmodets självöverskattning.

⁹Människorna begå ständigt felet att taga sig själva alltför högtidligt och andra alltför allvarligt. Man är icke på långt när så märkvärdig som man tror. Man har mycket långt kvar. Andra mena icke så illa som misstron inbillar sig. De flesta äro aningslösa om sina klumpigheter, taktlösheter och dumheter och bli uppriktigt förvånade över att de kunnat såra eller kränka. Den allmänna irritationen gör, att de flesta föga märka eget beteende.

3.42 Dogmer

¹Tankefriheten hämmas av härskande dogmer. Dogm är den intellektuella frihetens motsats. Hypoteser äro nödvändiga. Dessa antaganden tillsvidare äro tankens försök att förklara verkligheten och skeendet. Att undersöka alla teorier för att göra sig förtrogen med forskningens arbetsresultat, men icke godtaga någon, utan avvakta de nya som ofelbart komma, är förnuftiga inställningen. Det är genom oändliga serien hypoteser, som vetenskapen skrider framåt. Det är först, när hypoteserna dogmatiseras, omfattas av känslan och sålunda ”absolutifieras”, som fara hotar.

²Dogm är en hypotes, som efter omröstning av majoriteten förklarats skola gälla för alla tider. Till grund för dogmen ligger allmänna opinionens förnämsta axiom, ”om okunnighet multipliceras med ett tillräckligt stort tal, blir resultatet kunskap”. När en förklaring fastställes skola gälla för alla tider eller när den fasthålls, trots att den uppenbarligen utgör förlegat betraktelsesätt, då har tänkandet förbjudits. Dogmerna (förbud att tänka fritt och rätt) kunna indelas i religiösa, filosofiska, moraliska, vetenskapliga och sociala.

³Religionsstiftarna ha kommit för att i tider av allmän desorientering efter upplösning av dittills härskande fiktionssystem med hotande kaos erbjuda en för tidsandan godtagbar åskådning. Därpå har denna, som tids- och folkpsykologiskt innebar framsteg, men av majoriteten naturligtvis aldrig förstått, efter förföljelse från gammaltroendes sida förvrängt, så att den passat härskande vidskepelserna och dogmatiserats. Som regel gäller, att ingen religiös urkund är äkta, att ingen religionsstiftares liv sanningsenligt skildrats. Men det är icke det felaktiga i alla religioner, som är det ödesdigra. Utan det är den åsatta patentstämpeln av ofelbarhet. Denna är alltid falsk. Det finns ingen ofelbar kunskap. Det är patentstämpeln, som framtingar blind tro och möjliggör åsiktsförtryck, auktoritetsmissbruk och fanatism. Intet verk blir bättre genom patentstämpel. Varje verk

måste försvara sitt berättigande genom sitt verklighetsinnehåll, icke genom att åberopa sig på ofelbara auktoriteter. Enligt obevekliga lagen för självförverkligande måste envar själv söka och själv finna sanningen. Detta vore omintetgjort, såvida icke envar hade möjlighet att välja och välja fel. De, som predika ”ofelbar kunskap”, påtaga sig ett drygt ansvar, vilket icke är ett tomt talesätt, även om det missbrukas av alla ansvarslösa i ansvarsställning.

⁴En moralisk dogm är en föreskrift avsedd att gälla för alla under alla förhållanden. Att förhållandena kunna radikalt förändras, att människor befinna sig på de mest skilda utvecklingsstadier, att ”om två göra samma sak, så är det ej detsamma”, har ingen betydelse gentemot en moralisk dogm, som alltid förstiger sig till att påstå, hur det bör vara, utan att behöva veta, hur det är. Moraliska dogmer förbättra ingen. Men de ge hatmänniskorna efterlängtat och eftersträvad ”moralisk rätt” att förakta och fördöma sina medmänniskor. Och detta för med nödvändighet till allmänt godtaget hyckleri med underförstådd högsta dogm: Bevara skenet, ty skenet är det enda nödvändiga. De moraliska dogmernas ohyggligt suggestiva kraft helga de mest barbariska betraktelsesätt. De äro heliga, ty de ha anbefallts av den allmänna opinionens heliga anda, och deras gudomliga ursprung bevisas av att ”så göra alla”. De religiösa och moraliska dogmernas skuld är oerhörd.

⁵Det enda verkliga moralbudet, om ett sådant vore möjligt, skulle vara kärleksbudet. Men kärlek kan icke påbudas. Och det borde kunna ge moralisterna en tankeställare. Kärlek förutsätter frihet och ger frihet. Däremot kan kärlekslöshet tydligen vara moral. Moraliska krav kränka frihets- och enhetslag. Moralen är livsfientlig. Genom upptagandet av andras begrepp om rätt och orätt med för individen främmande krav och hot får ett oförklarligt, frihetskränkande tvång insteg i det undermedvetna och blir där ett ”ickejag”, ”den andre i oss”, en förstörande, fientlig makt, en oanad källa alltid till fruktan, ofta till neuros och icke sällan till brott. Moralens bud äro dessutom överflödiga, ty dels frågar den ej efter det rätta, som ej av sig själv, av egen drift vet, vad som är rätt, dels visar sig livets gudomliga lagstiftningsrätt uti det godas lag.

⁶Vetenskapens uppgift är att utforska kausalsammanhangen, söka lagarna. Med en förunderligt envis tendens tycks den ständigt på nytt glömma, att alla teorier och hypoteser endast äro tillfälliga och begränsade. Den äger med allt sitt oerhörda vetande kunskap om endast en bråkdel av hela verkligheten. Den smickrar sig med att vara fri från vidskepelse och att tänka fritt. Men vetenskapens historia vittnar annorlunda. Att utan undersökning förkasta det skenbart osannolika, främmande och okända (dit har varje revolutionerande upptäckt en gång hört) är fortfarande icke oförenligt med vetenskapligt betraktelsesätt. Det utforskade kalla religiösa för gud och vetenskapsmännen för bedrägeri. Ännu befinner sig instinkten för det sannolika eller positiva verklighetssinnet i sitt begynnelsestadium. Varje vetenskaplig världsåskådning förblir fiktiv. Det finns ingen ofelbar verklighetskunskap. Esoterikens tankeöverbyggnad är föga mer än en antydning om denna av normalindividen aldrig anade verklighet. Det finns för övrigt ingen möjlighet att för ett intellekt med så ytterligt få verklighetsbegrepp konstruera ett exakt och begripligt tankesystem. All mänsklig kunskap, även den esoteriska, förblir med nödvändighet delkunskap och såsom sådan alltid i vissa avseenden missvisande och bristfällig.

⁷Även de sociala dogmerna ha sina martyrer. Ty dogmer och martyrer äro oskiljaktiga, liksom intolerans, avund och förföljelsebehov ge dogmerna deras fortsatta existensberättigande. Total livsokunnighet, icke minst om alla lagar för samhällets bestånd och utveckling, i förening med maktfullkomlighetens vanvettiga, blinda tro på egen ofelbarhet, kommer, så länge makt utan ansvar får finnas, ständigt på nytt föra mänskligheten mot undergångens brant.

3.43 Osjälvständighet

¹Det finns medveten och aningslös osjälvständighet. Den medvetna böjer sig för auktoriteten. Dagens vetenskapliga hypoteser och teorier äro dagsens sanning.

²Den omedvetna är delvis resultatet av den ”vishet”, som inpräntats i barnaåldern. Man har

bekajat det tillitsfulla, öppna, känsliga, mottagliga barnasinnets med allsköns fiktioner (= föreställningar utan verklighetsinnehåll). Den vuxne anar aldrig, varifrån han fått alla outrotliga vidskepligheter, som han dras med hela livet likt ”medfödda” ideer. Han har glömt hur han fått dem. Men han vet att han har dem.

³Mycket som finns i det undermedvetna har kommit dit liksom av misstag, obemärkt, oavsiktligt. Man har läst eller hört det någon gång utan att särskilt uppmärksamma saken. Det finns där bara, och man godtar det såsom något självklart, när det dyker upp.

⁴Ju mera vetandet vidgas, desto mer förlora vi överblicken och förmågan att orientera oss både i vetandets och verklighetens värld, desto mer bli vi beroende av andras omdömen. Att det har sina risker, framgår av uttrycket fackidioti. Delkunskapen förlorar så lätt blicken för delens beroende av det hela och delarnas av varandra. Allt starkare framträder behovet av orienterare, enbart med uppgift att sammanfatta delresultaten till större översikter.

⁵Alla behöva vi auktoriteter. Alla måste vi ha auktoriteter. Endast narren vet, begriper och förstår allt. Vi ha i de flesta fall icke ens möjlighet bedöma auktoritetens tillförlitlighet, vad som är sannolikt eller rimligt. Endast undantagsvis kunna vi avgöra, om auktoriteten stöder sig på fakta eller fiktioner. Vi få nöja oss med antaganden tillsvidare och på egen risk. Ty vi få icke vältra över ansvaret på någon. Det är vår sak att välja auktoritet, välja rätt och godtaga, när han har rätt. Detta inskräpte redan Buddha i sina lärjungar: att individen är själv ansvarig för vad han godtar såsom sant och rätt, att ansvaret ej får läggas på auktoriteter, visa mäns utsagor, heliga urkunder, traditioner, att man icke i onödan bör godtaga något som man ej begriper, ej inser vara riktigt, ej själv undersökt.

⁶Ett av de största hindren för kollektivitetens allmänna utveckling är det slags osjälvständighet, som möjliggör den allmänna opinionen med dogmväsen inom alla områden. Majoritetens ofelbara mening har alltid varit osjälvständiga massans tillflykt. Eftersägandet kallas allmän opinion och maskerar allmänna omdömeslösheten, något i likhet med efterrapningen, som kallas mode och maskerar allmänna smaklösheten.

⁷Även i den lärda världen påträffas mycken osjälvständighet. Dels hos de ofantligt lärda, som veta allt vad andra skrivit. Dels hos dem som för karriärens skull icke våga kritisera härskande vetenskapliga dogmer, tåga med vad de veta vara sant och rätt eller rentav tala mot bättre vetande.

⁸Tidningarna uppamma osjälvständigheten genom att från dag till dag lära, hur de omdömesgilla ska tänka för att tänka rätt. Ty tidningen meddelar naturligtvis idel fakta, idel axiomatiska sanningar för dagen, senaste visheten.

3.44 *Moralen*

¹Moralen är icke grundad på kunskapen om verkligheten och livet. Moralen är en historisk produkt, som i sig under tidernas lopp upptagit motsägande konventioner, godtyckliga handlingsregler och falska värderingar från alla håll. Moralen utgör sammanfattningen av livsokunnighetens tabubestämmelser, en vidunderlig blandning av bud och förbud, som idiotiserar, binder, hämmar, förkväver livet. Seder och bruk växla. Men konventionstyranniet och intoleransen förbliva evinnerligen på barbar- och civilisationsstadierna såsom två av hatets många uttryck. Moralisten övertar livsfientliga konventioner lika tanklöst som dåliga lagar. Hans livsblindhet är lika stor som hans fanatism. Hans fördömande av alla, som icke godta konventionens fiktioner och illusioner, visar att han regeras av hatet.

²Det vore märkvärdigt, om människan, som genom hela historien bevisat sin totala livsokunnighet, skulle utan kunskap om det som är veta, hur det bör vara. Moralisterna äro okunniga om allt: om livslagarna, livets mening och mål, sättet för målets uppnående, utvecklingsnivåerna, egenarten. Och sådana ska föreskriva för andra, vad de ska tro, tänka, säga och göra. Ingen är så tvärsäker som den som intet vet. I alla tider har tutats moral utan att de primitiva, vilka betrakta mord såsom lämpligt tidsfördriv, kunnat påverkas. Moral har lika litet att göra med humanitet, ädelhet,

levnadskonst, som religion med förnuftig livsåskådning. Moralen har genom propaganda blivit ateistens religion. Sällan kunna moralisterna förklara, vad moral är, utom att den är något, som ger människan rätt att förakta andra.

³Moral är ett annat ord för skenväsen. Endast konventionalisten, som reagerar enligt fastställda beteendemönster, betraktas av moralisten som normal. Medelson, vars fetisch är den s.k. anständigheten, anlägger också denna socialfabricerade umgängesmask och spelar utmärkt sin roll av nivellerad, likriktad, statistisk robot utan egenart. Talesättet ”födas original och dö kopia” vittnar om självuppgivelse av ett väsen, vars uppgift vore att utveckla egenarten. Bud och krav leda till skenväsen. Man når inga nivåer genom goda föresatser och fagert tal. För moralisten är konventionell oförvitlighet detsamma som fullkomlighet. Att fullkomlighet innebär felfri tillämpning av livslagarna, har han ingen aning om. Vad skall han med livslagar, som vet allting bäst?

⁴Moralistens livsförljugenhet beror bland annat på att han talar om saker han omöjligt kan förstå. Man talar om kärleken till nästan, som ingen i församlingen har möjlighet att uppleva. Man profanerar heliga ideal genom att göra dem till talesätt, något välbekant och vant. Man måste för att församlingen skall kunna nå det högre emotionala, för att den skall visa prov på enklaste humanitet, bearbeta den med hjärtnipande vädjan. Man kastar pärlor utan beaktande av uppmaningens avsiktligt skarpa tillspetsning, som borde fått åtminstone någon att lystra.

⁵Moralen maskerar egoismen. Man eftersträvar enhet såsom medel till makt, för att binda och härska, icke för att frigöra. Man uppställer allehanda löjliga tabuer. Men man förbiser det väsentliga: attraktionen som skall frälsa världen. Den överlåter man gärna åt en högre makt. Vad vet man om enhetstendensen, som är den verkliga gudsuppenbarelsen? Hur är det med vördnaden för allt levande? Man odlar sin fanatism, intolerans och sina privata hatkomplex. Den, som djuplodat moralismens livsförljugenhet och självbedrägeri, inser det berättigade i eminente esoterikerns uttalande, att man kan skriva mer än två tredjedelar av mänsklighetens lidanden på religionens och moralens skuldkonto. Moralen har en vidunderlig förmåga att förgifta och har i alla tider varit föraktets starkaste motiv. Moralisten inser icke ens, att moralisera är att döma.

⁶Moral förväxlas med sociala bestämmelser för friktionsfri sammanlevnad. De bibringas under uppväxtåren oreflekterat genom vuxnas föredömen. Den enfaldigaste kan utan katekesens kuriösa förbud begripa, att mord, övervåld, förföljelse, stöld, förfalskning och förtal omöjliggöra samhällets bestånd.

⁷Mången moralist samlar regler som frimärken. Ju fler han har, desto villrådigare är han. Han lämnas i sticket av dem, när de skulle behövas. Han får komplex av dem och sjukt samvete. Regler äro förkonstlade fuskförsök, som hämma spontana omedelbarheten, öka självbedrägeriet och inbilla moralisten, att han är något annat än han är. Rätta handlandet tillhör nivån, är självklart och spontant och följer ur erforderliga egenskaper, icke ur angenäma betraktelser.

⁸Allt äkta, omedelbart, ursprungligt, spontant anser moralisten fördömligt. Han betraktar människan såsom en i grund fördärvad, bottenlös och obotligt ond varelse, som drives endast av onda impulser. När det sprudlande tillflödet från det omedvetnas livskälla sinat, när människan blivit en automat av alla slags hämningskomplex och mekaniserade vanor, när förmågan att leva i nuet och tillgodogöra sig livsintryckens vitaliserande och frigörande kraft förstörts, när allt blivit ett välordnat helt av regler, bud, förbud och allsköns föreskrifter, syndabekännelse, sjukt samvete, ruelse, självförakt och livsångest, då först är hon frälst och moralisk. Följden av dylik galenskap blir, att de opåverkbara förbli ohämmade och de ädla naturerna bli livsodugliga eller gå under.

⁹Moralisten misstror livet. Han anar icke livets ändamålsenlighet och sin egen livsokunnighets oförmåga upptäcka denna. Men lyckligtvis är allt så väl ordnat, att ingen myndigaste moralist skulle kunna föreslå förbättring. Envar utvecklar genom erfarenheter just de egenskaper inkarnationen avser. Egenarten och livsförståelsen bestämmer tempot. Moralistens oberättigade intrång i självbestämningens rätt vållar oreda och ökar svårigheterna.

¹⁰Moralens livsfientlighet visar sig bland annat i kvietismen, detta jagets självmordsförsök

genom upphävande av aktiviteten. All egenaktivitet (tankar, känslor, ord, handlingar) anser kvietismen vara av ondo. Detta förnekande av jagets potentiella gudomlighet är den livsförvänderhet, som utgör satanismen. Ofullkomlighet anger, att man är på väg och att förstajaget icke nått sitt slutmål. Naturligtvis misslyckas självmordsförsöket. Men följden blir en försening, som kan uppgå till miljontals år och nybörjarkurs på lägre nivå med påtvingad aktivitet.

¹¹Moralisten kan icke förbättra människan men väl förändra yttre beteendemönstret genom tvång och psykoser. När tvånget upphör, känsloruset gått över, är individen i grunden densamme. Till moralens vanföreställningar hör, att individen blir god genom att lyda föreskrifter. De bli riktigt nog mycket solida och präktiga i sin moraliska självförträfflighet, när de blint följa föreskrifter, vilkas mening de aldrig förstå. Genom lydnad lär individen att lyda. Den nödvändiga egenskapen förvärfvas på barbnivåerna. Men på högre stadier följer den kadaverlydnad, som finner sig i allt och låter andra bestämma för egenarten. Tvång förgiftar och gör det goda motbjudande. Tvångsbud med hot om straff bli undermedvetna förstörelsekomplex. Det som utan skada skall upptagas måste väcka gensvar, mötas med sympati och villigt tillägnas.

¹²”Chacun a les défauts de ses vertus.” Envar har sina förtjänsters brister. Samma tanke har tillspetsats i skenbara paradoxen: ”Laster äro överdrivna dygder och tvärtom.” Varje dygd har sin last. Dygder och laster övergå i varandra. Dygder äro de som underlätta, laster de som försvåra sammanlevnaden. Det moralisterna behaga kalla dygder och laster äro subjektiva uppfattningar om vad som skall anses lämpligt eller olämpligt. Med sina oväsentligheter leda moralisterna bort uppmärksamheten från det väsentliga: brott mot enheten. Vore moralistens fiktioner förnuftiga, skulle de vara självklara och icke behöva hållas vid liv genom propaganda, ideligt tjat och evigt fördömande. I alla tider har tutats moral och världshistorien klargör resultatet.

¹³Moralisterna påstå, att ”läran” om reinkarnation skulle få folk att uppskjuta strävan efter utveckling (eller att ”bli god”) till nästa liv. Detta argument är fullt i stil med moralisternas övriga livsokunniga fiktioner och illusioner.

¹⁴Historisk erfarenhet visar, att ”individen är oförbätterlig”. Verkliga framstegen kunna icke skönjas i fysisk tillvaro. Inkarnationsvinsten framgår av bearbetningsresultaten i mentalvärlden. Detta bevisar, att moralisternas ”förbättringsmetoder” varit förvändera. Resultat nås icke med anspända ”viljans” föresatser, grubbel, krampaktiga försök lyfta sig själv i håret utan med enkelhet, omedelbarhet, spontaneitet.

¹⁵Den, som liknöjt avstode från att göra erforderliga livserfarenheter och lära av dem, skulle icke bli bättre som moralist (snarare tvärtom), skulle gå miste om gynnsamma livsomständigheter i kommande liv och i stället råka in i obehagliga tvångsförhållanden, som skulle bibringa erforderliga livserfarenheter.

¹⁶Den, som har gynnsam inkarnation (god skörd etc.), vill utveckling och förvärvar därmed erfarenheter, som medföra definitiv nivåhöjning.

¹⁷Det gäller om moralen som om allting annat: man förstår icke därför att man begriper. Det var meningen med kända metaforen: ”Den som har öron att höra, han höre.”

3.45 Moralismen

¹Moralism är lögnväsen. Livsokunnigheten kan icke genomskåda lögnväsendet på civilisationsstadiet. Men ”allt är lögn i oss och omkring oss”. Den som sade vad han tänkte skulle göra sig omöjlig överallt och betraktas som en dåre, farlig för ”den allmänna säkerheten”. Ty sådana äro hatets tankar. Allt är genomsyrat av lögn: umgänget, affärslivet, politiken, staten, kyrkan. ”Icke vad man är utan synes vara är det väsentliga.” En indisk vis, som grundligt studerat Europa, frågade: Varför äro alla människor i västerlandet angelägna förege sig äga en dygd (uppriktighet), som ingen kan utöva i umgänget med andra? Vi ha genom tusentals inkarnationer av självbevarelse lärt oss ljuga, tills lögnen blivit vår verkliga natur.

²Moralism är hyckleri. Ju strängare konventionsmoralen, ju mera tyrannisk seden, desto större

är också hyckleriet. Moralismen söker tvinga människorna att vara något annat än de äro. Då detta lyckligtvis är omöjligt, tvingar självbevarelsen individen att utge sig för något annat än han är. Och därmed blir han med tiden aningslöst en allt större humbug. Man tillämpar konventionerna om det lämpar sig och döljer ”förbrytelsen” så gott det går. Men är oturen framme, så har man förbrutit sig mot högsta budet (”Du skall icke låta dig ertappas”) och blir fördömd av alla moraliska skenbevarare. Emellertid finns skördelag, och livet är barmhärtigt, som slutligen öppnar ögonen på dessa moralister genom att låta dem själva bli fördömda.

³Till moralism höra skvaller och förtal. ”Ingen är så svart som sitt rykte” är cyniska erkännandet av hur det kan bli femton feta höns av en fjäder. Ingen pest sprids så snabbt som onda talet om andra. Ingen tycks kunna tåla med det illasinnade prat han hört. De flesta tala illa om alla, bekanta och obekanta, vänner och närmaste. Att tala om andras förtjänster är inte alls så roligt.

⁴Moralism yttrar sig i självförgiftning. Moralisten är aningslös om moraliska förgiftningsprocessens inverkan på hans eget själsliv. Ingen kan frigöra sig från det onda han lyssnat till. Varje gång minnet av den förtalade dyker upp fylles sinnet med den smuts de själva så begärligt insupit. Det är moralisternas reningsprocess. ”Ju mer man tvättar andras smutsiga tvätt, desto renare blir egna händerna.”

⁵Moralism är självblindhet. Moralismen är moralen omsatt i praktiken. Den avser andra. Envar är i egna ögon nästan fullkomlig. Naturligtvis ”frånsett den ofullkomlighet som vidlåder allt mänskligt”. I övrigt är man fullkomlig, särskilt om man skaffat sig ”syndernas förlåtelse”. Men så lätt blir man icke av med sina fel. Icke en gång genom offentlig syndabekännelse. Man endast ökar sin egen självblindhet. Sina brister, åtminstone de oväsentliga, kan man se. Men sina verkliga fel kan man icke se. Man skulle bli djupt kränkt, om någon vågade komplettera syndabekännelsen med väsentligheter. Man skulle lätt övertyga sig själv, att man blivit totalt missförstådd och felbedömd.

⁶Moralism yttrar sig i förbudsväsen. Moralisten är subjektivist utan förmåga att skilja mellan sken och verklighet, oväsentligt och väsentligt. Endast han vet det rätta och vad som är bäst för envar. Den som vägrar rätta sig efter honom är samhällsfarlig. Han är förmyndaremänniskan, som, upphävande lagen för utveckling, befäller individen ändra sin natur och omedelbart bli fullkomlig. Enligt honom borde egentligen allting vara förbjudet. Så mycket föreskrifter och förbud som möjligt är hans motto.

⁷Moralism är utslag av hat. Moralismen är, sedan religionen mistat sin makt och därmed sitt förföljelsevärde, hatets bästa vapen. Så länge moralismen duger som förföljelsemedel, kommer förtalet att begagnas som förgiftningsmedel. Det är bekvämt och ofelbart. Ingen får stå över alla misstankar. Icke en gång högre väsen finna nåd inför moralisterna. Om Jeshu hette det, att han söp och frossade, satt till bords med slinkor och drog omkring med slödder på vägarna. Det är skada man icke fått utförligare provkarta på fariseernas förtal. Naturligtvis ha moralisterna förnekat sin andliga frändskap med dessa skvallermakare.

⁸Moralism är först och sist av allt dömande. Dom är den vanligaste av alla mänskliga företeelser. Det är en medfödd, outrotlig vana, som blivit ett behov och ett nöje. Dom är utslag av hat. Döma komma människorna att göra, tills de uppnått ett högre stadium och icke längre hata. Dom är förmäthenhet. Ingen, icke en gång en gud, har rätt att döma. Den som dömer, dömer endast sig själv och ingen annan. Genom att döma begå de misstag ifråga om både frihetslag och enhetslag. Ingen tycks inse, att alla lida under detta ömsesidiga dömande, som förgiftar all samvaro och upplöser all gemenskap. Ännu tycks man icke klart förstått Jeshu liknelse om grandet (min nästas fel, laster och brott) och bjälken (min dom över detta). Det enda Jeshu dömd var hyckleriet, fariseismen, moralismen. Eftervärldens dom är moralism som all annan dom. Det får icke finnas ideal i mänsklig gestalt. Alla ska ner i smutsen, så att full jämlikhet råder och ingen är något förmer än någon annan. Man glömmer därför ingenting i biografien, som kan klargöra, vilken ynkesdom hjälten i själva verket var. Det groteska framletandet av fel och brister hos mänsklighetens

store kallas för sanningskrav och anses som bevis på vetenskapligt skarpsinne. Man förbiser, att kammartjänarens oförmåga av uppskattning och beundran vittnar om kammartjänaren själv. Livsförvända munkasketismens fiktionsmoral kan icke undvaras, ty den tillhör skenväsendet och förser hatbehovet med erforderliga motiven.

⁹Det finns många sätt att maskera dömandet, specialister som människorna äro att även för sig själva dölja hatmotiven.

¹⁰Hatet har många grader från bedömande till kritik, förkastelse och förföljelse. Vi sakna rätt att bedöma och analysera våra medmänniskor. Människan har rätt att få vara den hon är utan vår nyfikna inblandning i hennes själsliv. Hon har enligt frihetslagen rätt att ha sin egen medvetenhetsvärld i fred för andra.

¹¹Människorna ha behov av att kritisera andra. Allt, som icke tilltalar dem och deras högmod, som avviker från deras fiktitivitet eller illusivitet, berör dem osympatiskt och måste klandras. Hatet stegras genom övning. Från att vara endast kritikbehov växer det till förkastelse- och förföljelsebehov. Och för att få andra med sig skyr man till slut inga medel.

3.46 Allmänna opinionen

¹Allmänna opinionen tror sig vara allvetande. Hur en viss allmän mening uppkommit är fullständigt betydelselöst. I varje fall räcker det med ett vittne, som hört det av A, som hört det av B, som hört det av C o.s.v. i oändlighet. Allmän opinion behöver aldrig bekymra sig om en så löjlig sak som att undersöka. "Känd sak är så god som vittnad", säger ju ordspråket (vilket därmed tydligen gör vittnesmål tvivelaktiga). Då vet man, ty då veta alla. Särskilt ordspråk äro då användbara. Ty de äro folkets röst. Och "folkets röst är guds röst". Särskilt när folket hos Pilatus ropar "korsfäst!".

²Till allmänna opinionens chimärer hör att i "vår upplysta tid", med dess yttranderätt och tryckfrihet, dess fria propaganda för och kritik av alla slags åsikter, envar har möjlighet bilda sig självständigt omdöme. Man förbiser därvid, att endast en mindre del av befolkningen äger intellektuella förutsättningarna att inom rimlig tid förvärva medelmåttig kunskap, att kunskaps- och omdömesförmåga äro två vitt skilda förmågor (den förra relativt vanlig, den senare sällsynt), att åsikter icke äro fakta och sällan ens baserade på tillräckliga fakta. Därtill kommer, att den enskilde endast i sällsyntaste undantagsfall har tid, tillfällen, möjligheter eller ens lust att sätta sig in i invecklade problem, taga reda på alla fakta i saken och väga de olika hypoteserna och teorierna mot varandra. Lekmannen blir beroende av fackmannen. Fackmännen äro ofta oeniga. Många utge sig för fackmän utan att vara det. Återstår möjligheten välja auktoriteter. Lekmannen väljer den auktoritet, som den alltid ensidiga propagandan utpekar eller den som bekräftar hans redan förvärvade (icke alls till saken hörande) fiktionssystem och fördomar eller hans egoistiska intressen. Fackmannen själv, som inser de oerhörda svårigheterna, kan i de flesta fall endast konstatera, att så långt har forskningen kommit, att det är omöjligt förutsäga framtida upptäckter. Vad "politiska fackmän" angår, kan man utan överdrift påstå, att dessa äro troende. De ha försvurit sig åt en politisk teori, som de blint tro på. Men alla politiska teorier äro på sin höjd orienteringsförsök och visa sig ohållbara, ifall de omdömeslöst tillämpas i praktiken. Resultatet av allt det sagda sammanfattas bäst i Kierkegaards skenbara paradox, att så snart massan godtar en sanning, så blir den därigenom lögn, emedan massan absolutifierar allt att evigt gälla under alla förhållanden. Men endast (verkliga) fakta äro sådana absoluta sanningar. Alla övriga ha begränsad räckvidd och gälla under vissa betingelser, som även de i regel alltid ändras och varom allt okunnigheten saknar vetskap. Tyske rikspropagandachefen Goebbels, den verkliga kännaren av allmänna opinionens omdömesförmåga, visste vad han talade om, när han gjorde gällande, att han med rikets alla propagandamöjligheter till sitt förfogande inom en vecka skulle kunna övertyga alla tyskar om sanningen av vilken lögn som helst. Och icke bara alla tyskar.

³Allmänna opinionens intellektuella standard är lägsta mentala nivå: okunnighetens, omdömes-

löshetens, det kritiklösa godtagandets, ryktenas nivå, sammanfattningen av gissandet och förmodandet i alla dess otaliga uttryckssätt. Allmän opinion är en totalbild av tidens fördomar, dogmer, vidskepelse, misstag och missförstånd. Allmän opinion vet ingenting, som är värt att veta. Men den tror så mycket mer.

⁴Allmänna opinionens emotionala standard är näst lägsta emotionala nivå med stor risk för att snabbt sjunka till allra lägsta, ifall hatet med indignation eller skadeglädje kan väckas till liv. Till denna nivå hör det av psykos förblindade, vetlösa massraseriet, i stånd till vilka ogärningar som helst.

⁵Allmän opinion är typiskt exempel på åsikters värde och värdet av de flestas åsikter. Allmänna opinionen bestämmer flertalets åsikter utom området för egen specialkunskap. Inom sitt speciella fack ler man åt "allmänna uppfattningen" och inser dess absurditet. Men man drar ej av denna erfarenhet den annars närliggande slutsatsen, att det måste förhålla sig likadant med egna åsikterna inom andras fackområden. Man drar ej denna slutsats, emedan man själv deltar i allmän opinion utanför sitt fack.

⁶En skarpsinnig man förvånade sig över det gamla talesättet, att man ej bör disputera om tycke och smak, undrande vad man annars skulle disputera om. Ty om allt annat borde man ej behöva disputera. Vår tids vetande är ofantligt. Men verkliga kunskapen i detta vetande är ofantligt ringa. Sokrates visste, att han ingenting visste (som är värt att veta). Hans uttalande visade, att han begrep mer än andra. Allmänna opinionen är allvetande.

⁷Allmän opinion formas visserligen ofta av en tillfällighet. Men oftare formas den numera av tidningar, som icke sällan äro okunnighetens och ovederhäftighetens, när de icke äro den medvetna, besoldade förvrängningens propagandaorgan. Har ett maktintresse – och tidningarna ägas av maktintressen – funnit opinionen av värde för sina syften, lämnas ingenting åt slumpen. Då matas allmänheten systematiskt med alla de medel förtal, propaganda, reklam ha till sitt förfogande, tills alla medborgare äro av samma "absolut ofelbara", "oförgripliga" mening. Betecknande för allmän opinion är därför numera, att tidningarna blivit dess auktoriteter. Folk få av tidningarna lära sig, vad de ska tänka och känna för att veta och säga absolut rätt. Folk har uppfostrats till att vänta med "egen, självständig åsikt", tills de få läsa den i sin tidning. Sen veta de. Men vad de icke veta är, att det lilla fåtal som verkligen vet, också vet, hur ovisst eller rentav felaktigt deras vetande är. Det är denna allmänna opinion, som går till eftervärlden såsom – historia.

⁸Icke sällan göra tidningarna vetenskapen tjänst genom att förvandla dagens hypoteser och teorier till dogmer. Auktoriteternas förmodanden utges såsom vetenskapens sista ord. Det komiska ligger däri, att efter en dylik historia i regel endast auktoriteten är ovisst, som vet hur ytterst osäkert det hela är. Allmän opinion är så mycket säkrare. Ty auktoriteten måste ju veta! Annars vore han ju ingen auktoritet!! Och auktoriteten – vars auktoritet står på spel – håller god min. Direkt misskrediterande för allt vad auktoritet heter, är vissa fackmäns frejdiga vittnande om egna fiktionssystem, dogmer, idiosynkrasier och vidskepelse i alla möjliga ämnen utanför egna forsknings- och insiktsområden. Auktoriteten klargör därmed, att han icke lärt sig skilja på vad han vet och icke vet. Detta måste leda till allmänt auktoritetsförakt.

⁹Allmän opinion har två ofelbara metoder att bedöma en människa. Den ena är förtalets, som alltid är sant. "Ingen rök utan eld", varmed ryktets sanning alltid är bevisad. Den andra är nästan ännu mer genialiskt enkel och består i bedömning efter framgång eller misslyckande. Härtill kan läggas en eminent esoterikers uttalande, att allmänna opinionens domstol är den mest cyniskt och skadeglatt grymma, fördomsfulla och orättvisa av alla domstolar.

ÖDESLAGEN

3.47 ÖDESLAGEN

¹Den naturvetenskapliga materialismen, som betraktade universum såsom styrt av eviga, orubbliga naturlagar, har just i detta avseende haft den enda riktiga verklighetsuppfattningen. Dess överlägsenhet över alla andra historiskt framkomna betraktelsesätt har också på glänsande sätt bekräftats. Genom lagen som tillvarons princip ha vetenskapliga förklaringar befriat mänskligheten från livsfientliga vidskepelse, icke minst från dem som åtfölja tron på slavberoendet av gudomliga godtyckets nåd. Enligt esoteriken äro högsta kosmiska väsen underkastade Lagen.

²Kaos betyder frånvaro av ändamålsenlighet. I kaos härskar dynamiska urmateriens omedvetna, evigt blinda vilja i enlighet med urmateriens dynamiska lag eller yttringssätt. Ju mer manifestationsmaterien blir sammansatt, desto mer sammansatt blir manifestationens konstantkomplex. Utveckling består i upptäckt och felfri tillämpning av manifestationsmateriens lagar. Allt är orsaksbetingat, allt lagenligt. Godtycke är misstag ifråga om lag och medför kaos och formlöshet.

³Absolut frihet vore godtyckets frihet och skulle upphäva sig själv. Frihet är frihet genom lag, är begränsad av Lagen. Högsta frihet är allvetenhet och allmakt. Varje atom har möjlighet och rättighet till högsta frihet. Den tillfälliga begränsningen i varje väsens frihet beror på bristande kunskap om tillvarons lagar, bristande förmåga felfritt tillämpa dem och följderna av misstag ifråga om dem. Ju högre ett väsen står, desto större är dess frihet, dess möjlighet att själv lösa högre problemen. Individens frihet ökas i ett kollektivväsen, i vilket han såsom funktions-specialist fulländat behärskar funktionen.

⁴Lagen (inbegreppet av alla natur- och livslagar) är fundamentala, ofrånkomliga ödesfaktorn, gällande för alla väsen från det lägsta till det högsta. Den ter sig olika på olika utvecklingsstadier. Ju högre ett väsen står, desto mer differentierad är Lagen, desto fler lagar kunna urskiljas, desto felfriare kunna de tillämpas, desto klarare inses samtliga lagars ofrånkomlighet. Det är genom relativt felfri tillämpning av Lagen (avsiktligt eller oavsiktligt) i dess fasettering på varje särskild nivå, som individen når närmast högre nivå och ökar sin frihet.

⁵Öde är sammanfattningen av ursprungligt givna betingelser och därmed begränsningar med hänsyn till slutmålet. Varje väsen utvecklas under villkor, som bero av den större enhet, vari det ingår såsom del. Så till exempel är klotväsendets egenart och relativa ofullkomlighet begränsning för dem, som bero av dess möjligheter. För alla väsen tillkomma de begränsningar, som uppstå genom allas frihet.

⁶Manifestationsprocessen är en frihetens process inom ramen för ofrånkomlig lagenlighet. I denna process är slutmålet det enda fastställda. Varje väsen, varje uratom är potentiell gud. Därmed följer all den frihet Lagen kan bevilja. Frånsett de oumbärliga, allmänna betingelserna bestämmas manifestationsprocessen i sitt förlopp av de evolverande själva. Processen är resultatet av allas arbete. Varje väsen, från det högsta till det lägsta, lämnar sitt bidrag genom alla sina medvetenhetsyttringar, avsiktligt eller oavsiktligt, frivilligt eller ofrivilligt. Ju mer ett väsen utvecklas, desto större blir dess ändamålsenliga insats i processen. På lägre utvecklingsstadier motarbetar mänskliga individen utvecklingen eller ställer till oreda, allt på eget ansvar. Allteftersom medvetenheten expanderar hos allt fler individuella egenarter, berikas totalmedvetenheten och blir symfonien allt fulltonigare. Intet är färdigt. Allt är statt i vardande. Processen är ett evigt improviserande och experimenterande med de ständigt nya möjligheter, som ökas alltefter processen fortskrider. Från början är manifestationsprocessen en oerhört långsam process för att bli allt snabbare ju fler som ändamålsenligt medverka, och slutprocessen blir en gigantisk totalitets-expansion.

⁷Manifestationsprocessen arbetar icke efter en från början i detalj fastställd, oböjlig plan, i vilken varje individ med förutbestämda egenskaper skulle ha sin för sig reserverade funktion. Dylig plan är omöjlig. Den omöjliggöres redan av frihetslagen, som ger varje väsen rätt att välja

sitt öde i enlighet med sin egenart, vars utvecklingsväg icke kan förutses.

⁸Det kaos, som okunnighet, oförmåga och repellerande tendens inom begränsat område åstadkommer, kräver motåtgärder. Ödeslagens representanter tillse, att rubbade balansen återställs, kakofonien blir harmoni. I de flesta fall räcker det med att överlämna ärendet åt skördelagens representanter. Endast en ringa del av våra medvetenhetsyttringar är begränsad till stundens nu. Det mesta går med sin kausalitet in i framtiden såsom början eller bidrag till kausalkedjor. Dessa vävas så småningom samman till skeendets väv i framtiden. Nuets händelseförlopp är sista länken i en kedja, som påbörjades för tusentals år sedan. Det öde människan i bästa fall kan förutse tillhör allra närmaste utlösningen av hennes aktivitet i det förflutna.

⁹Följande tillägg kan kanske bidra till att göra verklighetstänkandet och förutseendet begripligare.

¹⁰Utan upplevelse är vetandet död kunskap. Förmågan att tänka objektivt sträcker sig icke längre än förmågan av objektiv medvetenhet. Normalindividen är subjektivist i allt som icke rör de tre lägsta fysiska molekylarslagen. Han måste betjäna sig av tankekonstruktioner (begrepp, fiktioner). Den som insett detta låter objektivitetsprincipen vara regulator för sin subjektivism. Annars blir följden godtycke. Kunskap om högre världar förutsätter objektiv medvetenhet om dessas materier såsom nödvändig för upplevelsen. Essential och högre medvetenheter behöva inga begrepp, emedan dessa medvetenheter vid behov momentant bli ett med efterfrågade verkligheter. Den som tänker reallt, tänker verklighetens former, rörelse- och medvetenhetssätt. Det, som ännu icke tagit gestalt, ligger utanför medvetenhetens område. Ju högre medvetenhet, desto mer av framtiden ligger i nuet. För manifestal medvetenhet ligger hela solsystemet, dess förflutna, dess mening och mål samt alla dess in i framtiden redan dragna kausalkedjor i nuet. För kosmisk medvetenhet ligger allt större del av pågående manifestationsprocesserna i nuet, ehuru de för oss synas tillhöra allt avlägsnare framtid. Alla högre väsen leva i nuet. De bekymra sig icke om den framtid, som för dem ligger utanför nuet. Det är en sak, som angår väsen med ännu vidsträcktare nu.

3.48 Egenarten

¹Egenarten är sammanfattningen av atomens totala livserfarenhet under involvering, involution och evolution. Varje atom har sin egenart. Den utbildas genom erfarenhet. Varje erfarenhet har alltid någon betydelse. Ingen erfarenhet går spårlöst förbi. Till erfarenhet höra alla slag av påverkan, upplevelse, egenaktivitet.

²Egenartens grund lägges genom alla de olika slagen av påverkan under första involveringen i omedvetna primärmaterien. De vibrationer atomen utsättes för bli olika för varje atom. Materiekombinationerna såväl som dessas energiladdningar, spänningar och vibrationsserier äro närmast oändliga i sina variationer. Efter några hundra eoners dylik påverkan är varje atom i olika avseenden olik varje annan.

³Egenarten blir ytterligare differentierad genom den passiva medvetenhetens upplevelser hos involutionsatomen. Det passiva seendets spegelbilder från livets under eoner oändligt skiftande förhållanden efterlämna intryck. Varje involutionsatom har haft sina speciella upplevelser.

⁴Egenarten förstärkes genom evolutionsatomens erfarenheter i mineral-, växt- och djurriket. Under eoners påverkan till anpassning, av dunkelt förnimmande och trevande, av instinktväckande erfarenheter, av instinktiv reaktion, av instinktivt urskiljande och väljande utkristalliserar egenarten såsom individuell totalsyntes av alla omedvetna och medvetna erfarenheterna sedan atomen infördes i kosmos.

⁵Envar, som intresserar sig för livet i växt- och djurvärld, kan själv konstatera en allt tydligare markerad egenart hos individerna i släktet. Särskilt framträdande blir detta naturligtvis hos de djur, som närma sig kausaliseringstadiet.

⁶När evolutionsmonaden nått människoriket, medför den redan fullt utbildad egenart, vilken icke beror på något val utan är produkt av materiens kombinationer och krafternas spel.

⁷Hos varje egenart kunna urskiljas två grundtendenser, som genomgå hela naturen: motsättningen mellan positivt och negativt, aktivt och passivt, attraherande och repellerande. Hos varje individ överväger någon av tendenserna. Hos somliga är endera tendensen driven till ytterlighet.

⁸Grundtendensen framträder allt tydligare med varje högre evolutionsstadium. Olika individer av samma djurart bete sig högst olika. Somliga äro vänliga, villiga, läraktiga, sträva förstå m.m. Andra äro stolta, egensinniga, härsklystna, grymma m.m.

⁹Den mest dominerande tendensens egenskaper bli hos de kausaliseringsfärdiga djuren förr eller senare vid något tillfälle emotionalt och mentalt så eruptiva, att djurets förstatriad kan erhålla kontakt med andratriaden och därmed kausalisera. De i nyformade kausalhöljet medförda egenskaperna äro monadens i triaden. De utgjorde djurets egenart eller individualitet.

¹⁰Omgivningens påverkan vid djurets kausalisering har givetvis sin betydelse såsom all annan påverkan. Den kan alltså försvaga eller förstärka grundtendensen. Men den är icke allena utslagsgivande. För övrigt drages individen enligt affinitetens lag oftast till den omgivning, som tillgodoser grundtendensen.

¹¹Icke alla djur kausalisera såsom sällskapsdjur under påverkan av mänskliga vibrationer. De, som kausaliserat i perioder med övervägande repellerande vibrationer, få givetvis sin egenart påverkad härav.

¹²Egenarten är individen, förstajaget, individualjaget, är jagets egenskaper och förmågor, insikter och förståelse, sådana de komma till uttryck i personlighetens tendens och instinkter. Personligheten är jaget i sin inkarnations begränsningar. Den vise hyser respekt för varje egenart, hur föga han än måhända ”sympatiserar” med densamma. Han vet, att varje individ är potentiell gudomlighet, som en gång i framtidens eoner skall bli aktivt gudomligt väsen. Egenarten skall då bli speciell maktfaktor i manifestationsprocessen. Varje väsen går sin utvecklingsväg genom livet och når målet på den längre eller kortare, svårare eller lättare väg dess egenart anvisar. Varje försök att ingripa i själva egenarten är förmäthenhet och hädelse. Individens brister visa sig i felaktig inställning till livslagarna, brister livets erfarenheter efterhand avhjälpa.

¹³Egenskaperna och förmågorna kunna indelas i fyra grupper: fundamentala eller allmänt-mänskliga, till departementstypen hörande, till utvecklingsstadiet eller -nivån hörande och individuella. De fundamentala och departementala utvecklas långsamt genom alla nivåerna. Livsbetydelsen av de övriga ökas eller minskas. Obehövlige, icke vidare odlade, förbli latent. Egenskaperna och förmågorna utvecklas i olika ordning och styrkegrad, beroende på egenart och departement. Alla egenskaper och förmågor kunna utvecklas till fulländning, högsta möjliga prestationsförmåga. Ju högre utvecklingsstadiet, desto betydelsefullare bli förmågorna och desto fler andra förmågor utgöra förutsättningar för nys förvärvande. Givetvis saknar civilisations-individen de flesta och viktigaste egenskaperna och förmågorna.

¹⁴Egenskaper och förmågor förvärvas långsamt, emedan de förutsätta lång livserfarenhet. Det fordras en fond av allmän livserfarenhet, innan specialiserade erfarenheter bli möjliga. Och även sedan möjligheten föreligger, tar specialiseringen sin rundliga tid och kräver flera inkarnationers arbete. Förståelse har förvärvats, när en enda erfarenhet av visst slag i ett liv är tillräcklig för att onödiggöra upprepade erfarenheter av samma slag i samma liv.

¹⁵Mot en viss känsla svarar en viss egenskap. Känsla och egenskap förstärka varandra. Genom att odla känslan utvecklas egenskapen, och genom att uppmärksamma egenskapen vitaliseras känslan. En viss känsla tillhör en viss serie emotionalvibrationer, och egenskapen eller komplexet är förmågan att uppfatta vibrationerna eller spontant frambringa dem.

3.49 Egenartens grundtendenser

¹De två grundtendenserna yttra sig i attraherande eller repellerande känslor och egenskaper: i hängivenhet (beundran), tillgivenhet och deltagande eller i fruktan, vrede och förakt, i anpassningsvillighet eller självhävdelse.

²När jaget följer denna grundtendens omedvetna instinkter, känner det sig fritt. Okunnigheten med sina livsillusioner känner sig alltid fri. När illusionerna förlora sin makt, framträder friheten allt tydligare såsom betingad av allvetenheten, och i samma mån blir individen själv lagen och därmed fri. Friheten vinnes endast genom lag.

³De som gå anpassningsvägen följa friktionsfritt minsta motståndets lag. De undvika i möjligaste mån varje motsättning. De gå fram på i stort sett rak, välbanad väg genom livet. De tillämpa instinktivt livslagarna för frihet och enhet. De undvika dålig sådd och förvärva relativt lätt erforderlig insikt och förståelse. De äro livskonstnärerna som gå ljusvägen.

⁴De, vilkas egenart hänvisa dem till självhävdelsen, spränga sig fram enligt största motståndets lag. Naturligtvis finnas alla blandformer inom de två motsatta ytterligheterna.

⁵Självhävdelsen, som egentligen är oförmågan förnimma enheten, ser i egen motsättning mot andra något både ofrånkomligt och väsentligt. Deras erfarenhet har kommit dem att i andra se något främmande, fientligt. De frukta, ty de vädra faror, försåt, lömskhet, falskhet, förräderi överallt. De vredgas, emedan de i alla, som stå dem emot eller som ej tycka och känna som de själva, tro sig kunna upptäcka bevis på ondska eller dumhet. De förakta, ty de se endast lägre nivåer, oförmögna som särskilt de äro att se något högre än dem själva, varvid alla jämförelser måste utfalla till egen fördel.

⁶Självhävdelsen vägrar lära på annat än eget sätt. De som följa den tendensen opponera sig principiellt. De betvivla, ogilla, förkasta allt som de icke själva satt sin egenarts stämpel på, allt som icke överensstämmer med deras fiktioner och illusioner. De hata allt som berör dem osympatiskt.

⁷Självhävdelsen för till total självblindhet. De lära icke genom vanliga misstag, ty orsakerna till deras misslyckande förlägga de alltid till andra. De lära endast genom smärtsamma erfarenheter av oöverstigliga hinder, oöverkomligt motstånd, av den definitiva omöjligheten. I liv efter liv vandra de omvägar och ingenstans ledande återvändsgränder. De orientera sig i livsdjungeln genom att välja utmönstrade misstagens väg.

⁸De förstå ej, att den lycka, som består i handling utan hinder, är god skörd. Deras tillfredsställelse består i att bryta ner alla hinder, att bana väg utan hänsyn till följderna för andra. Utan betänkande överskrida de, när de så kunna, gränserna för andras rätt, kränka frihetslag och enhetslag, hävda sin vilja på allt livs bekostnad. De gå med egna vågor genom havet. De slunga sina spjut i ”krigarens lovlige avsikt att sära och döda” mot även de mest värlösa, som våga stå just där de ska fram.

⁹När denna tendens odlas i liv efter liv, fås till slut de typer, som göra världshistoria. De förvärva rikedom och makt med den starkares, våldets och listens rätt. Utan tvekan störta de individer och hela folk i djupaste olycka. Makten blir ett medel att förtrycka och förfölja alla, som icke tjäna deras syften, deras nycker, deras hat. Men även dylika livsförtrampare nå enheten, om än först efter eoner.

¹⁰Det göra emellertid icke de lyckligtvis ytterst få, som definitivt vägra uppge självhävdelsen. De vilja icke ingå i enheten. De försaka denna enhets allt större medvetenhetsexpansion. Naturligtvis är detta speciella slags självhävdelse icke möjlig, förrän objektiv kunskap om människans lägre världar förvärvats. De veta också att, när de lägre världarna upplösas, de, som vägra stiga högre, därmed förlora sin existensmöjlighet eller i varje fall sitt verksamhetsområde. De söka därför hejda utvecklingen på alla möjliga sätt. De se sina verkliga fiender i alla, som vilja högre, som tjäna utvecklingen. Allt efter förhållanden arbeta de på konservering av dogmerna eller desorienterande ideer, revolutioner eller krig. Överallt söka de framkalla kaos. Endast essential-medvetenheten kan identifiera dem. De äro ”ulvarna i fårakläder”, charmfulla personer, som leva i yttre avseende helgonlikt liv, ”verkliga hedersmän”.

3.50 *Självhävdelsen och utjämningslagen*

¹De som gå självhävdelsens väg göra det, emedan den vägen för dem är enda vägen och rätta vägen. Det är också den svåraste, tyngsta vägen. Det är den väg, på vilken individen genom lidande hamras fram steg för steg.

²Med den egenrättfärdighetens förhävelse och förmäthenhet moralisterna valt som sin lidandesväg fördöma de alla, som utan skrymteri vandra självhävdelsens väg. Den vise vet, att beundran mera vore på sin plats. Ty även om självhävdelsen utvecklar långsammare, så bli erfarenheterna så mycket grundligare och effektivare. Enligt orsakslagens ofelbara rättvisa måste också de verkningarna visa sig.

³I enhetens världar kommer varje egenart till sin rätt, gör sig varje egenart gällande på det sätt endast den förmår, blir den ett nytt instrument i världsorkestern, en ny maktfaktor i världsprocessen. Varje nytillkommen faktor berikar enheten och kommer alla tillgodo. Ju större, starkare egenarten, desto mäktigare blir även det kollektivväsen, i vilket individen uppgår såsom del, sedan motsättningen upphävt. Det märkliga inträffar till moralistens indignation, att det han kallat ont omvandlas till icke bara gott utan till något större gott än det slätstrukna goda.

⁴De, som utvecklas på bekvämaste sättet, så mindre dålig sådd, röna mindre motstånd, skörda mera lycka, leva ett angenämare liv. De, som gå självhävdelsens väg, så dålig sådd, röna motstånd överallt, skörda mera lidande. Men de som gå lidandesvägen äro icke meningslösa offer för sitt förflutna. Ju större motstånd som övervunnits, desto större var intensiteten i upplevelsen, desto skarpare blev insikten och djupare förståelsen, desto mäktigare de utvecklade förmågorna, desto fastare viljan och starkare kraftutvecklingen.

⁵När i enhetens världar verkliga kapaciteter behövas för fyllande av de svårare funktionerna, är det icke de, som gått lyckosamma ljusvägen, som i första hand komma ifråga. De spela varken första fiolen eller basfiolen i den orkestern. Utjämningslagen visar sig däri, att de yttersta varda de främsta.

⁶De kollektivväsen, som av urmateriens atomer forma manifestationer, i vilka det onda omvandlas icke endast till slutligt gott utan dessutom ägnat att göra manifestationens världar rikare, fulltonigare, kraftutvecklingen till det goda mäktigare, göra det bästa möjliga av de ofrånkomliga betingelserna. Uttrycket ”den bästa av världar” låter för livsokunnigheten som ett blodigt hån. Det är ett esoteriskt axiom. Icke gudarna utan människorna bära ansvaret för att vårt klots fysiska och emotionala världar göra skäl för beteckningen helvete.

3.51 *Jagets öde*

¹Jagets slutliga öde är närmast högre jag. Dessförinnan är jagets öde de olika personligheternas (inkarnationernas) öde, vägen jaget vandrar från kausaliseringen till essentialiseringen. Jaget bestämmer självt sitt öde i enlighet med egenart, departement och självförvärv. På varje utvecklingsnivå utstakar jaget sin utvecklingsväg genom eget arbete på självförverkligandet, sin egenarts allmänna och speciella inriktning. Antalet inkarnationer bestämmas av jaget självt genom lojhet eller målmedvetenhet. Ingen ansträngning är någonsin helt bortkastad. De största egenskaper ha utvecklats ur utsiktslösa första försöken.

²Personligheten (inkarnationshöljerna) är jagets egen produkt. Varje väsen formar sina framtida liv genom sina medvetenhetsyttringar. Varje personlighet och dess öde är verk av jaget i föregående personligheter.

³Öde är gemensamma beteckningen på otalet samverkande faktorer i händelseförloppet, skeendet. Varje medvetenhetsyttring går in i det dynamiska nu, som för oss också är framtiden. Varje medvetenhetsyttring jämte dess följder i ord och handlingar blir en kausalfaktor, en potentiell kraft, som avvaktar ögonblicket för återverkan, när berörda förhållanden ånyo befinna sig i sådant läge, att rubbade balansen kan återställas. Det kan dröja många liv, innan detta blir möjligt. Men det måste komma. Och individen vet aldrig hur och när. Våra fel och förtjänster, allt

smärtsamt och glädjande, all leda, oro, ångest etc. i all oändlighet är vårt eget verk, även om andra äro ödets agenter. Det är med ”obetydligheter” individen förbereder sitt öde. Länk fogas genom tankar, känslor, ord och handlingar omärkligt till länk, till allt fastare länkar. Den tunnaste tråd tvinnas med nya trådar samman till en oslitlig kabel. Och kablarna vävas samman till den väv av kausalkedjor som utgör skeendet. Ju närmare tidpunkten för det dynamiskas utlösning i mekaniskt skeende, desto osannolikare blir införandet av nya kraftfaktorer, som kunna ändra händelseförloppet.

⁴Jaget har genom sina föregående inkarnationer i stora huvuddrag skisserat sina framtida personligheter och deras öden, icke endast närmast följande utan en hel rad inkarnationer. I liv efter liv genom mängderna små detaljer utfylles skissen alltmera. De flesta medvetenhetsyttringarna utlösas icke i handling. De gå in i framtiden och vänta på utlösning i skeende genom frigörande impulser. Vad som icke finner utlopp i ett liv, finner det i något senare. Återverkan måste komma. Alla medvetenhetsyttringar äro orsaker till verkningar. Den nya personligheten går fram i livet på i föregående liv utstakade och banade vägar. Dessa vägar tillhöra jagets ofrihet. Men detta betyder icke att vårt öde är orubbligt fastställt. Skeendet är liksom resultatet av krafters förhållanden i ett kraftparallelogram, vilket ständigt förskjutes genom nytillkomna kraftmoment. Man kan aldrig veta, om ej ny kraftinsats kan resultera i att utslaget tar annan riktning. Ju lägre utvecklingsstadiet, desto större ofriheten, desto mindre förmågan införa kraftfaktorer, som kunna ändra händelseförloppet. Kulturindividen inför genom sin ändrade livsinställning en mängd helt nya kraftfaktorer, som i många avseenden kunna helt förändra det annars fastlagda skeendet.

⁵De olika personligheterna äro jagets försök till orientering i en från början obegriplig värld, ett insamlande av erfarenheter mer eller mindre på måfå, ett sökande som mera liknar ett irrande. Att livet i personligheterna på lägre stadier ofta förefaller meningslöst, är givet, personligheter med dålig skörd, i vilka jagets latent möjligheter huvudsakligen förblivit latent. Personligheten har aldrig fått göra någon insats av något slag, aldrig kunnat finna ett verksamhetsfält, aldrig kunnat finna sig tillrätta i väsensfrämmande omgivning. Ju högre nivå, desto förnuftigare blir valet av erfarenheter. Personlighetens tid och krafter äro begränsade. Det mesta vetandet är fiktivt och för jaget oväsentligt.

⁶I varje ny personlighet måste jaget genom eget arbete utveckla redan förvärvade förmågor för att uppnå sin egentliga nivå. Aktiveringen börjar nerifrån och blir allt lättare med varje inkarnation, tills en gång slutgiltiga automatiseringen blir möjlig. Friheten ökas med varje nivå, emedan instinkten för Lagen tilltar, kontakten med övermedvetenheten blir allt lättare och skörden allt mer ändamålsenlig. De betydelsefullaste inkarnationerna äro sällan märkliga i yttre avseende. Obemärktheten är bästa jordmån för all medvetenhets växt.

⁷På lägre stadier är personlighetens öde huvudsakligen bestämt av skördelagens faktorer. Ju primitivare individen, ju mindre förmågan av självförverkligande, desto mindre betydelse ha utvecklingsfaktorerna. På civilisationsstadiet är individen med sin ännu oformade egenart, sin livsokunnighet, sina utvecklade egenskaper och förmågor i behov av de flesta slags möjliga erfarenheter. På kulturstadiet få utvecklingsfaktorerna större inflytande och betydelse. Strävan efter utveckling ökar jagets frihet i allt fler avseenden.

⁸Det finns ett sätt att reducera skördelagens betydelse och skördefaktorernas makt till ett minimum. Och det är den radikalt ändrade inställning, som uppger alla önskingar för egen del, alla anspråk på god skörd, egen lycka, lever endast för att göra andra lyckliga. Denna goda sådd medför i stället för försakad god skörd snabb utveckling. Detta förklarar esoteriska axiomat, att god skörd är tecken på livsokunnighet: man föredrar lycka framför utveckling. Man inser ej, att lyckan förstärker egoismen och därmed sår sämre sådd.

⁹Personlighetens lidanden äro alltid svåra att bära. Oerfarna tro alltid, att ingen kan förstå hur mycket de lida. Den lidande tycker ofta, att ingen framtida sällhet kan kompensera dessa kval. Senare i mentalvärlden tycks intet kunna berättiga till den ofattbara lyckan. Svårast i lidandet är

fantasiens förespeglings om dess ändlöshet. Ökat lidande ökar mentallivets längd.

¹⁰Innan förstajaget definitivt kan bli ett fulländat andrajag, måste det ha ombildat sitt eget förflutna till relativ "fullkomlighet". Detta är möjligt, emedan det förflutna aldrig är något för evigt orubbligt fastställt utan lever med i dynamiska nuet såsom en aktiv faktor i detta. Alla förstajagets misstag alltifrån kausaliseringen måste utplånas. Det betyder ett sisyfosarbete för dem med repellerande egenart. Exempelvis måste de, som genom jagets förvållande urspårat, uppsökas och med allt gottgörande tålmod älskas fram, tills de återvunnit vad de förlorat. Allt det onda jaget gjort måste vara utmönstrat ur klotminnena. Alla missljud i den symfoni jaget i människolivet har att komponera omtonas till berikande harmonier.

3.52 *Kollektivitetens ödesgemenskap*

¹Kollektiva ödet är gemensamma slutliga målet och gemensamma vägen till målet. All kollektivitet är ödesgemenskap. Individen tillhör många slags kollektiviteter: mänskligheten, ras, nation, samhällsklass, klan, släkt, familj.

²I en efter kausalklassernas ålder organiserad nation beteckna de olika samhällsklasserna olika utvecklingsnivåer. Så snart betingelserna föreligga för dylik anordning, infödas individerna i de klasser, dit de höra. Dessa klasser bilda olika skikt av förvärvad livserfarenhet, som nedärvs genom generationerna. Detta arv kommer de inkarnerande till godo, så att de få tillfällen aktivera sina latent kunskaper och omedelbart kunna taga vid, där de förut slutat. Samhällsklassen kommer då att bestå av klaner (grupp av släkter), vilkas individer kausaliserat tillsammans och förutsättas skola essentialisera tillsammans. De sammanförs för att förvärva förståelse för varandras egenart, lita på varandra, lära sig samarbeta, gemensamt tjäna utvecklingen och mänskligheten, allt med tanke på gemensamma uppgifter i framtiden såsom enhetligt kollektivväsen.

³I Atlantis för miljoner år sedan leddes mänskligheten av sin verkliga elit. De evigt avundsjuka och missnöjda lägsta klasserna gjorde som alltid revolution, övertogo makten, fördrev eliten. Sedan dess har mänskligheten fått som den ville: "sköta sina egna affärer". Livsokunnigheten, förmånenheten, vidskepelsen och barbariet har regerat. Det vaknande snusförnuftet, som tror sig äga kunskap, när det kan konstruera fiktioner, har varit mänsklighetens vägvisare. Den s.k. världshistorien vittnar åtminstone i stora drag om resultatet och är den kända delen av mänsklighetens lidandeshistoria.

⁴Eftervartannat ha de enligt skördelagen på måfå blandade klasserna fått makten i samhället och naturligtvis som alltid missbrukat sin maktställning till övriga klassers förfång. I vår tid har man nått fram till samhällets bottenskikt. Upphävas de sociala och ekonomiska förutsättningarna för klassernas stabilitet, inträder socialt kaos. Ståndscirkulationen (också enligt skördelagen) påskyndar upplösningen. Välvilliga livsokunnigheten, som förväxlar broderskap med demokrati, skänker makten åt den massa, som ofelbart blir demagogers offer.

⁵Vi födas in kollektiviteter på grund av äldre förbindelser med individer i dessa kollektiviteter, för att gälda våra skulder, i vår tur hjälpa dem som hjälpt oss. Vi kunna alltid lära av gemensamma erfarenheter. Säkert är att vi stå i skuld, skulder som vi göra mycket klokt i söka avbetala och utgå ifrån att vi snarare göra för litet än för mycket. I tiotusentals inkarnationer ha vi missbrukat vår makt till andras förfång, hunnit med att kränka andras rätt i alla avseenden, ockrat på andra, i alla avseenden genom vår idioti och brutalitet deltagit i det allas krig mot alla som sedan miljoner år rasat på vår jord.

⁶Att alla dessa misstag till stor del berott på livsokunnighet, ändrar icke Lagen. Misstag är misstag, vad det än gäller. Allt liv är en enhet. Detta är broderskapets grund, icke endast beträffande människor. Och misstag mot enheten äro alltid fatala. Kollektivsamhörighet medför ansvar för alla i kollektiviteten. "En för alla och alla för en såsom för egen skuld" gäller icke enbart för borgensförbindelser. Det finns blott ett sätt att undgå ökat ansvar. Och det är att heroiskt taga ansvaret för det onda på sig och offra sig, om så behövs. Vi ha så många gånger

krävt offer av andra. Folk skulle icke så obekymrat axla maktens ansvar, om de anade, vad ansvar innebär. De hälsa anbudet som tillfällen till självhävdelse och se icke längre än till skenbara riskfriheten.

⁷Göra vi icke vad vi kunna för att bekämpa det onda (givetvis endast med det godas vapen), så infödas vi i likartade missförhållanden som dem vi kunnat avhjälpa. Det är på vars och ens ansvar orätt får ske, missförhållanden få bestå, makt av något slag får missbrukas, livslögner oemotsagda få förkunnas, absurditeter få outrotligt inympas i förtroendefulla barnasinnen och idiotisera gryende livsförståelse, lidanden av alla slag få finnas utan åtgärder för bot. Det är vår sak att vägra lojalitet, när orättrådigheten styr. Det är icke vår sak att avgöra, om vårt offer "tjänar något till".

⁸Endast totala livsokunnigheten och omdömeslösheten kan ge högre väsen skuld till världens nödläge, till fasaväckande livseländet, begära att högre väsen ska ställa allt till rätta som vi orsakat, att de ska bryta mot Lagen för att mänskligheten skall få fortsätta med skändligheterna. Intet ont kan vederfaras den, som icke gjort ont, som sluskskordat den dåliga sådd han sått under tiotusentals inkarnationer. Det är människorna, som gjort livet till ett helvete. Den livsskulden är icke betald, förrän vi alla gjort livet till en himmel, utan hjälp återställt allt till vad det är i högre världar.

⁹Det är en fruktansvärd hädelse att ge dessa underbara livsenhetens kollektiviteter, som leva endast för att tjäna, skulden till allt det onda vi gjort, pådyvla dem godtycke och hat (vrede, hot om straff, förbannelse etc.). Dylika anklagelser äro bumeranger, som återvända med den förstärkta kraft, som motsvarar passerade kraftfältet.

¹⁰Högre väsen förvalta Lagen. De ha ingen rätt att hjälpa dem som förverkat all rätt till hjälp, att skydda sanningen när alla sprida lögnen, att värna oskulden när alla kränka den, att förhindra att orätt sker när alla begå orätt. Det är vår sak att rätta till och undvika alla dylika livsdumheter för framtiden.

¹¹I mänsklighetens lyckliga epoker födes individen in i sin klan, där han känner sig som hemma bland idel vänner, vilka ömsesidigt underlätta allt istället för att som annars söka förhindra varandras självförverkligande. I sin klan förstår han gruppväsendets betydelse. Alla sträva till enhet, arbeta gemensamt på utvecklingen, tjäna mänskligheten. Gemensamma ideal besjåla alla, vilka helhjärtat offra egen märkvärdighet, fördomar, krav på andra, önskan att bestämma, leda, härska. Full tolerans råder i allt, som icke berör idealet. Avund, misstänksamhet, kritik, disharmoni äro uteslutna. Alla hysa obetingat tillit till alla. I en dylig grupp, som i gruppen ser en högre enhet, utbildas "gruppkraften". Den höjer nivån hos samtliga deltagare och underlättar lösningen även av egna problem. Den åstadkommer resultat, som hundrafalt överstiga de resultat medlemmarna kunna nå, om de arbeta var för sig.

SKÖRDELAGEN

3.53 SKÖRDELAGEN

¹Skördelagen, lagen för sådd och skörd, lagen för orsak och verkan inom livskausalitetens områden, är en balans- eller återställselagens följdlag. Lagen har absolut giltighet inom alla världar, för alla väsen. Den gäller för tankar, känslor, slag av motiv lika väl som för ord och handlingar.

²Skördelagen är en med naturnödvändighet verkande lag. Den är icke någon godtyckets, belöningens, vedergällningens, hämnadens straffande lag. Den verkar ständigt och på det mest överraskande, oväntade sätt i alla livets förhållanden och i allt som möter oss. Smidig tillämpning för varje individ av skördelagens obegränsade variationer erbjuder livets oändligt skiftande relationer i varje nytt läge.

³Skördelagen är den absoluta rättvisans lag. Orättvisa i något som helst avseende är absolut utesluten. Rättvisa skipas opersonligt, sakligt, omutligt. Debet och kredit balanseras till sista öret. Talet om orättvisa är ett livsokunnighetens och avundens talesätt.

⁴För människan verkar lagen inom alla mänskliga världar. Skörden liksom sådden kan vara av grovfysiskt, fysisk-eteriskt, emotionalt, mentalt och kausalt slag.

⁵Skörden har tre huvudtyper:

resterande, ännu icke likviderad skörd från samtliga föregående inkarnationer. De flesta ha i stora drag redan fastställt skörden för många inkarnationer framåt,

fastställda skörden för varje särskild inkarnation. Allt av större betydelse för personligheten i nya livet tillhör det redan fastställda. Vad som kan se ut som omedelbar verkan beror på likartade företeelser i förflutna liv,

snabbskörden i den mån orsak och verkan följa omedelbart på varandra i livets skiftande, smärre förhållanden.

⁶Skördelagen är lika förfärlig som individen är eller varit. Skördelagen är ”barmhärtig” mot dem, som varit barmhärtiga, och skoningslös mot dem, som varit skoningslösa.

⁷”Med de mått, varmed individen mäter, skall det mätas åt honom igen.” Människorna äro aningslösa om de slags mått de använda. För de flesta är det hatets mått (avundens, småsinthetens, hämndgirighetens, tarvlighetens mått).

⁸Ju högre utvecklingsnivån, desto större blir effekten ifråga om eventuella misstag av detta väsen eller mot detta väsen.

⁹Skördelagen kan vänta hur länge som helst. Men sådd måste skördas.

¹⁰Skördelagen är mekaniska rättvisans lag, ödeslagen är utvecklingens och egenartens lag.

3.54 Skördelagen och andra livslagar

¹Funnes bara god skörd, skulle ingen fråga efter livets mening, forska eller finna några lagar. Lycka fatta vi såsom vår omedelbara livsrättighet och alla olyckor som livets orättvisor. Och detta därför att livet är lycka och aldrig var ämnat till ett helvete. Det är vi människor, som gjort livet till vad det är. Olycka och lidande gör att livet förefaller meningslöst. Det är det också, men det är vi som gjort det meningslöst och alltjämt fortsätta i galenskapen.

²Det ondas problem har varje tänkande människa grubblat över. De skarpsinnigaste ha förklarat problemet olösligt. Andra ha uttömt spekulatörens alla möjligheter till absurditeter. Man har skylld på gud och hela världen. Men aldrig på sig själv. Egna märkvärdigheten har alltid hindrat människorna finna rätta lösningen på egna problemen.

³Den, som icke upptäckt skördelagen, är hopplöst desorienterad i människans världar. Han blir sina fiktioners offer. Det hör med till dålig skörd och blir ny dålig sådd. Vi äro ansvariga för idiotiseringen av omdömesförmågan. Något måste vi kunna lära oss själva av livet, icke bara blint eftersäga andras gissningar. Det är intet bevis, att miljarder trott något, att det tilltalar vår känsla.

Mänsklighetens intellektuella arv består till 99 procent av fiktioner. Det är icke underligt, att ”vi ingenting kunna lära av historien”.

⁴Den, som upptäckt skördelagen, har ingen svårighet att sedan finna frihets-, enhets- och självlagarna. De följa ur skördelagen som enklaste korollarier. Genom att så och skörda förvärvar individen erforderliga livserfarenheter. I liv efter liv utvecklas han och förvärvar egenskaper och förmågor. På kulturstadiet blir hans kausala övermedvetenhet till livsinstinkt. Sedan går det raskt framåt. När han kan uppleva kausalintuitionernas mäktiga uppenbarelser, kan han aldrig tvivla mer. Ty sedan vet han.

3.55 Skördelagen och livsokunnigheten

¹På civilisationsstadiet har individen utvecklat så pass mycken omdömesförmåga, att han kan läras begripa, att tillvaron för hans förnuft är en olöslig gåta. Men han saknar ofta förmågan därav dra slutsatsen, att intet mänskligt förnuft kan lösa det problemet. Visserligen hade Buddha sagt, att mänskliga förnuftet icke kan lösa problemen om guds existens, själens existens eller odödlighet och viljans frihet. Men Buddha var ju hedning, så honom kunde man ju icke tro på. Det behövdes många skarpsinniga filosofer och berömda vetenskapsmän för att man skulle tro sig om att kunna inse detta.

²Man kunde icke veta. Alltså hade man rätt att tro. Och så godtog man de fiktioner, som genom inympning i barnasinnets blivit outrotliga ideer. Man var i gott sällskap, om man trodde vad ens egna fäder trott. Och så fanns en rikhaltig litteratur, genom vilken man alltmer befastes i den enda sanna tron. Så löste man det problemet. Sen var det icke värt någon kom med andra hypoteser. De måste ju vara felaktiga. Någon hade visst nämnt någonting om sådd och skörd. Men det visste ju varje bonde vad det var. Att man verkligen kunde så, utan att någonsin få se skörden eller skörda, utan att ha en aning om sådden, var ju så uppenbart orimligt, att det måste vara någonting sådant där, som de lärde kallade för paradox. För övrigt hade man ju fått lära sig, att om man bara riktigt klamrade sig fast vid löftet om gudomliga godtyckets nåd, så behövde man aldrig mer oroa sig för sina onda gärningars lön. De goda skulle man naturligtvis ha betalt för.

³Hellre vilken absurd tro som helst än att antaga något så plågsamt och fatalt som egna ansvaret för ens kommande inkarnationer. Hellre skylla på kunskapens äpple, barnungars äppelknyckarsynd och guds straffande rättfärdighet som skuld till allt elände. Enklaste omdöme och känsla för rättvisa klargör, att i den historien har det fantasimonstrum, teologerna fortsätta med att göra till gud, begått misstaget, varför han rätteligen borde vara ilsken på sig själv och inte låta egen dumhet gå ut över oräkneliga miljarder, som han fortsätter att skapa för att få kunna tillgodose sin omättligen hämndgirighet. Den hiskeliga hädelsen medför sitt ansvar. Men den är fullt i stil med en mänsklighet, som alltjämt fortsätter med att söka efter anledningar att få misstänkliggöra även ädlaste väsen och utleta motiv för att tillgodose sin mordmani.

⁴Trons okunnighet är väl förklaring men intet försvar. Misstag äro misstag vad det än gäller. Man förintar inga natur- eller livslagar genom att helt enkelt förneka deras giltighet.

3.56 Skördelagen och livets ”orättvisor”

¹För den livsokunnige med dålig skörd ter sig livet antingen meningslöst eller orättvist. Det är meningslöst, när man icke kan finna tillfredsställelse i någon sysselsättning eller något mål att arbeta för. Det är orättvist, när man ser på hur andra ha det, hur lyckliga andra äro.

²De stråla av hälsa. Själv är man klen och sjuk. De ha fullt upp av allt man rimligtvis kan önska sig. Själv lever man torftigt. De få tillfällen utbilda sig och lära sig allt de önska, ha lätt tillgodogöra sig allt vetande. Själv får man förbli okunnig och misslyckas man i studierna. De få vänner överallt. Själv söker man sådana förgäves. De ha gynnare överallt, som hjälpa dem på alla sätt. Själv möter man likgiltighet, köld eller motstånd. De lyckas i allt de företaga sig. Själv misslyckas man med allt. De äro lyckliga. Själv är man olycklig. Med dylika erfarenheter i ett eller flera avseenden måste ju livet te sig som en enda stor orättvisa.

³Jämfört med andra var det ja. Men skenet bedrar. Ingen anar kvalen bakom leende masken. ”Blott hjärtat känner sin egen bitterhet.” Ett par exempel ur högen. Benjamin Constant, vilken i alla avseenden förefallit sina samtida sällsynt avundsvärd, skrev mot slutet, att han hela sitt liv ständigt utstått värre kval än den dödsdömde på avrättningsplatsen. Se Människan! Goethe, ett suveränt snille, vacker, frisk, vars hela liv var en enda triumf, uppskattade vid 80 år lyckostunderna i sitt liv till sammanlagt fyra veckor. Det var han som skrev: ”När människan i sina kval förstummas, gav mig en gud att säga, vad jag lider.”

⁴Hägrande livsillusionerna förespegla den okunnige, att där han icke är, där är lyckan. Han undflyr det närvarande och släpar överallt med sig sitt olyckliga jag. Den vise vet, att den, som icke finner lyckan inom sig, aldrig finner den utom sig. Det är så lätt att avundas andra, om vilka man faktiskt ingenting vet, som är värt att veta. Att avundas dem, som, överhopade med livets håvor, försumma enastående möjligheter att tjäna livet och förspilla sina framtida livs chanser för att tillgodose sin omätliga egoism, är att avundas mycket dålig sådd.

⁵Människorna ha anspråk på livet, aningslösa om att de i tusentals inkarnationer genom sina åtgöranden förverkat varje rätt till några som helst anspråk, även om de större livsmisstag, som tillhöra en viss nivå, skördats på den nivån.

⁶Enda sättet slippa ”livets orättvisor” i framtida liv är att vara rättvis själv. Den rättrådige begår aldrig fatala misstag ifråga om okända naturlagar, ty rättrådigheten är en osviklig livsinstinkt. Egoisten begår lika ofelbart misstag, åtminstone ifråga om enhetslagen.

3.57 Skördelagen och skördens agenter

¹Allt ont som möter individen är dålig skörd. Intet ont kan hända den, som ej har dålig sådd att skörda. Icke en gång bittraste fiender förmå det minsta skada, om ej skördelagen medger detta. Alla människor (eller andra varelser eller omständigheter), som direkt eller indirekt, avsiktligt eller oavsiktligt gagna eller skada oss, äro aningslöst skördens agenter. Göra de oss stora tjänster eller tillfoga oss verkligt lidande, föreligga oftast personliga relationer i förflutna liv. Klan-individer få tillfällen växelvis hjälpa varandra i liv efter liv. Hatindivider få möjligheter växelvis förfölja varandra i liv efter liv. Ingen kan mot sin vilja tvingas att bli den dåliga skördens agent. Det beror på individen, om han vill vara goda eller dåliga skördens agent. Äro missöden förutbestämda måste olyckor komma. Men det blir alltid fatalt för den, som därvid är skördens villige agent. Ingen kan upphäva skördelagens verkningar. Skall en individ förbli ohulpen, så bli människorna ur stånd att hjälpa, hur de än försöka. Viljan att hjälpa blir alltid god sådd. Uraktlåtenhet blir förlorat tillfälle till god sådd eller också dålig sådd. Talesättet, ”som man bäddar får man ligga”, innebär att man själv får ligga, när ens egen tur kommer att ha bäddat.

²Den livskloke undviker att bli dåliga skördens agent. Han hjälper principiellt när och var han kan utan förbehåll och förväntningar. Det är icke individens sak att ”skipa rättvisa” eller ”taga rätten i egna händer”. Hämd är alltid dålig sådd. Dyligt hör till okunnighetens och hatets livsdumheter.

³Andras hat beror icke alltid på dålig skörd. Talesättet, ”han hade inga fiender”, är icke otvetydigt beröm. Även avatarer få fiender. Hatindivider, som odla hatet, komma till slut därefter, att vara tvungna hata alla. Hatkomplexet kan förkväva alla andra känslor. Dyliga hatindivider begagna alla tillfällen få andra med sig i sitt hat. Alla de möta eller höra talas om bli deras offer. Oundvikligt sprida de hatets pest allt vidare och smitta ner alla som de kunna nå. Odla den tendensen i liv efter liv, fås till slut de monster i människohamn, vilka såsom kollektiva skördens agenter man kallat ”guds gissel”.

⁴När en gång mänskligheten utvecklats därefter, att en mängd forskare kunna utnyttja ”esoteriska arkivet”, få vi de autentiska skildringar, som möjliggöra studiet av ödes- och skördelagarnas verkningar i historien. Därefter kan man hoppas, att mänskligheten skall kunna undvika samma ständigt på nytt återkommande livsmisstag. Men enligt lagen för självförverkligandet är det ju så,

att individer med repellerande tendens gå utmönstrade misstagens väg och finna ”sanningarna” först, när de redan förverkligat dem. De, som välja att gå den vägen, ha valt svåraste vägen.

3.58 Skördelagen och lidandet

¹Lycka såväl som lidande är vårt eget verk. Allt lidande är följer av misstag ifråga om livslagarna för frihet och enhet. Ingen kan få lida, som ej tillfogat andra varelser lidande. Allt lidande vi tillfoga andra blir i sinom tid eget lidande. Är individens lidande obotligt, har han tillfogat andra obotligt lidande.

²Ingen kan få lida för en annans skull. Ingen kan befria någon från dålig skörd genom att påtaga sig andras lidanden. Vi kunna påtaga oss andras lidanden, kunna frivilligt lida mer än som förutsetts för viss inkarnation, endast ifall vi ha ännu resterande dålig skörd. Men därigenom befria vi icke andra från skörden. Endast uppskjuta den till ett senare tillfälle.

³Lidandet är av tre slag: fysiskt, emotionalt och mentalt. Det fysiska lidandet, som är svårast att bota, söker vetenskapen avhjälpa. Det emotionala kan sättas i samband med skördeelementalen, hatet eller okunnigheten. Hatets lidande är väsentligen fruktan. Okunnighetens sammanhänger med fantasien och viljan. Fantasien kan förstärka eller försvaga lidandet nästan hur mycket som helst. Lidandet kan förjagas genom en viljeakt, genom vägran att lida, genom vägran att beakta allt som vållar lidandet, genom ädel likgiltighet, stoicism, heroism. Det mentala lidandet kan bero på mentala defekter. Men vanligtvis är orsaken grubbel eller oro såsom följd av okontrollerat tänkande och avhjälpes genom att ”tänka på annat”.

⁴Trots att allt lidande är självförvållat, har det alltid något slags kompensation. Det medför förlängd vistelse i mentalvärlden. Ofta kompenseras det även i fysiska världen genom framgångar i något avseende, fördjupad förståelse etc. Till många geniers lidanden hör oklarhet eller oförmåga i yngre år.

⁵Det oundvikliga lidandet enligt skördelagen är vanligtvis endast en bråkdel av det verkliga lidandet. Nio tiondelar av civilisationsindividens lidanden bero på individens felaktiga sätt att möta lidandet och på olusten för arbetet med att kontrollera uppmärksamheten, fantasien och viljan. Den som uppnått kulturstadiet har mesta lidandet bakom sig. Den, som definitivt ställt sig under enhetslagen, kan i framtida inkarnationer aldrig mera försättas i oöverkomliga svårigheter.

⁶Sällan är lidandet obotligt. De flesta slags lidanden äro begränsade i avseende på såväl tiden som omfattningen och intensiteten. Även lidandesinkarnationer uppvisa oaser i livsöknen.

⁷Vi böra alltid själva söka bot för lidandet, där hjälp kan erhållas, alltid, överallt, i alla avseenden bekämpa alla slags lidanden och aldrig förtrötta. Den inställningen medför god sådd enligt enhetslagen och motverkar det onda i världen.

3.59 Medvetenhetsyttringarnas sådd och skörd

¹Människorna tro sig oansvariga för vad de tänka eller känna. De ha ju ingenting gjort. Alla självinitierade medvetenhetsyttringar i alla världar frambringa vibrationer, som påverka alla vilka nås därav till det bättre eller sämre. Varje medvetenhetsyttring har sin effekt. Verkan må vara minimal i de flesta fall. Men upprepningen förstärker dels tendensen, dels effekten. Anhopningen av omärkliga orsaker blir slutligen märkbara verkningar.

²Tanken är största skördefaktorn. Den ger upphov till känslor, som resultera i ord och handlingar. Alla mentala vibrationer kunna uppfattas av alla mentalhöljen. Tankens ”universalspråk” förstås omedelbart av alla. Mentalhöljet är en outtröttligt, rastlöst och effektivt arbetande sändare och mottagare. Varje tankeområde har sin våglängd. Ju större förtrogenheten med ett visst ämnesområde, desto större möjlighet till tankeöverföring inom detta. De, vilkas mentala ”mottagare” är för tillfället inställd på samma tankes våglängd, påverkas därav.

³De emotionala medvetenhetsyttringarna (begär, känsla och fantasi) äro på emotionalstadiet (barbar-, civilisations- och kulturstadierna) de mest aktiverade och följaktligen mest dynamiska

(viljebetonade). Emotionalvibrationerna nå icke så långt som mentalvibrationerna beroende på dels emotionalmaterialets större uratomtätthet, dels de varandra korsande, störande, hämmande vibrationsmassorna. Allmänna opinionens oerhörda tryck beror på likriktade masstänkandet och masskännandet. Emotionala och mentala världarna äro desorienteringens världar, beroende på fikтивiteten och illusiviteten hos förekommande tankeformer.

⁴På barbar- och civilisationsstadierna komma de flesta medvetenhetsyttringarna under rubriken dålig sådd och dålig skörd. Man förstärker det man betraktar. Moralisterna, som stirra på andras fel och brister, förstärka automatiskt det sämsta hos alla, överföra sina onda tankar till offret, varigenom de förstärka hans eventuella hattendens och minska hans motståndskraft. Vi så mycken dålig sådd och vålla mycket lidande redan genom våra tankar och känslor.

⁵De flesta tankarna och känslorna äro egocentriska. Allting betraktas och bedöms med hänseende till hur det berör egna personlighetens fiktioner och illusioner, egoismens fördelar och nackdelar. Resultatet blir givetvis mer eller mindre verklighetsfrämmande, förvänt, idiotiskt.

⁶Hatet väcker hat till liv, förstärks med varje upprepning, förblindar, omöjliggör livsförståelse, förhindrar kontakt med och uppfattning av attraktionsvibrationerna, försvårar livet för alla, motverkar självförverkligandet, ökar antalet lidandesinkarnationer.

⁷Genom att ge vika för nedstämdhetens känslor inställa vi vår undermedvetenhets mottagare på de våglängder, som tillhöra lägsta regionerna i emotionalvärlden, och bli därmed lätt offer för de livsångestens fasansfulla vibrationer de gamle symboliserade med "jagande furierna".

⁸Kärleken, attraktionens hithörande känslor av beundran, tillgivenhet, deltagande etc., är starkaste utvecklingsfaktorn. Sympati är nödvändig för förståelse, drar oss till det vi förr eller senare måste lära oss. Antipatien stöter bort och avskiljer oss från enheten. Med kärlek kan livet bli ett paradys. Med hat förblir det alltid ett helvete. Allt detta har predikats för mänskligheten i miljoner år. Men först på kulturstadiet "förstår" man och drar konsekvenserna.

⁹Genom ord meddela vi oss med andra. Talet är ett oerhört effektivt påverkningsmedel. Okunnigheten har icke minsta aning om den omedvetna effekten i det undermedvetna. Talet förstärker egna tankars vibrationer och underlättar tankeöverföringen. Genom vårt tal påverka vi andra till ont eller gott, hjälpa eller hindra dem i deras strävan, befria eller binda, ena eller söndra, läka eller sarga, sprida vi hatets pest och förföra andra att delta i hatet.

¹⁰Genom att tänka eller tala illa om andra begå vi misstag ifråga om både frihets- och enhetslag, de betydelsefullaste i skördehänseende. Envar har enligt frihetslagen rätt att få ha sin privatperson och sitt privatliv i fred för andras nyfikenhet, påflugenheter, lust att psykologisera och bedöma.

¹¹Man är icke god därför att man gör goda gärningar. Men är man god, härflöta de goda handlingarna automatiskt och spontant ur sinnelaget. Vi äro en enhet och alltså till för att hjälpa varandra. Genom att stjälpas har man satt i gång tre olika slags krafter: de som verka enligt skördelagen, enligt frihetslagen (frihetsbegränsande) och enligt enhetslagen (avskiljande).

3.60 God sådd

¹God sådd är friktionsfri tillämpning av livslagarna. "Naturen besegras genom tillämpning av naturlagarna." Genom att tillämpa livslagarna blir individen livets herre.

²God sådd är odlande av enhetstendensen, arbetet på förvärv av ädla känslor och egenskaper, av insikt och förståelse, strävan efter självförverkligande.

³Genom att tillvarataga möjligheterna avhjälpa rådande missförhållanden i samhället göra vi värdefulla erfarenheter, minska vi lidandet i världen, skaffa vi oss rätt till ökade möjligheter att så god sådd i framtiden.

⁴God sådd är att fostra barn i kärlek, är att bära lidande heroiskt, är att visa ädel likgiltighet för andras hatyttringar, är att motarbeta sken-, lögn- och hatväsendet.

⁵Mycket god sådd och snabbaste frigörelse från egoismen är att göra det rätta enbart för det rättas skull utan tanke på egen fördel eller nackdel, på tack eller skörd samt att bistå dem på högre

nivåer istället för att som hittills motarbeta dem.

⁶Genom att systematiskt odla glädjens, lyckans känslor, genom att vara som solstrålar för andra, öka vi lyckan i världen och särskilt för vår omgivning. ”Ingenting förmår lysa upp en grå eller irriterande tillvaro som just vänlighet.”

⁷Genom att principiellt och utan undantag tänka gott om alla stärka vi de bästa tendenserna hos envar och göra det lättare att leva för alla. Detta medför också att vi bli osårbara och finna skydd hos alla.

⁸Endast det tal som är sant, välvilligt och hjälpsamt är god sådd.

3.61 God skörd

¹Till god skörd hör förmånen att få tillhöra civiliserad nation. Det råder formlig konkurrens om platserna i kulturfamiljerna, om ändamålsenlig uppväxtmiljö och förädlade umgänge (lärare, förmän, kamrater), om tillfällen till förvärv av kunskap och förmågor, insikt och förståelse.

²God skörd är hälsa och allt gott livet ger oss utan vårt åtgörande eller möjliggör för oss att få ut av livet.

³Till bästa skörd kunna räknas erbjudna tillfällen till snabbutveckling genom enhetsbefrämjande upplevelser och samvaro med livsgenier, levnadskonstnärer och självförverkligare.

⁴Utan god skörd finner man aldrig lyckan, hur man än jagar efter den. Vi äro lyckliga, emedan vi gjort andra lyckliga.

⁵Makt, ära, rikedom är god skörd först på högre stadier. Innan dess kan livsokunnigheten icke undgå att missbruka de skenbara livsförmånerna.

3.62 Dålig sådd

¹Vad god sådd är ha vi lätt att fatta. Dålig sådd däremot hör till våra inrotade vanor, moralillusionismens falska livssyn och betraktelsesätt, vår egen livsblindhet. Aningslöst vräka vi ut hatets sådd genom alla våra medvetenhetsyttringar och anse oss högst förträffliga. Idiotien förefaller obotlig och är det också på civilisationsstadiet. Naturligtvis kan det i det följande endast bli fråga om enstaka exempel på våra vanligaste livsmissstag. Moralisterna uppställa en mängd tabuer, iakttaga dessa och ha därmed uppfyllt allan rättfärdighet. Men så lätt undgår ingen livsansvaret. På nuvarande utvecklingsstadium begå vi i stort sett endast missstag. Bästa sättet undgå dem är att söka uppnå högre nivåer med dessas ökade livsförståelse.

²Alla missstag ifråga om livslagarna äro både dålig sådd och dålig skörd. Tolkningen av livsföreteelserna är en vanskelig sak med nuvarande mycket ringa livskunskapen. Ju större livsokunnigheten desto större är tvärsäkerheten. Missstagen kunna icke indelas efter livslagarna, ty vanligtvis beröra de flera samtidigt.

³Ett vanligt missstag enligt självlagen är att sluta arbeta på sin egen utveckling, inbilla sig förstå allt och vara nära målet. ”Ingen blir någonsin färdig med något” må vara en paradox, men den vittnar om livsförståelse. Och man utvecklas icke genom att bara vara ”snäll”. Vi ha alla utan undantag oändligt mycket ogjort, en oöverskådlig serie nivåer över oss. De som anse sig ”färdiga” ha icke nått långt, ehuru de uppenbarligen nått så långt som är möjligt för dem i nuvarande inkarnation. Med den inställningen blir det emellertid aldrig någon snabbkarriär i livshänseende.

⁴Till dålig sådd hör allt sken-, lögn- och hatväsen, alla yttringar av söndringstendensen. Dit hör allt tal som icke är sant, vänligt, hjälpsamt. Redan detta esoteriska livsaxiom skulle tysta moralisterna, om de kunde behärska sitt hat. Dit hör det, särskilt i demokratiska jämlikhetsperioder, vanliga föraktet för alla på högre nivåer. Att hata dem som ställt sig under enhetslagen och allvarligt söka tjäna mänskligheten är ett av moralisternas många fatala livsmissstag.

⁵Alla krav äro livsfientliga, döda enhetskänslan, göra idealen motbjudande och väcka trots. Det som icke älskas fram är livsodugligt. Dom är allt, varigenom vi söka utesluta någon från hans rätt till enheten, till allas gemenskap och vårt hjärta. Därmed förlorar den dömande den enhet han annars

hade rätt till. Den som icke vill enheten, går självmant bort. Det är icke vår sak att skipa rättvisa ifråga om livslagar. Frid på jorden kan det aldrig bli, förrän människorna förstått den saken.

⁶Misstänksamhet är en mäktig provokatör. Många forma därmed den skenverklighet, som bestyrker deras misstro eller frambringa det ”företsedda”. Misstro förgiftar all samvaro, växer och riktar sig mot allt fler, förstör vad tilliten byggt upp.

⁷Missbruk av kunskap medför kunskapens förlust genom sådana omständigheter i framtida inkarnationer, att inga tillfällen fås aktivera latent kapaciteten. Atlantiderna hade kunskap. Atlantis sjönk. Mänskligheten förlorade sitt intellektuella arv och fick börja samla erfarenheter på nytt.

⁸Varje slags maktmissbruk äro fatalt misstag ifråga om frihetslag och enhetslag. Därefter dröjer det mycket länge, innan nya tillfällen till maktmissbruk föreligga. Och mellanliggande period av vanmakt och ”orättvisa” är mycket bitter.

⁹Stort livsmisstag är självmordet. Det sträcker sina verkningar över flera inkarnationer, löser inga problem (som måste lösas), endast komplicerar och försvårar dem ytterligare.

¹⁰Sämsta möjliga sådd är att tillfoga andra varelser lidande, att hämnas, att spela ”straffande försyn”. De, som göra ont att gott må komma därav, vänta god skörd av dålig sådd. Det lidande vi tillfogat andra få vi igen, oberoende av motivet.

¹¹Till dålig sådd hör slutligen vanliga, felaktiga, förvända sättet att möta den dåliga skörden.

¹²Dålig sådd (individuell såväl som kollektiv) är största hindret för utvecklingen.

3.63 Dålig skörd

¹Till dålig skörd hör det mesta i livet, allt som icke kan betecknas såsom lycka, allt som plågar och misshagar oss, icke endast påtaglig ”otur i livet”. Skördelagen är individuella anpassningens lag, som med välbalanserad effekt tar hänsyn till individens egenart, idiosynkrasier, komplex och känslolägen. I de flesta hänseenden underlättas livsförståelsen, om man beaktar nivåernas betydelse i olika avseenden och för att undvika absolutifiering räknar med gradering, exempelvis i procent. Ju mer livssynen bestäms av fördjupad uppfattning om tillvarons absoluta lagenlighet och absoluta frånvaro av gudomligt godtycke, desto mindre är risken för felsyn.

²Icke allting, som möter individen i livet, är oundvikligt, icke allt i detalj förutsett och förutbestämt. Icke all dålig skörd behöver taga sig just dessa uttryck, icke alltid är egen felbedömning ofrånkomlig. Men skördelagen verkar i allt och begagnar alla möjligheter och sig yppande tillfällen. Ju högre nivå individen nått, desto större hans möjligheter i de särskilda fallen modifiera skördelagens verkningar. Men all sådd måste förr eller senare skördas. Slaget vi riktar mot andra drabbar oss en gång med precis samma effekt.

³Till dålig skörd hör för individen nivå-sänkande ras, nation, klass, släkt, familj, lärare, förmän, kamrater, umgänge etc. Dit höra alla slags lidanden, defekter, sorger, missräkningar, motgångar, hinder, förluster etc. i oändlighet. Dit höra felande möjligheter förvärva kunskap, insikt, förståelse, egenskaper, förmågor, färdigheter etc.

⁴Till dålig skörd på civilisationsstadiet hör ofta att få makt, rikedom, ära, etc. Glänsande framgång i livet blir i regel till fördärv för ”lyckans gunstling”. Livsokunnigheten, förmäthenheten, märkvärdigheten inbillar sig allt möjligt idiotiskt om egna kapacitetens ofelbara insikt och förståelse och missbrukar erbjudna tillfällen med att så fatalt dålig sådd.

⁵Olyckor och lidanden på kulturstadiet äro alltid beräknade att kunna bäras och ej verka nedbrytande. De kunna vara prov, vilka, ifall de består, innebära extra god sådd eller ett jättekliv uppåt. Ofta avse de att utveckla behövliga egenskaper. Påtaglig livsblindhet i något avseende är på kulturstadiet dålig skörd liksom alla fel. Brister däremot bero på felande egenskaper.

⁶Medvetenhetsutvecklingen skulle i människoriket kunna försiggå i ständigt stegrad tempo. Att den för de flesta tar mångdubbelt längre tid än nödvändigt, beror på dåliga sådden, icke så mycket av påtaglig ondska som av moralism, underlåtenhet och ligkiltighet. Det tar lång tid, innan all dålig sådd är skördad.

3.64 Kollektiv sådd och skörd

¹”Liv är lidande.” Och detta därför att vi själva gjort fysiska och emotionala världarna till helveten och alltjämt fortsätta med hatets och livslögnernas sådd. Fysiskt liv är svårast. Sjukdom, invaliditet, hunger och törst, köld och hetta finnas endast i fysiska världen. Den emotionala världen är det tusenfalt intensifierade begärets, känslornas och fantasiens värld. I den grassera hatet och alla fantasiens fasansfulla fiktioner ohämmat. Men den, som förlitar sig på sin egen viljas suveränitet, förblir oåtkomlig och osårbar och behöver icke lida. Det ofrånkomliga lidandet tillhör fysiska världen. Båda världarna förbli emellertid helveten, tills mänskligheten återställt allt till vad det var ämnat att bli och gjort dem till lyckans hemvist för alla. Vi förbli olyckliga på denna sorgens planet, tills vi fullbordat det verket, gjort hatets världar till kärlekens, splittringens till enhetens, lögnens till sanningens. Lidandet kommer icke att minskas, förrän människornas livsinställning radikalt ändras. Människorna ha gjort och göra alltjämt vad de kunna för att mänsklighetens ohyggliga nöd skall fortfa. De beskära andras frihet, förstöra andras glädje, krossa andras lycka. De sprida dagligen sin allt förgiftande hatpest. De hindra, hämma, motarbeta, förtrycka, misstänkliggöra, förtala, såra, hämnas o.s.v. i oändlighet. En otrolig förblindelse. Och så anklaga de livet för resultatet av mänskliga okunnighetens och egoismens alla dumheter, orätttrådigheter, ogärningar. Enklaste omdömesförmåga borde trots härskande idiotien kunna väckas till att äntligen se och förstå.

²Den kollektiva ”arvsynnen” är stor. Vi ärva, som Goethe antydde, ”såsom en evig sjukdom” icke blott statsskuld och omänskliga samhällssystem utan även okunnighetens fiktioner och illusioner inom de flesta mänskliga områden. Vi ärva ideologier om saliggörande demokratier och diktaturer, krig och revolutioner. Vi ärva okunnigheten och barbariet vid makten. Att ansvaret delas av många betyder icke, att det blir mindre för var och en. Kollektiva ansvaret heter oåterkalleligt: en för alla och alla för en såsom för egen skuld. Alla ha vi lämnat tillräckliga hatets bidrag under förflutna liv. Alla ha vi haft tillfälliga fördelar på andras bekostnad. Alla ha vi bidragit till att idiotisera mänskligheten.

³Vi äro alla gemensamt ansvariga för att makt får missbrukas, okunnighet och oförmåga få styra, människor få förtrampas, varelser onödigtvis få lida, lögner oemotsagda få predikas, vrånga domar få fällas, all slags orätt får bestå utan att påtalas och rättas. De, som underlåta att kämpa för sanning och rätt, medverka genom sin passivitet till att makten överlåtes åt sanningens, rättrådighetens, utvecklingens, enhetens fiender.

⁴Vi äro ansvariga för samhällets omänskliga lagar. Samhället saknar rätt att ”skipa rätt”. Det kan endast skördelagen. Straffrätt är självtagen rätt. Samhället måste givetvis skydda sig mot vettvillingar. Men det har ingen rätt att hämnas, ingen rätt att göra ont på det att gott må komma därav. Rättsväsendets ofrånkomliga godtycke i kriminalisering och straffsatser med dess oförmåga att bedöma (konstatera verkliga fakta och motiv) existerar, emedan allmänna opinionens hat, indignation och hämndbegär kräva offer. Förgriper sig samhället på individen, så häftar samhället i skuld till den individen, en skuld som skördelagen tillser blir betald. Många företeelser i samhället bli därmed förklarade. Så länge samhället icke inser egen skuld, saknar det möjlighet effektivt bekämpa brottsligheten.

⁵Varje ras, nation, klass, klan, familj har sin skörd. Envar blir delaktig däri, som godkänt och gillat bestående orätttrådighet, haft någon som helst fördel av förhållanden och åtgärder. Dålig skörd medför att samhällsklasserna icke motsvara nivåerna. Dålig skörd är också ståndscirkulationen genom att individer på högre nivåer infödas i lägre kaster och de på lägre nivåer i högre kaster. Härskande kaster ha alltid missbrukat sin maktställning med undergång som resultat. Slutligen kommer lägsta skiktet till makten. Dess inkompetens och barbari regerar, tills övriga kasters dåliga sådd skördats.

3.65 Skördefaktorerna

¹Människan är jaget i personligheten, strävande att bli ett förstajag, därefter ett andrajag etc. Jaget har icke kommit längre än jagmedvetenheten i personligheten. När jaget förvärvat kausalmedvetenhet, är det ett förstajag. Jaget i personligheten sår och jaget i personligheten skördar. Att jaget icke vet något om sina föregående personligheter, beror på att dess eget minne blivit latent. När jagets aktivitet upphör, går dess medvetenhetskontinuitet förlorad och blir dess minne latent. Det måste därefter börja om från början och genom nya erfarenheter väcka sina slumrande förmågor till nytt liv. När jaget förvärvat kausalmedvetenhet och kan studera sina föregående existenser, erinrar det sig alltsammans. Nackdelen med slöjan över det förflutna uppvägs tusenfalt av fördelarna. Den synen är mer än normalindividen skulle stå ut med. Att veta vad som återstår att skörda skulle förlama utan att gagna det minsta, endast komplicera. För jaget såsom kausaljag ter sig allting annorlunda. Jagets frihet är bestämd av personlighetens insikt, förståelse, förmåga med de allmänna begränsningarna enligt ödeslagen och de tillfälliga enligt skördelagen.

²De viktigaste skördefaktorerna äro personlighetens höljen, påverkande vibrationer, skördeelementalen och omvärlden.

³Alla personlighetens höljen äro skördefaktorer. Deras förvärvade vibrationskapacitet (upptagnings- och sändarförmåga) kan av skördelagen begränsas hur mycket som helst och i vilket avseende som helst.

⁴Organismen (hjärna, nervsystem) med hälsa eller ohälsa är fysiologiskt arv från fysiska förfäder. Man får de föräldrars konstitution, anlag m.m., som man enligt skördelagen skall ha.

⁵Eterhöljet är fysiska vibrationshöljet. Det är i regel den betydelsefullaste ur skördesynpunkt. På dess beskaffenhet beror, vilka emotionala, mentala (eventuellt kausala) vibrationer som ska kunna nå hjärna (nerver) och om jagets anlag och färdigheter ska kunna taga sig uttryck. Förståelsen kan finnas men möjligheten bruka talangen saknas.

⁶Emotional- och mentalhöljens kapacitet kan begränsas genom att till aggregathöljens centra fogas preparerade molekyler (skandhas), som avskära vilka vibrationsområden som helst och förstärka andra. De verka i förbindelse med skördeelementalen därhän, att förutsedda livsödet går i uppfyllelse.

⁷Defekter kunna förekomma i alla höljen. ”Själsfrånvaro” kan bero på defekt i vilket av personlighetens höljen som helst. Är defekten mental, är även livet i mentalvärlden förnuftslöst och hela inkarnationen totalt förfelad, alltså enbart skördeinkarnation.

⁸Vibrationerna äro för individen av fundamental betydelse. Vibrationerna äro kosmiska (interstellara), solsystemiska (interplanetariska och telluriska) samt från andra väsen. Skördelagen fastställer vilka slag av vibrationer, som ska förstärkta eller försvagade eller icke alls påverka individen samt hur de ska påverka. I emotionaleonen äro de emotionala de starkaste. Den, som förfinat sina höljen så, att dessa icke kunna nås av vibrationerna i lägre materier, har därmed begränsat skördelagens möjligheter.

⁹Skördeelementalen är ett emotional-mentalt väsen, format enligt skördelagen. Ansluten till auran följer den människan genom livet och tillser, att avsedda delen av sådden blir skördad. Den urladdar sig med ofelbar precision och, om så behövs, oemotståndlig kraft, när tillfällena förefinnas. Den kan få individen att säga och göra saker, som han icke menar. Den bekajar individen med fel, som eljest vore omöjliga. Den kan förstärka komplexen till vilken affektstyrka som helst. Dess vibrationer kunna till individens fördel eller nackdel påverka andra väsen. Den kan även betraktas som ett vibrationscentrum för fastställda slag av vibrationer. Naturligtvis kan den vid behov även tjänstgöra såsom skyddsande i icke till dåliga skörden hörande livsomständigheter eller påkalla hjälp från hjälpcentralen. Så den fåfänga ansträngningen kan individen bespara sig. Allt är så väl ordnat, att individen ej kan föreslå någon ändring till det bättre.

¹⁰Till omvärlden höra alla väsen, vilka individen kommer i beröring med eller även indirekt kan bli beroende av, omgivningen med dess gagnande eller hämmande inflytanden, alla livs-

omständigheter och förhållanden, allt som möter individen.

¹¹Skördelagen tar hänsyn till felande, önskvärda erfarenheter, egenskaper, förmågor, begagnade tillfällen i föregående liv, intressen, strävan efter enhet och utveckling etc.

¹²Skördelagen tar även hänsyn till omvärlden och betraktar individens föregående relationer med ras, nation, klass, klan, individer av alla de slag, tillhörande alla naturriken. Hänsyn tas till möjligheterna av gagnande eller hämmande påverkan på allmänna utvecklingen etc. I det sammanhanget bör påpekas oberättigade skrytet med nationens genier. Geniutbildningen tar många inkarnationer, i regel i olika raser och nationer. Dessutom behandlas genierna dåligt i motsats till de alldeles ofarliga talangerna.

¹³”Ingen undgår sitt öde.” Genom allehanda försiktighetsåtgärder kan man lyckas undgå skörden i ett liv. Men den kommer igen. Därmed är icke dumdristighet försvarad. Skörden tar hänsyn till individens utvecklingsnivå och omdömesförmåga och förutsätter bruk av sakligt förnuft. Sunt förnuft, balans, sans och måtta, rimligt ideal äro pålitliga ledstjärnor under alla livsomständigheter. Orimliga krav äro vidskepelser.

3.66 Skördelagen och nedärvda fiktioner

¹Grunden till fiktionen om ”arvsynden” är den individuella och kollektiva dåliga sådd vi ännu icke skördat. Den kollektiva skörden är vars och ens andel i alla de missgrepp i alla avseenden vi haft gemensamt ansvar för. Arvsynd är varje individs onda tankar, känslor, ord och handlingar i förflutna liv. Det finns ingen annan livsskuld än dålig sådd, och den få vi skörda. Syndaångest, livsångest m.m. är dålig skörd och i regel resultat av att vi inympat syndakomplex på andra.

²Grunden till fiktionen om ”guds bud” är livslagarna.

³Grunden till fiktionen om ”guds löften” är den goda såddens goda skörd.

⁴Grunden till fiktionen om ”guds vrede” och ”guds straffande rättfärdighet” är den dåliga såddens dåliga skörd.

⁵Grunden till fiktionen om ”synd” är misstag ifråga om livslagarna.

⁶Grunden till fiktionen om ”bönhörelse” är människans rätt att enligt frihetslagen få alla de önskningar uppfyllda, vilka icke motverkats genom dålig sådd i det förflutna.

⁷Realgrunden till fiktionen om ”satan” är det kollektiv av inkarnerande människor, som med förvärvad esoterisk kunskap och objektiv medvetenhet om åtminstone de fysisk-eteriska och emotionala världarna vägra uppgå i enheten och avstå från vidare utveckling. De äro de verkliga härskarna i fysiska och emotionala världarna. Det betyder att individer på hatstadiet aningslöst och villigt lätt bli deras omedvetna verktyg. Båda symbolerna (gud och satan) äro alltså beteckningar på realiteter.

⁸Grunden till fiktionen om ”börens makt” är effekten av metodisk och systematisk meditation, i synnerhet sammansvetsad kollektiv emotionalvilja.

⁹Utan grund är missionerandets fiktion. Det är god sådd att ge kunskap åt allvarliga ”sökare efter sanningen”. Men det är oklokt att begå det misstag, som betecknades med den klargörande tillspetsningen att ”kasta pärlor”. Det är livsoklokt ge dem kunskap som sakna erforderliga förutsättningar för insikt och förståelse. Det stärker hos dem föraktet för allt som övergår deras förnuft, för allt högre.

¹⁰Att gud skyddar sanningen på jorden och bevarar oskulden, är fiktioner utan grund. Det finns intet annat skydd än god sådds goda skörd.

¹¹Grunden för fiktionen om ”guds ledning” är möjligheten till kontakt med vår egen övermedvetenhet.

¹²Att ”undfå den helige ande” betydde jagets överflyttning från lägsta triaden till kausalhöljet eller andratriaden.

¹³”Guds rike” var beteckningen på andrajagens kollektivitet.

¹⁴De flesta av kristendomens religiösa termer äro gnostiska symboler, vilka kyrkan i avsaknad av gnosis ohjälpligt misstolkat.

3.67 AKTIVERINGSLAGEN

¹Liv är aktivitet, rörelse. Absolut passivitet medför formupplösning. Varje medvetenhetsyttring innebär aktivitet i någon materia. Aktiva medvetenheten förstärker sig själv genom medvetenhetsyttringar. Genom aktivitet utvecklas aktiveringsförmågan och förstärkes medvetenhetsinnehållet.

²Aktiveringslagen anger att:

varje yttring av medvetenhet blir en orsak med ofrånkomlig verkan,
allt som medvetenheten betraktar utsättes för påverkan,
allt medvetenhetsinnehåll på något sätt tar gestalt,
utan egen aktivitet utvecklas icke medvetenheten, förvärvas inga egenskaper eller förmågor,
allt man eftersträvar eller önskar åstadkomma för att erhålla eller förverkliga först måste bli medvetenhetsinnehåll,

allt man får har man någon gång önskat sig,

allt man önskar sig får man någon gång (fast sällan som man tänkt sig).

³Två följdlagar till aktiveringslagen äro upprepnings- eller förstärkningslagen samt vanans lag.

⁴Upprepningslagen anger att:

medvetenhetsinnehållet förstärks genom varje upprepning, blir allt lättare att återuppliva,
med varje upprepning förstärks tendensen att återkomma,
genom upprepningar blir tendensen automatiserad,
genom upprepning förstärks tanken, känslan, tills den automatiskt tar sig uttryck i handling,
tanken med varje upprepning blir alltmer aktiv, allt fastare inristad i minnet, allt starkare faktor i komplexet, allt intensivare i känslan och fantasien,

tankens fiktivitet och känslans illusivitet med varje upprepning blir allt starkare, alltmer sannolik, berättigad, nödvändig.

⁵Vanans lag anger, att upprepade tanken, känslan, frasen, handlingen automatiseras och vanligtvis resulterar i oföränderlighet och oemottaglighet för nya intryck samt oförmåga av anpassning.

⁶Genom uppmärksamheten bestämma vi över vårt medvetenhetsinnehåll. Med tankens hjälp förvärva vi känslor och egenskaper. Ju mera målmedveten och intensiv aktiviteten är, desto större blir effekten.

⁷Vid varje (medvetet) val bestäms resultatet av det starkaste motivet. Detta är den ännu missförstådda determinismen. Tack vare denna lag kan individen förvärva valfrihet genom att metodiskt förstärka motivet (vilket som helst), tills detta blir det starkaste. Endast genom självinitierade egenaktiviteten kunna vi frigöra oss från automatiserade beroendet av de livsokunnighetens fiktioner och illusioner, som vi alltsedan barndomen aningslöst införlivat i komplex. Okunnigheten tror sig vara fri och anar icke sitt beroende. Hos de flesta är aktiviteten bestämd av godtyckliga komplex eller påverkningar utifrån. De senare kunna aningslöst upptagas av undermedvetenheten: emotional-mentala vibrationer från massopinioner och psykosor.

⁸Våra fiktioners och illusioners outrotlighet i våra komplex och fixa ideer beror på att de automatiserats genom idelig upprepning. Endast genom motkomplex kan deras makt över oss begränsas. Att tjat och tvångsvanor få motsatt effekt mot den avsedda beror även på, att de väcka ett spontant trotskomplex.

3.68 Personlighetens omedvetna

¹Människan är en enhet av fem väsen, hennes fem höljen. Människans medvetenhet är av fem slag: grovfysisk, fysisk-eterisk, emotional, mental och kausal. Det som de okunniga kalla "personlighetsklyvning" kan vara bristande kontakt mellan dessa fem väsen. Jaget lever i något av dessa fem och förflyttar sig efter behag mellan dem som blivit aktiverade. Uppmärksamhet är tecknet på jagets närvaro.

²Medvetenheten (allt i "själslivet" och "andelivet") kan indelas i dagsmedvetenhet och omedvetenhet. Det omedvetna indelas i undermedvetenhet och övermedvetenhet.

³Det är knappast överdrift att kalla det omedvetna för den egentliga människan. Personlighetens olika slag av medvetenhet tillhöra det omedvetna med undantag för den lilla kameraöppning dagsmedvetenheten utgör med uppmärksamhetens blickpunkt i synfältet. Dagsmedvetenheten är en försvinnande bråkdel av normalindividens medvetenhet.

⁴I vibrationshänseende kan allting sägas bestå av vibrationer. Människan är liksom nedsänkt i en ocean av fysiska, emotionala, mentala, kausala vibrationer från människans fem världar, som varje ögonblick genomströmma hennes fem höljen. Inte en kvadriljondel av dessa uppfattas av dagsmedvetenheten. Individens höljen kunna sägas vara mottagare- och sändarestationer. Deras kapacitet beror på höljenas förmåga av aktivitet och selektivitet.

⁵Till det undermedvetna höra alla intryck som passerat genom dagsmedvetenheten, dessa intrycks sammansmältning i komplex samt komplexens egen bearbetning av dels nya intryck från dagsmedvetenheten, dels direkta vibrationer utifrån.

⁶Till det övermedvetna höra dels alla erfarenheter individen förvärvat (upplevat och bearbetat) under föregående existenser, dels aktiverade kausalmedvetenhetens egen kausala uppfattning och bearbetning.

⁷Ett ömsesidigt mottagande äger rum mellan dagsmedvetenheten och omedvetenheten. Från det undermedvetna mottar dagsmedvetenheten emotionala och mentala impulser dels utifrån, dels från komplexen, dels från minnescentra. Från det övermedvetna mottar dagsmedvetenheten dels latent genom återerinring aktiverade ideer, dels inspiration via högre emotionala eller mentala medvetenhetsområden, dels intuition från egna kausalmedvetenheten.

⁸Individen på barbar- och civilisationsstadiet behärskas av sitt undermedvetna, på idealitetsstadiet av det för normalindividens övermedvetna. På kulturstadiet lär sig människan skilja på självbestämda eller utifrån, från det under- eller övermedvetna kommande vibrationer. Utan den förmågan identifierar sig individen med alla i dagsmedvetenheten inträdande impulser, fattade såsom uttryck för egna väsendet. Självbestämmdhet innebär oberoende av allmänna opinionens intensivt aktiverade emotional-mentala vibrationer, vilka vanligtvis förstärka hattendensen och alla individens fiktioner och illusioner. För att utifrån kommande ideer ska kunna upptagas, fordras hos individen ideerna motsvarande insikt och förståelse. Ju närmare besläktad idé är med egna kunskapsområden, desto lättare uppfångas den, särskilt om den hos tänkaren utformas med klarhet och skärpa.

3.69 *Det undermedvetna*

¹Det undermedvetna består av ett otal intrycks-, associations- och koncipieringsområden. De få i det följande beteckningen komplex. Komplexen kunna indelas i emotionala, mentala och emotional-mentala. De emotionala äro i stort sett formade av och bestämmande för fysiska och emotionala behov och vanor. De mentala innehålla erfarenheter och ideer från olika kunskapsområden, ett komplex för varje område. De emotional-mentala äro hos normalindividens de talrikaste, bestående av olika känslö- och fantasiområden, som individen uppmärksammat eller intresserat sig för.

²Det undermedvetna glömmet ingenting. I det undermedvetna finns allt som någonsin funnits i dagsmedvetenheten. Det ojämförligt mesta har människan glömt för att aldrig mera minnas, ofta ej ens klart uppfattat. Alla intryck hon mottagit, alla fiktioner och illusioner (trossatser, gissningar, dogmer, vidskepligheter) hon matats med alltifrån tidigaste barnaåren, allt hon tror sig för länge sedan ha utmönstrat och oskadliggjort, allt lever i det omedvetnas skydd sitt eget liv med oanad makt. Om denna makt blir till större gagn än ohägn, beror på dels intryckens livsfrämjande eller livshämmande natur, dels intryckens intensitet och det undermedvetnas plasticitet, dels arten av de motkrafter, som stå till individens förfogande.

³Intrycken strömma in genom dagsmedvetenheten, uppsugas av komplexen som ständigt arbeta. Komplexens arbete är mekaniskt, icke kritiskt. Komplexen bearbeta vad de få. Deras arbetsresultat bli felfria endast om de tillföras idel fakta och axiom. Komplexen växa, förstärkas,

vitaliseras genom nya intryck, genom att dagsmedvetenheten uppmärksammar impulser från komplexen. Idékonceptionen kan försiggå hastigt eller långsamt. Äro intrycken klara, samhöriga, ändamålsenliga blir komplexarbetet i motsvarande grad effektivt. Intrycken bearbetas i ständigt formade och upplösta kombinationer, tills en ny idé utkristalliserar, som genom sitt förtätade innehållskraft utlöser impulser i dagsmedvetenheten. Har erforderligt material för lösningen av ett problem tillförts komplexet, blir problemet också löst.

⁴På civilisationsstadiet utgöres innehållet i de flesta komplexen av verklighetsfrämmande fiktioner och livsfientliga illusioner med repellerande tendens. Tillhörande samma vibrationsområden som allmänna opinionens tjänstgöra de som goda mottagare av hithörande massvibrationer och försvåra eller omöjliggöra jagets ansatser till självbestämmdhet. Det fordras starkt utvecklad egenaktivitet för att göra sig oberoende av dessa inympade fiktioner och illusioner. Det räcker icke med att genom förvärv av kunskap om verkligheten och livet inse fiktionernas felaktighet och illusionernas värdelöshet. För att verka bestämmande i dagsmedvetenheten måste de nya ideerna genom att ständigt uppmärksammas vävas in i nya komplex, tills dessa i styrka överträffa de gamla.

⁵Komplexen härska omedvetet och instinktivt. Det undermedvetnas impulser i dagsmedvetenheten äro automatiska och oemotståndliga. Det undermedvetnas makt kan för tillfället upphävas genom något slags psykos. Men när lugn inträtt, återta komplexen bestämmanderätten. Alla fel och brister återfinnas i olämpliga komplex, likaså fördomar, aversioner, fixa ideer, fruktan, sjukt samvete, ångest m.m.

⁶Endast de mest fatala moralkomplexen ska i det följande beröras. Bekämpas de icke genom effektiva motkomplex, bli de mycket riktigt "den andre i oss", en källa till oro, ångest, neuros, förtvivlan. Den moraliska vidskepelsens samhörande, livsförgiftande komplex äro synd-, skuld- och skamillusionerna. De äro vår lyckas förrädare. Samvetet kallas "guds röst i människan". Men samvetet är ett komplex, är undermedvetenhetens mekaniska, automatiska, logiska reaktion på allt, som kommer i motsättning mot alla inympade förbud eller godtagna handlingsregler. Samma reaktionssätt kan konstateras hos de högre djuren, t.ex. hundar, katter etc. Samvetet förstärker allt, som beaktas men aldrig borde beaktats, och kan bli kroniskt sjukt samvete, som gör individen mer eller mindre livsoduglig.

⁷Ett annat fatalt komplex är fruktan. Det enda onda, som kan möta oss i livet, är vårt eget verk, dålig sådd i föregående existens. Och den sådden måste skördas, ju förr, dess hellre. Det hör med till levnadskonst att lära sig heroiskt bära det oundvikliga. Någon grund för fruktan finns således aldrig. Men fruktan såsom komplex förstör självtilliten, nedsätter vitaliteten, förlamar viljestyrkan, förblindar omdömet. Frukta's ingivelser äro de sämsta, skadligaste, oförnuftigaste av alla. Frukta'n gör individen värnlös och maktlös. Frukta'n förstärker egna komplexet till livsångest. Frukta'n bekämpas genom ädel likgiltighet, att aldrig beakta självtillitens motkomplex.

⁸Skamkomplexet, som oförnuftig uppfostran inympar i barnasinnen för att på bekvämaste sätt framvinga lydnad, blir ofta fatal belastning i livet. Hos känsliga sinnen medför det blyghet, ångslan, skygghet, rädsla för människor. Det förstärker osjälvständigheten, grundlägger fruktan för andras omdömen, kan urarta i skenväsen, lögnväsen, hyckleri med fjäsk och kryperi för alla i maktställning. Detta komplex kan taga år av metodiskt arbete att effektivt motarbeta. Man bör därvid göra klart för sig, att hur man än betar sig, kommer hatets skarpsynthet att finna fel och brister och alltså motiv till fördömande. Många "världskloka" köpa egoisternas välvilja, som emellertid upphör, när medlen tryta.

3.70 *Det övermedvetna*

¹Jaget har följt tredje- och andratriadens tillblivelse med svagt utvecklad subjektiv medvetenhet utan självmedvetenhet. Dessa två triader förbli i stort sett inaktiva, tills jaget med förvärvad objektiv självmedvetenhet definitivt kan taga dem i besittning.

²Jagets objektiva självmedvetenhet sträcker sig icke högre än dess aktivitetsförmåga i respek-

tive molekyllarslag. Normalindividens saknar alltså både fysisk och emotional atommedvetenhet i sin förstadiad.

³På civilisationsstadiet tillhöra såväl emotionala som mentala molekyllarskikt jagets övermedvetenhet. Samtidigt med att dessa aktiveras, påverkas även kausalmedvetenheten. Under tusentals inkarnationer på barbar- och civilisationsstadierna har kausalmedvetenheten förblivit inaktiv med undantag för den momentana aktiveringen vid mottagandet av inkarnationsskörden efter personlighetens upplösning.

⁴På kulturstadiet börjar aktiveringen av det högre emotionala, normalindividens ”andlighet”. Visserligen har han på civilisationsstadiet i extasens eller sällsynta upplevelsers ögonblick kunnat momentant höja sin medvetenhet till dessa höjder, och alldeles utan aktiveringseffekt äro de ju aldrig, men otillräckliga för att nämnvärt påverka det kausala. Först med odlandet av ädla känslor och utvecklandet av ädla egenskaper fås de upplevelser av ”evighetsvärde”, som kausalmedvetenheten kan uppfatta och tillgodogöra sig.

⁵Med humanitetsstadiets förvärv av verklighetsuppfattning och frigörelse från dittills härskande fiktiviteten blir aktiveringen av det kausala effektiv. Kausalmedvetenheten börjar kunna objektivt uppleva verkligheten och subjektivt bearbeta upplevelsorna i det förgångna till kausalideer. Dessa äro enheter av enormt förtätat verklighetsinnehåll med syntetiserade erfarenheter från tusentals inkarnationer.

⁶På idealitetsstadiet blir jaget ett kausalväsen med förmåga att tillgodogöra sig dittills övermedveten kausal verklighetsinsikt och livsförståelse. Därmed äro jagets okunnighetsstadier avverkade. Jaget har förvärvat förmåga göra personligheten till fulländat verktyg åt kausalväsendet. Människan har blivit Människa och gör sig beredd inträda i övermänniskornas rike.

⁷Självförverkligandet är gradvisa erövringen av livsinstinkt, verklighetsinstinkt, insikt och förståelse. Det sammanfaller med förvärvet av vibrationsförmåga i allt högre molekyllarslag och höjandet av motsvarande medvetenheter. Subjektiva förutsättningen härför är frigörelse från okunnighetens fiktioner och illusioner genom verklighetskunskap. I den mån övermedvetenheten aktiveras, får personligheten mottaga emotionalinspirationer och mentalideer från dittills inaktiva områden, upplevelser, som okunnigheten förgäves sökt förklara med sina fantasikonstruktioner.

3.71 Medvetenhetskontroll

¹Människorna tro sig vara ”fria”, när de låta känslor och tankar komma och gå som det faller sig, obeaktat låta sig påverkas av dessa vibrationer utifrån eller tillfälliga känslolimpulser från de mer eller mindre ändamålslösa komplex de aningslöst låtit uppstå och växa sig starka i det undermedvetna. På civilisationsstadiet är knappa fem procent av medvetenhetsinnehållet självinitierat, självbestämt. Så snart uppmärksamheten icke fångas av vardagens nödvändiga bestyr och uppgifter, försvagas den egna aktiviteten. Medvetenheten blir istället mottagande och därmed mestadels offer för negativa inflytanden.

²Det medvetenhetsinnehåll som beaktas blir vitaliserat och förstärkt. Genom att låta uppmärksamheten befatta sig med detta ökar man vibrationernas intensitet. Därmed får innehållet makt både i det medvetna och omedvetna. Därmed blir man också delaktig i det ansvar, som följer av att ha ökat vibrationernas kraft att påverka ännu fler. På detta sätt förstärka de flesta ofrivilligt och aningslöst värdelösa, icke önskvärda känslor och tankar hos sig själva och andra.

³Okontrollerad uppmärksamhet medför, att tillfälligheterna få bestämmande inflytande på tanke-, känslor- och handlingsliv. Är jagets uppmärksamhet centrad i det emotionala, väckas begär, känsla och fantasi till liv. Det emotionalas makt minskas, när uppmärksamheten centras i det mentala. Lever jaget i det emotionala, förlorar det mentala möjligheten att påverka. Och så länge det lägre emotionala bestämmer, är kontakt med det kausala utesluten.

⁴Det finns två sätt att motverka detta medvetenhetsplittringens, viljelöshetens tillstånd. Det ena består i att låta medvetenheten vara upptagen genom uppmärksamhetens sysselsättning med något

intresse. Det andra består i konstant aktgivande på medvetenhetsinnehållet.

⁵Denna oavslåtliga vaksamhet skulle bli tröttande och olidlig, om den innebure något slags rättsövervakning, spänning eller ansträngning. Den kan gärna då och då åtföljas av några enklare avslappningsövningar. Man liksom oavsiktligt iakttar, hur tänkandet plockar upp och släpper den ena tanketrådsändan efter den andra i ändlös följd. Den tvångsfria uppmärksamhet, med vilken man följer tankens rastlösa flykt, förnimmes ej såsom någon boja, vilket annars skulle medföra reaktion. Snart har man omärkligt glidit in i en liksom oavsiktlig kontroll. Man lär sig skilja på tankar från det omedvetna och utifrån. Det hela bör betraktas som en roande tankelek. Naturligtvis avkopplar man uppmärksamheten vid första känsla av ansträngning, trötthet eller olust. Man finner snart, att redan själva aktgivandet automatiskt medför en utmönstring av icke välkomna tankar. Genom att ge akt på uppmärksamheten hindrar man denna förstärka otjänliga intryck, tankar, känslor m.m. Medvetenhetskontroll medför lugn, stillar oron, ökar klarheten i innehållet.

3.72 Aktiveringsmetoden

¹Alla medvetenhetsyttringar i dagsmedvetenheten äro aktiverad medvetenhet och innebära aktivering av medvetenhetsinnehållet. Normalindividens medvetenhetsyttringar bestå till största delen i mottagning utifrån eller impulser från det undermedvetna. Hans självinitierade tankar (känslor) äro beroende av dessa, av dagliga arbetet eller intressen av olika slag. I den mån hit-hörande aktivitet blir vana och rutin, slappas uppmärksamheten, koncentrationen, förmågan klart fasthålla ett visst givet medvetenhetsinnehåll.

²Aktiveringsförmågan består först och främst i förmågan av ihållande uppmärksamhet. All annan medvetenhetsaktivering är svag. Starkast är aktiveringen genom emotionala eller mentala initiativet, egna reflexionen, tankens bearbetning av vad dagsmedvetenheten mottar. Kraften av mottagna intryck står i direkt proportion till uppmärksamheten. Genom att fasthålla medvetenheten vid det betraktade vitaliserar man intrycken och ger dem tid på sig att sjunka ner i det undermedvetna. De flesta nöja sig med flyktiga intryck och sladdra bort resten av dessas förut svaga kraft. Betecknande för geniet är ofta dess oförmåga av snarfärdigt omdöme, dess stumma beundran inför intryckens överväldigande kraft eller skönhet eller övertygande saklighet. Geniet behöver tid att låta det upplevda verka i det omedvetna, och dess kritik är förmågan att glömma vad som bör glömmas, icke att inskräpa det i minnet.

³Medvetenhetsyttringen sjunker ner i undermedvetenheten, ingår i och vitaliserar komplex, vilka förr eller senare mata dagsmedvetenheten med vad de fått mottaga. Det är komplexen, som härska över oss: omedvetet, instinktivt, automatiskt. Individens på civilisationsstadiet är ett vanekomplex av tänkande efter inrotade betraktelsesätt och konventioner, av kännande enligt hatbehovet, av pratande efter nedärvda sladdermönster, av handlande efter egoistiska motiv och intressen.

⁴Det mesta vi tillföra undermedvetenheten är livsodugligt för att icke säga livsfientligt. Fiktioner och illusioner av alla slag skölja dagligen över oss från alla håll och bli ofta till skadliga suggestioner. Utan att ana det ha vi i undermedvetenheten själva skaffat oss vår enda verkliga fiende, en skadegörare av stora mått, den "andre i oss", en källa till oförnuftiga emotionala och mentala impulser av alla slag.

⁵Allt detta ändras visserligen i den mån mänskligheten arbetar sig upp till kultur- och humanitetsstadiets nivå. Den, som ingenting gör åt saken, följer med i årmiljonernas sakta lunk. Men den som vill utveckling kan påbörja ändringen genast. Vår undermedvetenhet kan bli vår välgörare. Aktiveringsmetoden lär hur detta går till.

⁶Vi kunna förbättra oss själva på två olika sätt. Båda äro lika viktiga. Det ena består i att svälta ut de otjänliga komplexen, det andra i att forma nya komplex.

⁷Aktiveringsmetoden har sina vanskligheter. Genom okunniga förfaringssätt förstärkas fel komplex. Resultatet kan bli motsatt det avsedda. Missgrepp kunna få fatala verkningar. Verkligt effektiva metoden tillhör viljeläran, som förblir esoterisk på civilisationsstadiet, vad än frälsnings-

hungriga religioner och ”hemliga ordnar” utlova.

⁸Det kan icke nog starkt inskräpas, att aktiveringen vid strävan att omforma personligheten måste gå genom det omedvetna. Den avsiktliga, viljebetonade föresatsen, att ”bli annorlunda”, att ”bryta med det förgångna”, att följa nya direktiv, leder till hopplös kamp mot förefintliga in-grodda, individen behärskande, automatiserade vane- och reaktionskomplex och endast stegra dessas vitalitet. Genom att direkt bekämpa komplexen (”fel och brister”) stärker man dem. I individuella undantagsfall kunna visserligen resultat ernås på den vägen. Men reflekterat handlande blir ”moraliskt” fuskverk, och den självförblindande självgodhet, som blir följd, gör sista villan värre än första. Reflekterat handlande blir osäkert och famlande, emedan det ej spontant springer fram ur riktig livsinställning.

⁹Enda sättet försvaga komplexen är att icke tillföra dem ny näring. Uppmärksammas de aldrig, bli de till slut så svaga, att de icke kunna dominera. Den traditionella metoden är naturligtvis så förvänd som möjligt, okunnighetens vanliga psykologiska missgrepp. Genom att ångra, frossa i ruelse, sörja över och söka bortarbete fel, odla dåligt samvete, föra kamp mot sig själv stärker man just det som man vill befria sig ifrån. Det stärks emedan det uppmärksammas och genom ruelSENS intensitet i hög grad vitaliseras. Enda sättet minska komplexens makt är att vägra de till komplexen hörande känslorna och tankarna någon uppmärksamhet alls.

¹⁰De gamla komplexen motverkas genom formandet av nya komplex, dels rakt motsatta de gamla, dels sådana man finner mest önskvärda. När de nya motkomplexen vuxit sig tillräckligt starka, fullgöra de automatiskt sin uppgift. På en skadlig impuls följer omedelbart dess motsats, som genom sin större vitalitet borttränger den svagare ur dagsmedvetenheten. Efterhand bli de skadliga komplexen allt maktlösare för att till slut icke ens kunna tränga över medvetenhetens tröskel. Genom att systematiskt och metodiskt uppmärksamma de tankar och känslor individen önskar hysa, formar han nya komplex, vilka han kan förstärka till vilken grad som helst. Ju oftare, klarare, skarpare man fixerar dem, desto starkare bli motsvarande komplex. Effektivt resultat nås emellertid endast, om man dagligen under några minuters oavbruten betraktelse inskräper dem. De måste vitaliseras, tills de stundligen mata dagsmedvetenheten med ädla impulser.

¹¹Näst tankekontroll och systematiskt beaktande av önskvärda tankar, känslor, egenskaper är positiv inställning viktigast. Vanligtvis misstro människorna, kritisera, förringa, avfärda allt som icke överensstämmer med deras felaktiga emotionalitet och mentalitet. De misstro det nya som om icke allt ännu återstode att upptäcka. I stället för att betjäna sig av livets underbara kritik, glömskan, inskräpa de på nytt i minnet det värdelösa. Denna negativitet motarbetas genom systematisk övning att uppmärksamma det goda och principiellt bortse från allt för en själv eller andra otjänligt, bortse från felen och endast beakta förtjänsterna.

¹²Det finns många generella, ofarliga metoder (fler kommer psykologiska forskningen att finna), och alltid lär man något av alla: av stoikernas ädla, osårbara likgiltighet, av Couémetoden, enligt vilken det oavsiktliga i självsuggestionen medför största effekten, av mystikernas oavlåtliga betraktande av enheten (idealet), så snart tankarna ej måste syssla med livets nödvändiga bestyr. Vad som erfordras är uthållighet och lugn förtröstan på ostörda växandets lag. Resten kommer av sig själv. En vacker dag visar sig resultatet i den oreflekterade, spontana omedelbarheten.

¹³Det är felande egenskaper, som äro väsentliga och böra uppmärksammas genom indirekta metoden med beundran, hängivelse, dyrkan. Genom självanalys och pysslandet med löjligen ofullkomligheter öka moralisterna självupptagenheten och plöttra bort tid och kraft på oväsentliga ”fel och brister”, vilka försvinna av sig själva, sedan de fyllt sin uppgift och slutskördats.

¹⁴Ett gott sätt hålla uppmärksamheten borta från otjänliga intryck är att odla intressen, hobbies av olika slag. Envar väljer efter sin smak och fallenhet. En hobby, som särskilt uppövar iakttagelse- och koncentrationsförmågorna samt fantasien, är visualisering. Den består i att uppmärksamt iakttaga alla detaljer hos ett föremål, en tavla etc., och sedan försöka i minnet så åskådligt som möjligt återkalla det betraktade.

¹⁵Det är vi själva, som göra oss lyckliga eller olyckliga, icke andra. Visserligen kunna omständigheterna oerhört underlätta eller försvåra lyckans uppnående. Men till slut beror allting på oss själva. Fantasiens ändamålsenliga illusioner äro av betydelse för vår utveckling.

¹⁶Mäktigaste aktiveringsfaktorn är fantasien. Med dess tillhjälp kan man förstärka eller försvaga vilka känslor, tankar, egenskaper man vill. Fantasien är vår bästa vän och värste fiende. Genom att förgylla tillvaron gör den livet till en himmel, genom att svärta den gör den samma livsläge till ett helvete. Får fantasien syssla med allt som vållar lidande duka vi snart under. Betraktar man svårigheterna såsom snart övergående, bli de ojämförligt mycket lättare att bära.

¹⁷Fantasien kan levande gestalta åtråvärda egenskaper. Genom att idealisera dras man fortare till idealen. Varje ideal är en evolutiv kraft. Att tanklöst krossa annans ideal är att beröva denne något kanske oersättligt. Det är icke alls fråga om förebilden motsvarar drömbilden. Det är fantasiens eget verk, som förädlar (men också eventuellt förstör och förråar). Är man dramatiskt lagd, kan man utarbeta en idealtyp, som förses med de egenskaper man vill förvärva. Denna idealgestalt försätter man i alla tänkbara situationer, så att hjälten får tillfälle visa sina förmågor, varvid man låter sig fyllas av beundran, hänförelse, dyrkan. Författare komma att skänka mänskligheten mästerverk av dylika slag, som ska räknas till de verkliga andaktsböckerna. Carlyles och Emersons aktningsvärda, men i stort sett misslyckade, försök rehabilitera sina hjältar visa nackdelen använda historiska personligheter, vilka redan nersmutsats av moralisternas biografier.

¹⁸Övermedvetenheten aktiveras genom ädla känslor och vardagslivets otaliga små vänligheter och tjänster. Den aktiveras dessutom genom att ständigt uppmärksammas.

¹⁹För den ovane är det ingalunda lätt att lära sig skilja på de tre olika huvudslagen av livsyttringar från det omedvetna. Endast genom övning och lyhörd förståelse kan man identifiera impulserna från det undermedvetna, allmänna opinionens telepatiska suggestioner utifrån och ingivelserna från det övermedvetna. Det viktigaste är därvid att man icke blir hjälplöst beroende av ”inspirationen”. Väntan på denna urartar lätt i kvietismens passivitet, allmän oföretagsamhet och omdömeslöst godtagande av alla infall såsom från åvan. Egna initiativet och aktiviteten måste förbli det primära, egna erfarenhetens självbestämmande omdöme det avgörande. Misstag äro oundvikliga, om de tillhöra dålig skörd. Ofta äro de dessutom avsedda att utveckla bedömningsförmågan. Passivitet aktiverar icke det omedvetna utan gör individen inaktiv eller till slav under utifrån kommande vibrationerna.

3.73 Gruppaktiviteten

¹Genom sitt kausalhölje är människan en från andra väsen avsondrad enhet, ett individualväsen med uppgift icke blott att utkristallisera egenarten utan även i full harmoni med de självfunna livslagarna utbilda individualiteten till universalitet. Livet i kausalvärlden är icke ett isolerat liv. Kausalväsendet tillhör en grupp individer med gemensamma framtida uppgifter. I enhetsepokerna inkarnera dessa individer i samma klan och släkt för att odla samhörigheten även i fysisk tillvaro. I söndringsepokerna med rasblandningar och ståndscirkulation vore detta meningslöst. Samhörighetskänslan saknas då också hos släkten. Individens gruppbehov finns emellertid kvar och kommer på kulturstadiet till uttryck i ideella föreningar för tjänandet av friheten, enheten och utvecklingen (inklusive forskningen). Föreningar med egoistiska intressen förstärka söndringstendensen.

²I en dylik ideell grupp avlägger envar sin märkvärdighets narråpa och förenas alla i full harmoni och ömsesidigt förtroende, respekterande varandras fulla suveränitet i allt utanför det enda väsentliga.

³Med dessa förutsättningar blir gruppaktiviteten den samfälliga, fulltonande harmonien, den ojämförligt starkaste kraft, varav individen är mäktig. Den kraften, visligen dirigerad av insikt och målmedvetenhet, förmår mycket, varom okunnigheten är aningslös. Den gagnar även gruppmedlemmarna själva, förstärker deras goda komplex och aktiverar deras övermedvetenhet.

Ovanstående text utgör uppsatsen *Esoterisk livsåskådning* av Henry T. Laurency. Uppsatsen ingår i boken *De vises sten*.

Första upplagan 1949. Andra upplagan 1973. Tredje upplagan 1995.

Copyright © Förlagsstiftelsen Henry T. Laurency 1995.

Korrigerad den 20 juni 2019.